

Sprawozdanie z działalności FWPN za rok

2012

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

PL

Spis treści

Wstęp 4

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej 6

Wybrane projekty FWPN 10

Centrum Studiów Polonoznawczych 12

Inside Russia 14

EPRIE 2012 18

Międzynarodowa Misja Obserwacyjna wyborów parlamentarnych na Ukrainie 20

VIII Forum Polsko-Niemiecko-Ukraińskie 23

Album „Polacy z wyboru” 26

FWPN i Euro 2012:

Futbol w kulturze i sztuce 29

Glückauf Polonia! 31

Książka w grze 33

„TriM – hatrick dla Europy” 36

Międzynarodowa konferencja ośrodków „Kibice Razem” i Fanprojektów 38

Media 40

Stypendium dziennikarskie 42

Dziennikarze ukraińscy w Warszawie, Berlinie i Hamburgu 46

V Polsko-Niemieckie Dni Mediów 48

XV Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska 57

Młoda Redakcja stron internetowych FWPN 60

Ważne dla Europy, ważne dla Polski – Współpraca agencji informacyjnych KAI i KNA 62

Nauka, edukacja 64

Seminarium „Niemiecka transformacja energetyczna. Energiewende w perspektywie stosunków polsko-niemieckich” 66

Ludzie – historia – polityka. Polacy i Niemcy w oczach Rosjan 68

Noc w galerii 71

40 lat Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej 74

Polsko-niemiecki podręcznik do historii 76

Konferencja: „Spojrzenie wstecz do przodu” – Dziedzictwo kulturowe w edukacji kulturalnej 78

Wręczenie Nagrody Naukowej Ambasadora RP za rok 2012 81

Biuletyn Niemiecki i Polen Analysen 83

Stypendia GFPS 85

Germanistyka dla niewidomych 87

Projekt naukowo-badawczy „I wojna światowa a Polska” 88

Prezentacja badań „Nowa polska migracja do Niemiec – perspektywa lokalna” oraz publikacji „Znikająca granica” 90

Praktyki studenckie FWPN 92

Podatek kościelny w Polsce? Konferencja ekspertów w Opolu 94

„Rendezvous z Kopernikiem” – młodzież z Polski i Niemiec na targach lotnictwa w Berlinie 96

Współpraca instytucjonalna 100

VIII Forum Samorządowe i Polsko-Niemiecka Nagroda Samorządowa 102

„Koło dyskusyjne Polska” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i FWPN 106

Prezentacja działalności FWPN w Ambasadzie Niemiec 109

Literatura i kultura 112

FWPN i „Kultura Liberalna” o Europie 114

„Tranzyt. Literatura z Polski, Ukrainy i Białorusi” – na Lipskich Targach Książki 116

„Kroki/Schritte” – niemieckojęzyczna literatura współczesna w Polsce 118

Magazyn „Delit.” – dodatek o literaturze 122

„Neue Geschichten aus Polen” na smartfonie 124

Pobyty rezydencyjne polskiego artysty w Künstlerhaus Bethanien w Berlinie 125

Stypendia twórcze FWPN w Willi Decjusza w Krakowie 127

Wystawa „Polacy z wyboru” w Dreźnie 129

Wystawa „Polacy z wyboru” ponownie w Warszawie 131

Wystawa „Powrót miasta. Zielna 37 i okolice – wczoraj, dziś, jutro” podczas Nocy Muzeów 2012 w Warszawie 133

Publikacje 136

Sprawozdanie finansowe z działalności FWPN za 2012 rok 150

Rada FWPN, Zarząd FWPN 158

Zespół pracowników Biura FWPN 160

Centrum Zielna 162

Wstęp

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej w 2012 roku to platforma dyskursu na tematy ważne dla Polski i Niemiec. Nie unikamy trudnych dla obu krajów i społeczeństw kwestii. Staramy się uwrażliwiać Polaków i Niemców także na to wszystko, co dzieje się poza granicami Unii Europejskiej, a ma na nią wpływ. Tym samym pragniemy inspirować relacje polsko-niemieckie i mieć swój udział w kształtowaniu przestrzeni społecznej.

FWPN włączyła do swoich polsko-niemieckich przedsięwzięć partnerów i uczestników z krajów trzecich. Na zaproszenie FWPN i n-ost Network for Reporting on Eastern Europe polscy i niemieccy dziennikarze, uczestnicy podróży studyjnej Inside Russia, spotkali się z przedstawicielami ruchów

obywatelskich w Moskwie. Zaprezentowaliśmy tam także wyniki badania sondażowego dotyczącego obrazu naszych krajów w Rosji. Wspólnie z partnerami zorganizowaliśmy w Polsce i w Niemczech warsztaty dla ukraińskich dziennikarzy śledczych.

Energia pozostanie w najbliższych latach kluczową kwestią dla obu naszych krajów. Świadoma tego, FWPN zorganizowała wraz z Ośrodkiem Studiów Wschodnich konferencję „Niemiecka transformacja energetyczna. Energie-wende w perspektywie stosunków polsko-niemieckich”.

Ważne jest dla nas wszechstronne i długofalowe wykorzystanie projektów i inicjatyw dofinansowanych przez FWPN. I tak, zrealizowany na motywach

wielkiej jubileuszowej wystawy w berlińskim Gropius Bau film edukacyjny „Noc w galerii”, odczarowuje polskie i niemieckie szkolne podręczniki historii. FWPN zaangażowała się w ten projekt, ponieważ wiemy, że w stosunkach polsko-niemieckich historia zawsze będzie ważna, ale „między” nami powstała już nowa przestrzeń, w której musi znaleźć się miejsce na świeże spojrzenie na nasze wzajemne relacje. Młodzież szkolna doskonale zareagowała na odbrązowioną wersję historii – „Noc w galerii” to już nie tylko film, ale duży projekt edukacyjny, w którym uczestniczy wiele szkół. Publikacja „Polacy z wyboru” – powstała we współpracy z Domem Spotkań z Historią, także kieruje uwagę na nieco zapomniany aspekt wzajemnych relacji – polsko-niemiecką historię Warszawy sprzed 1939 roku.

Zmienił się praktyczny wymiar działalności grantodawczej FWPN. Ułatwieniem dla naszych partnerów jest uruchomiony w 2012 roku system online do składania wniosków o dotację. Dużą wagę przykładamy do naszej obecności w internecie – staramy się, aby nasza nowa strona internetowa odzwierciedlała wielość inicjatyw i programów, w które zaangażowana jest FWPN. Wykorzystujemy do tego celu także portale społecznościowe.

Zarząd i Zespół FWPN poruszyła nagła śmierć dr. Albrechta Lemppa, który odszedł od nas 19 listopada 2012 r. Albrecht Lempp przez 9 lat był członkiem Zarządu i niemieckim dyrektorem zarządzającym Fundacji. FWPN postanowiła upamiętnić Jego zasługi poprzez powołanie wspólnie z Instytutem Książki i Literarisches Colloquium Berlin Stypendium im. Albrechta Lemppa przeznaczonego dla polskich i niemieckich pisarzy i tłumaczy literatury. Albrecht Lempp został pośmiertnie wyróżniony Nagrodą Polsko-Niemiecką za szczególne zasługi dla rozwoju stosunków polsko-niemieckich za rok 2012.

Po raz drugi oddajemy Państwu do lektury nasze sprawozdanie z ubiegłorocznej działalności wyłącznie w formie elektronicznej. Przedstawiamy projekty inicjowane przez nas i realizowane wspólnie z partnerami. Projekty zewnętrzne wymieniamy oddzielnie – także na naszej stronie internetowej. Zapraszam do lektury!

Małgorzata Ławrowska
Dyrektor, Członek Zarządu FWPN ●

O Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (FWPN)

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wspiera dobre relacje między Polakami i Niemcami. Od 1991 roku dofinansowała ponad 10 tysięcy bilateralnych projektów i współtworzyła tym samym fundamenty porozumienia polsko-niemieckiego.

Misja i cele FWPN

Głównym zadaniem Fundacji jest wspieranie wartościowych polsko-niemieckich inicjatyw.

FWPN wspomaga w szczególności: partnerstwa między instytucjami,

projekty o charakterze edukacyjnym poszerzające wiedzę o Polsce i Niemczech oraz promujące języki: polski i niemiecki, współpracę naukową, a także projekty kulturalne.

Fundacja jest także inicjatorem i realizatorem projektów – m.in. podróży studyjnych, programów stypendialnych, publikacji, debat. Zarówno poprzez dotacje jak i poprzez projekty przez nią inicjowane, FWPN pragnie inspirująco oddziaływać na relacje polsko-niemieckie.

Projekty, w które angażuje się Fundacja:

- 1) podnoszą jakość relacji polsko-niemieckich,
- 2) wypełniają istniejące deficyty,
- 3) zapewniają symetrię stosunków polsko-niemieckich,
- 4) otwierają Polaków i Niemców na wyzwania europejskie w kontekście naszych wspólnych doświadczeń.

Wnioski o dofinansowanie przyjmujemy online poprzez stronę internetową fwpn.org.pl

Adresy FWPN

Główna siedziba FWPN
mieści się w **Warszawie**:

FWPN

ul. Zielna 37

00-108 Warszawa

Tel.: +48 22 338 62 00

Fax: +48 22 338 62 01

e-mail: fwpn@fwpn.org.pl

Biuro w Berlinie:

SdpZ Büro Berlin

Schumannstrasse 2

10117 Berlin

Tel.: +49 302 40 47 85 10/11/12

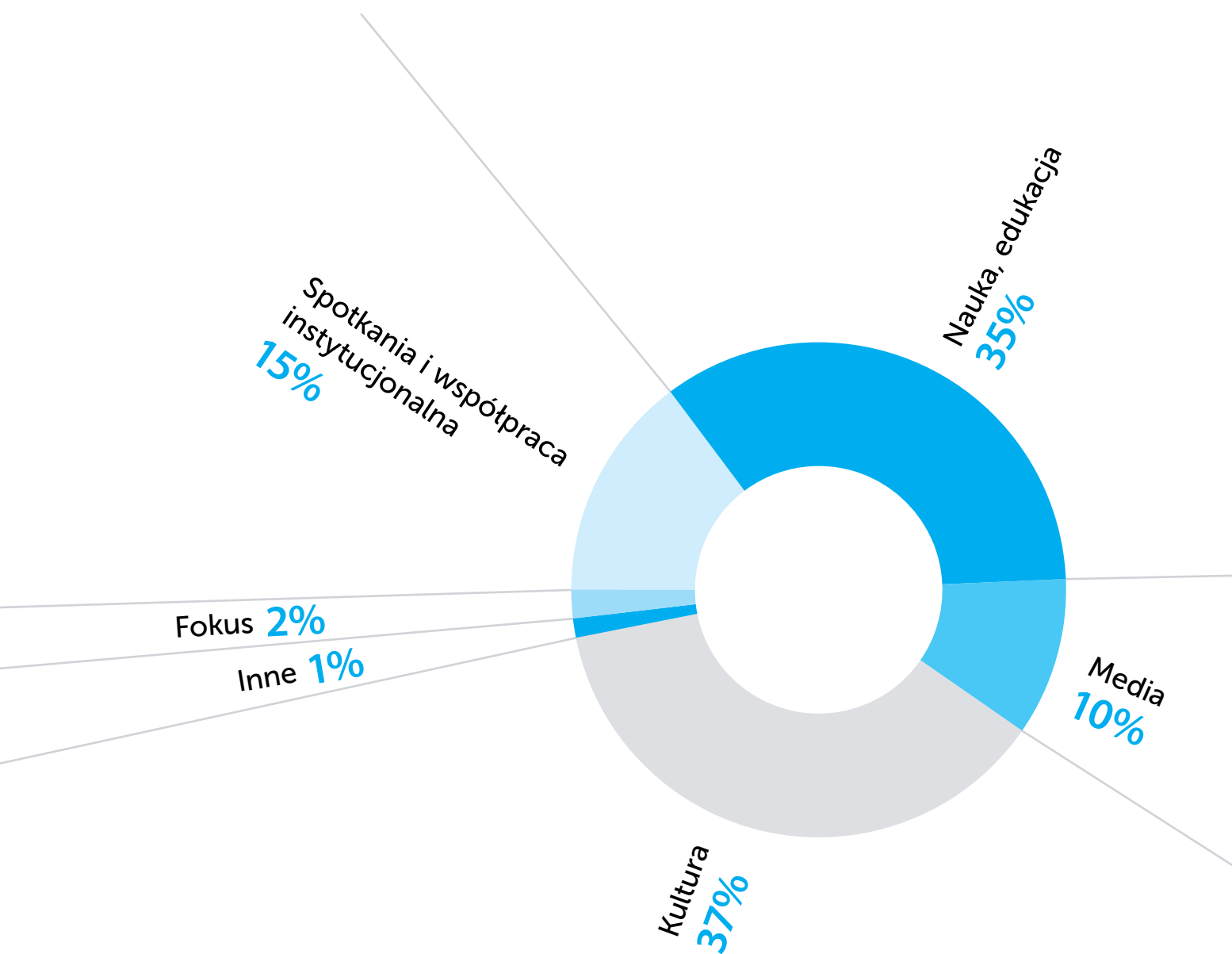
Fax: +49 302 40 47 85 19

e-mail: sdpz@sdpz.org

fwpn.org.pl

sdpz.org

Przyznane dotacje FWPN w 2012 roku w podziale na obszary tematyczne:

Priorytety	Liczba dotacji	Suma dotacji w zł
1. Spotkania i współpraca instytucjonalna – wymiana doświadczeń, np. grup zawodowych, także grup młodzieżowych, partnerstwa miast i gmin, uniwersytetów, różnego rodzaju stowarzyszeń i organizacji oraz partnerstwa szkół, o ile nie są one finansowane przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży.	167	2 539 427
2. Nauka, edukacja – prace naukowe, kształcenie i wspieranie nauki języka polskiego i języka niemieckiego jako języków obcych oraz polonistyki i germanistyki w kraju sąsiada – prace naukowe, których przedmiotem jest tematyka polska, niemiecka lub polsko-niemiecka, np. w formie projektów badawczych, konferencji, seminariów bądź publikacji.	161	5 974 834
3. Media – działania na rzecz rzetelnego informowania opinii publicznej o kraju sąsiada.	18	1 777 452
4. Kultura – działania literackie i artystyczne, uznawane za ważne dla dialogu polsko-niemieckiego – projekty w dziedzinie muzyki, teatru, filmu, literatury, sztuk pięknych i architektury.	194	6 406 471
5. Inne	11	215 440
6. Fokus – szczególnie wspierane projekty w danym roku (w 2012 roku – piłkarskie Mistrzostwa Europy Euro 2012)	8	318 220
Razem	559	17 231 844
w tym projekty własne	38	4 738 245

Wybrane projekty FWPN

Centrum Studiów Polonoznawczych	12
Inside Russia	14
EPRIE 2012	18
Międzynarodowa Misja Obserwacyjna wyborów parlamentarnych na Ukrainie	20
VIII Forum Polsko-Niemiecko-Ukraińskie	23
Album „Polacy z wyboru”	26

FWPN i Euro 2012:	
Futbol w kulturze i sztuce	29
Glückauf Polonia!	31
Książka w grze	33
„TriM – hatrick dla Europy”	36
Międzynarodowa konferencja ośrodków „Kibice razem” i Fanprojektów	38

Podsumowując działalność FWPN

w 2012 roku, można zauważyć nowe trendy. Przybywa projektów – zarówno inicjowanych przez Fundację, jak i realizowanych z naszymi partnerami – które w większym stopniu niż w przeszłości uwzględniają kontekst europejski i bilateralność +, czyli inicjatywy polsko-niemieckie poszerzone o współpracę z partnerami z innych krajów, zwłaszcza wschodnich sąsiadów Unii Europejskiej. Prezentujemy kilka najważniejszych projektów FWPN, które ilustrują jej różnorodną działalność. Zwracamy przy tym uwagę na pakiet programów związanych z polsko-ukraińską imprezą, jaką były piłkarskie Mistrzostwa Europy Euro 2012.

Centrum Studiów Polonoznawczych

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wspólnie z Niemiecko-Polską Fundacją na rzecz Nauki oraz Niemiecką Centralą Wymiany Akademickiej (DAAD) zainicjowała przełomowe przedsięwzięcie: na uniwersytetach w Halle-Wittenberdze i w Jenie w 2013 roku powstanie Centrum Studiów Polonoznawczych im. Aleksandra Brücknera. W ten sposób zostanie stworzony kolejny ośrodek interdyscyplinarnych studiów polonoznawczych w Niemczech.

Duże zainteresowanie konkursem ze strony wyższych uczelni dowodzi, że niemieckie uniwersytety dostrzegają rosnące zapotrzebowanie na wiedzę o Polsce nie tylko w zakresie klasycznych przedmiotów filologicznych, ale także studiów interdyscyplinarnych

w dziedzinie nauk ekonomicznych, prawa, socjologii i kulturoznawstwa. W lutym 2012 roku komisja konkursowa pod przewodnictwem Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej powierzyła utworzenie Centrum uniwersytetom w Halle i w Jenie, które przedstawiły przekonującą, ambitną, interdyscyplinarną koncepcję nowoczesnych studiów. Dotacja obejmuje stworzenie Centrum i powołanie dwóch profesur w Halle i w Jenie oraz dofinansowanie nowatorskiego w skali Niemiec kierunku studiów magisterskich – „międzywydziałowych studiów polonistycznych”. Centrum Studiów Polonoznawczych będzie mieć siedzibę w Halle i rozpocznie działalność naukową w roku akademickim 2013/2014. 12 grudnia 2012 roku podczas uro-

czystości na Uniwersytecie w Halle przedstawiciele Fundacji przekazali list intencyjny, w którym FWPN deklaruje dotację obu uczelniom w wysokości 150 000 euro rocznie przez trzy lata, z możliwością przedłużenia finansowania o kolejne dwa lata. Centrum Studiów Polonoznawczych zostanie nazwane imieniem wybitnego – wykładającego w Niemczech – polskiego historyka i sławisty, Aleksandra Brücknera (1856–1939), który na początku XX wieku przyczynił się w istotny sposób do uznania sławistyki jako samodzielnej dyscypliny badawczej.

Koordynacja: Karoline Gil ●

Więcej o projektach naukowych i edukacyjnych na stronach 66-99

Uroczystość przekazania listu intencyjnego FWPN.
Od lewej: prof. dr Erika Kothe, prorektor Uniwersytetu w Jenie, prof. Robert Traba, członek Zarządu FWPN, prof. dr Udo Sträter, rektor Uniwersytetu w Halle

Inside Russia

1.
edycja
projektu

Podróż studyjna polskich i niemieckich dziennikarzy do Moskwy

Głoszona od dawna teza o nieobecności społeczeństwa obywatelskiego w Rosji okazała się nieprawdziwa. Społeczeństwo rosyjskie się obudziło. Kim są jego reprezentanci? Dlaczego i tym razem kraj wybrał Putina? Czy i dlaczego Polakom i Niemcom zdarza się odmiennie interpretować wydarzenia polityczne w Rosji?

Od 26 listopada do 1 grudnia 2012 roku jedenaścioro polskich i niemieckich dziennikarzy, reporterów i fotoreporterów, wybranych spośród 114 kandydatów, uczestniczyło w podróży studyjnej do Moskwy – Inside Russia.

Dziennikarze spotkali się w Moskwie i poza stolicą z działaczami ruchu obrony praw człowieka, z opozycjonistami, blogerami i politykami, m.in. z jednym z liderów „oddolnej” opozycji Maxem Katzem i opowiadającym się przeciwko władzy pisarzem Zacharem Prilepinem. W rosyjskiej Dumie rozmawiali z wpływowym posłem Jednej Rosji Robertem Szlegelem, jednym z inicjatorów ustawy zaostrzającej zasady pracy zagranicznych NGO w Rosji. Odwiedzili także niezależną Telewizję Dożd. Gośćmi dziennikarzy byli działacze inicjatywy antykorupcyjnej „Rospil”, a także

Uczestnicy Inside Russia z wizytą w Dumie. Od lewej: Łukasz Warzecha, Christian Malzahn, Katarzyna Kwiatkowska, Christoph Kersting, Caroline von Eichhorn, Stephanie von Oppen, Piotr Skwieciński, Moritz Gathmann (n-ost), Ludwika Włodek, Christoph Anger, Joanna Czudec (FWPN), Martin Fejer, Irina Chodorkowska (tłumaczka)

Z wizytą w niezależnej Telewizji Dożd

Władimir Ryżkow – lider Partii Republikańskiej. Celem programu był wyjazd za Moskwę, do miasta Żukowski, i spotkanie z dziennikarzami lokalnej gazety „Żukowskije Wiesti” – inicjatorami skutecznej akcji obywatelskiego sprzeciwu.

Rozmowy z przedstawicielami inicjatyw obywatelskich, mediów ogólnorosyjskich i regionalnych oraz z reprezentantami oficjalnych instytucji państwowych (również z doradcą prezydenta Putina, przewodniczącym Rady Prezydenckiej ds. Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i Praw Człowieka Michaiłem Fiedotowem) pozwoliły przynajmniej częściowo odpowiedzieć na pytanie o stan społeczeństwa obywatelskiego w Rosji i o to, kim są reprezentanci nowej opozycji, która doprowadziła do największych od lat demonstracji antyrządowych w Moskwie.

Podróż studyjna Inside Russia jest projektem Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej realizowanym wspólnie z n-ost Network for Reporting on Eastern Europe.

Koordinacja: Joanna Czudec ●

Pozostałe projekty własne FWPN z dziedziny Media opisano na stronach 42-63

Michaił Fiedotow, przewodniczący Rady Prezydenckiej ds. Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i Praw Człowieka

Spotkanie z Władimirem Ryżkowem, liderem Partii Republikańskiej

Wybrane materiały dziennikarskie powstałe po Inside Russia:

Katarzyna Kwiatkowska: Lajfniusowiec /Polityka, 20.02.2013

Ludwika Włodek: Rosja, czyli demokracja w lesie/Gazeta Wyborcza, 5.12.2012

Łukasz Warzecha: Prawa człowieka po rosyjsku, czyli sprzedać się jak Fiedotow /Fakt, 5.12.2012

Paweł Pieniążek: Krytyka Polityczna www.krytykapolityczna.pl/artykuly/rosja/20130104/prilepin-rob-swoje-bedzie-co-bedzie

www.krytykapolityczna.pl/artykuly/serwis-rosyjski/20121205/juz-jest-inna-rosja

Piotr Skwieciński: Tu zacznie się nowa Rosja?/ Rzeczpospolita, 15.12.2012

Caroline von Eichhorn: Journalismus als Aktivismus. Ein Interview mit Anastasia Karimova über ihr Selbstverständnis als russische Journalistin/ www.selbstdarstellungssucht.de 13.02.2013

Dirk Anger: Was Russen über Deutsche denken/Westfälische Nachrichten, 22.12.2012

Dirk Anger: Ein Jahr nach den Massenprotesten gegen Władimir Putin. Der Traum vom besseren Russland /Westfälische Nachrichten, 22.12.2012

Dirk Anger: In Schukowski gebieten engagierte Bürger den Behörden Einhalt. Ein gallisches Städtchen vor Putins Haustür/Westfälische Nachrichten, 22.12.2012

Dirk Anger: Was Russen über Deutsche denken/Westfälische Nachrichten, 22.12.2012

Christoph Kersting: Russische Wutbürger, Deutschlandfunk: www.dradio.de/dlf/sendungen/europaheute/1960371/ 27.12.2012

EPRIE 2012

Exchange Program for Regional Integration in East Asia and Europe

Program wymiany dla
młodych profesjonalistów
z Niemiec, Polski, Francji, Japonii
i Korei

Program EPRIE – obejmujący 12-dniowe seminarium w Berlinie, Warszawie i Strasburgu – był skierowany do grupy 20 młodych ludzi z Europy i Azji Wschodniej. Miał na celu doprowadzenie do zacieśniania współpracy sąsiedzkiej w Azji Wschodniej i Europie poprzez intensyfikację dialogu. Uczestnicy porównywali procesy historyczne zachodzące przed i po II wojnie światowej, ukazywali wymiar polityczny i społeczny wzajemnych sto-

sunków i analizowali współpracę regionalną. Pracowano nad poszczególnymi tematami, korzystając z pomocy ekspertów z dziedziny polityki, gospodarki, nauki i mediów, i prezentowano różne punkty widzenia. Centralnym punktem dyskusji z uczestnikami z Japonii i Korei były doświadczenia bilateralnych stosunków polsko-niemieckich w ostatnich dziesięcioleciach. Programowi towarzyszyło odbywające się w Berlinie 18 października 2012 roku otwarte sympo-

Uczestnicy programu EPRIE
z Niemiec, Polski, Francji, Japonii
i Korei Południowej

zjum „Na drodze ku integracji gospodarczej w Azji Wschodniej” z udziałem czołowych specjalistów w dziedzinie gospodarki. Na zakończenie seminarium uczestnicy EPRIE mieli tym samym możliwość podzielenia się zdobytymi doświadczeniami i wniesienia własnych uwag. Nowatorski program wymiany zorganizowały Korea-Verband e.V. w ko-

operacji z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej i Fundacją Roberta Boscha oraz Wydziałem Japonistyki i Koreanistyki Uniwersytetu w Bonn. Ponadto program wsparło biuro japońskie Fundacji Friedricha Eberta. Więcej na: www.eprise.net

Międzynarodowa Społeczna Misja Obserwacyjna wyborów parlamentarnych na Ukrainie

Konferencja prasowa w Ambasadzie Niemiec w Kijowie w dniu 30 listopada 2012 wraz z organizacjami OPORA, CVU, ENEMO, CANADEM, misją Ukrainian World Congress i ruchem Spilna Sprava

W ramach Międzynarodowej Społecznej Misji Obserwacyjnej wyborów parlamentarnych wysłano na Ukrainę 15-osobowy międzynarodowy zespół ekspertów i obserwatorów długoterminowych oraz kilkudziesięciu obserwatorów krótkoterminowych, w tym 14 niemieckich, których udział dofinansowała FWPB. Obserwatorów rozmieszczono we Lwowie, Tarnopolu, Charkowie, Dniepropietrowsku, Odessie oraz w Kijowie.

Przed dniem wyborów, które odbyły się 28 października 2012 roku, Misja przedstawiła dwa raporty cząstkowe z przebiegu kampanii wyborczej. Wstępne sprawozdanie z obserwacji ogłoszono dzień po wyborach, w trakcie konferencji prasowej w agencji UNIAN w Kijowie. Później raport rozesłano jako newsletter. Natomiast raport końcowy został zaprezentowany publicznie 17 listopada 2012 roku w Warszawie podczas spotkania w Fundacji Batorego.

Jak wynika z ustaleń raportu – mimo poważnych systemowych niedociągnięć oraz faktu, że na uczciwość procesu wyborczego miało wpływ nadużywanie uprzywilejowanej pozycji przez osoby sprawujące władzę – wybory pozwoliły obywatelom Ukrainy na wyrażenie ich preferencji politycznych, zapewniając przy tym swobodę prowadzenia kampanii. Jednak zdaniem obserwatorów, odbywały się one

w niesprzyjającej atmosferze politycznej. W wyborach często nie mogli wziąć udziału jako kandydaci przeciwnicy urzędującego prezydenta, np. była premier Julia Tymoszenko czy Jurij Łucenko. Ponadto nie sam przebieg wyborów wzbudził wątpliwości obserwatorów, ale raczej sposób podliczania głosów po zamknięciu lokali wyborczych, co znacznie zmniejszyło przejrzystość i wiarygodność głosowania.

Konferencja prasowa w Kijowie w agencji prasowej UNIAN. Markus Meckel i Jarek Domański przedstawili w dzień po wyborach parlamentarnych na Ukrainie tymczasowy raport Polsko-Niemiecko-Litewskiej Społecznej Misji Obserwacyjnej

Konferencja prasowa w Ambasadzie Niemiec w Kijowie w dniu 30 listopada 2012

Dzięki Misji udało się udostępnić ukraińskiej i międzynarodowej opinii publicznej informacje na temat przebiegu kampanii wyborczej w różnych regionach Ukrainy. Projekt umożliwił rozwój współpracy między obserwatorami wyborów z Polski, Niemiec i Litwy, co pozwoliło na wymianę doświadczeń między specjalistami i rozpowszechnienie informacji o działaniach Misji nie tylko na Ukrainie, ale również w Polsce i w Niemczech.

Koordinacja: Małgorzata Gmitter ●

Więcej o projektach dotyczących współpracy instytucjonalnej na stronach 102-111

VIII Forum Polsko-Niemiecko-Ukraińskie

Ukraina po wyborach parlamentarnych 2012

Konferencja „VIII Forum Polsko-Niemiecko-Ukraińskie – Ukraina po wyborach parlamentarnych 2012”, która odbyła się 6–7 grudnia 2012 roku w Warszawie, została zorganizowana przez Fundację Współpracy Polsko-Ukraińskiej PAUCI we współpracy z FWPN, Fundacją Konrada Adenauera, Fundacją European Exchange z Berlina oraz Fundacją im. Heinricha Bölla. Celem odbywającej się już po raz ósmy konferencji było zaprezentowanie poglądów środowisk eksperckich z Polski, Niemiec oraz Ukrainy na wybrane aspekty polityki ukraińskiej. W spotkaniu wzięli udział politycy, dyplomaci,

eksperti, dziennikarze, przedstawiciele ośrodków opiniotwórczych z Polski i z Niemiec. W konferencji uczestniczyli również politycy i eksperci ukraińscy. Gościem specjalnym była Jewhenija Tymoszenko – córka przebywającej w więzieniu byłej premier. W ramach konferencji zorganizowano pięć paneli dyskusyjnych dotyczących między innymi ukraińskiej sceny politycznej po wyborach, jej sytuacji gospodarczej, reform systemowych i polityki zagranicznej, zwłaszcza w stosunku do Rosji i Unii Europejskiej. W ostatnim panelu – „Ukraina we współczesnym świecie” – Hryhorij ▶

Podczas obrad Forum.
Od lewej: Jewhenija Tymoszenko
i prezes Fundacji PAUCI Jan Piekło

Nemyria, były wicepremier Ukrainy, oraz prof. Adam Daniel Rotfeld, były minister spraw zagranicznych RP, podsumowali dwudniową konferencję i przedstawili swoją wizję pozycji Ukrainy we współczesnym świecie oraz perspektywy jej rozwoju w najbliższych latach.

Fundacja zaangażowała się w projekt, ponieważ transfer „dobrego sąsiedztwa” we współpracy trójstronnej jest ważnym elementem nowej strategii FWPŃ. W ramach tej strategii jednym z najważniejszych dla Fundacji działań jest wspieranie projektów, w które zaangażowani są partnerzy z Ukrainy.

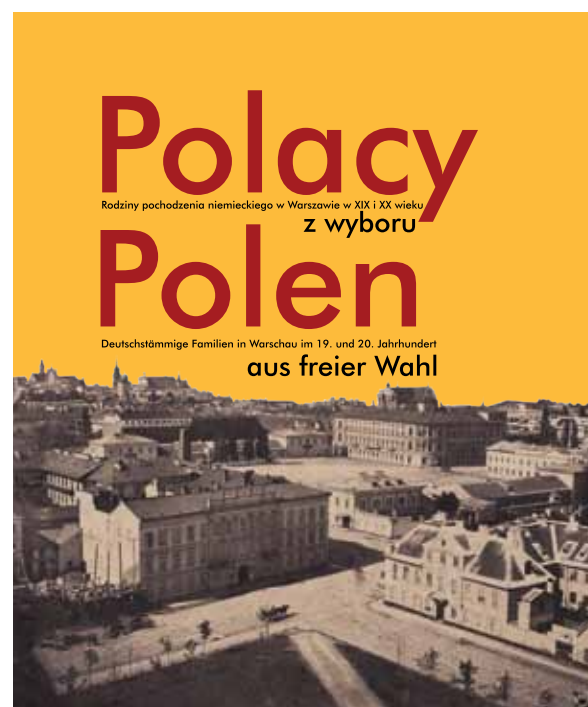
Koordinacja: Monika Różalska ●

Panel dyskusyjny „Ukraina we współczesnym świecie”.
Od lewej: Hryhorij Nemyria, były wicepremier Ukrainy,
red. Maria Przełomieć, prof. Adam Daniel Rotfeld, były
minister spraw zagranicznych RP

Album „Polacy z wyboru”

„Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku” to bogato ilustrowany album. Jego autorzy – Tomasz Markiewicz, Tadeusz Władysław Świątek i Krzysztof Wittels – opowiadają o losach 26 rodów (m.in. Gebethnerów, Wedlów, Strausów, Wernerów, Schielów), przedstawiają ich wkład w rozwój przemysłu, nauki, kultury i życia społecznego Warszawy. Opisują proces stopniowej i dobrowolnej asymilacji rodzin, których członkowie zapisali także piękną kartę solidarności z polskimi aspiracjami narodowymi. Publikacja powstała przy aktywnej współpracy potomków rodzin, którzy nadal mieszkają w stolicy. Uczestniczyli oni także w przygotowaniu wystawy

zaprezentowanej w 2010 roku w Domu Spotkań z Historią (DSH) w Warszawie. Zarówno wystawa, jak i album dowodzą, że wydarzenia II wojny światowej to zaledwie epizod w kilkusetletniej pokojowej koegzystencji Polaków i Niemców w Warszawie. Album to wspólny

Promocja albumu w DSH. Panel dyskusyjny z udziałem współautorów publikacji, Od lewej: Tomasz Markiewicz, Krzysztof Wittels, Tadeusz W. Świątek

Promocja albumu w DSH. Przemawia ambasador Niemiec Rüdiger Freiherr von Fritsch

projekt wydawniczy Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i Domu Spotkań z Historią. Jego premiera miała miejsce 5 lipca 2012 roku w DSH. W spotkaniu wzięli udział potomkowie opisanych w książce rodów. Obecni byli również ambasador Niemiec w Polsce Rüdiger Freiherr von Fritsch i wiceprezydent m.st. Warszawy Włodzimierz Paszyński. Ambasador Niemiec Rüdiger Freiherr von Fritsch podziękował autorom za stworzenie albumu, w którym wreszcie odnajdujemy niezafałszowany wizerunek Warszawy – miasta, które od stuleci było wielokulturowe. – Przybysze z ziem niemieckich do II wojny światowej byli integralną częścią Warszawy, którą razem z Polakami współtworzyli, i za którą ginęli – podkreślił ambasador i dodał, że on sam jest przykładem Niemca, który stał się warszawianinem z wyboru. Podczas dyskusji panelowej autorzy albumu podkreślili, że ślady działalności rodzin pochodzenia niemieckiego są w Warszawie widoczne do dziś, czy to w architekturze – budynek Politechniki, Starej Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Zachęty, czy to w przemyśle – fabryka Wedla, czy nawet w topografii Warszawy, czego przykładem są nazwy Ulrychów, Elsnerów i Boernerowo. Autorzy opowiadali także o reakcjach rodzin zaproszonych do współpracy nad książką. Okazuje się, że część z nich

jeszcze prawie 70 lat po II wojnie woli nie przypominać o swoim niemieckim pochodzeniu, mimo że rodziny te zapisały się piękną kartą w historii Polski. To pokazuje, jak bardzo ta publikacja była potrzebna. Świadczy o tym także spontaniczne wystąpienie Andrzeja Wernica, który podkreślił znaczenie albumu dla żyjących do dziś w Warszawie potomków niemieckich rodzin, i podziękował obecnemu na wieczorze promocyjnym dyrektorowi FWPN, Albrechtowi Lemppowi, za wkład Fundacji w powstanie tej książki. Album spotkał się z zainteresowaniem polskich mediów. Obszerne recenzje ukazały się w dwóch największych polskich dziennikach: w „Gazecie Wyborczej” i w „Rzeczpospolitej” oraz w miesięczniku varsavianistycznym „Stolica”. W 2013 roku projekt zostanie poszerzony o stronę internetową. W przyszłości powstaną także atrakcyjne pakiety edukacyjne dla młodzieży.

Album jest do nabycia w DSH:

www.dsh.waw.pl

Koordinacja: Tomasz Markiewicz ●

Więcej o projektach kulturalnych i literackich na stronach 115-135

Futbol w kulturze i sztuce

Festiwal z okazji Euro 2012 w Krakowie

Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 były okazją do przyjrzenia się tej dyscyplinie sportu, która stała się społecznym fenomenem. Liczba wyznawców piłki nożnej rośnie przy okazji wielkich imprez typu Mistrzostwa Świata czy Mistrzostwa Europy. Mecz przestaje być wtedy rywalizacją dwóch drużyn, staje się symboliczną wojną, w której udział biorą nie tylko zawodnicy czy kibice futbolu, ale całe społeczeństwa, utożsamiające się z własną drużyną narodową. To niezwykle i przybierające na sile i znaczeniu zjawisko już od dłuższego czasu znajduje się w kręgu zainteresowań artystów i pisarzy. Jedni starają się

prześledzić opisywany proces, inni – spojrzeć za kulisy. Dom Norymberski w Krakowie był jedną z nielicznych instytucji kultury w tym mieście, która w związku z międzynarodową imprezą sportową proponowała w dniach 25.05–13.07.2012 program kulturalny z nią związany, na który złożyły się:

- prezentacja spektaklu Marcka Beckera „My w finale” w Teatrze Bagatela oraz spotkanie z autorem sztuki,
- przegląd niemieckich filmów dokumentalnych związanych tematycznie z piłką nożną:

Spektakl teatralny „My w finale”

„Football under cover” Ayata Najafi i Davida Assmanna,

„66/67 – fairplay był wczoraj” Carstena Ludwiga i Jana Christopha Glasera,

„Inna liga” Buketa Alakusa,

„Jeden dzień w Europie” Hannesa Stoehra,

„Mężczyźni tacy jak my” Sherry Hormanna,

„Diabelska jedenastka” Zoltana Kordy,

„Życie to nie jest gra na własnym boisku” Franka Martena Pfeiffera,

• prezentacja książki Thomasa Urbana pt. „Czarny orzeł, biały orzeł”,

• wystawa malarstwa Katharine Dietlinger i Jakuba Najbarta pt. „Stadion”.

Program spotkał się z żywym zainteresowaniem mediów, zarówno tych zajmujących się kulturą, jak i sportem. Zręcznie wpisał się w masowe wydarzenie sportowo-społeczne, które na długo zapamiętają Polacy i odwiedzający w tym czasie Polskę Niemcy.

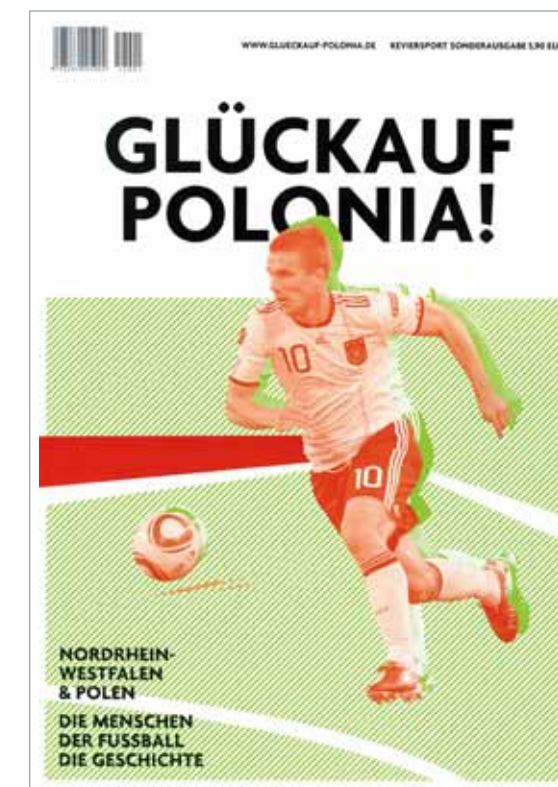
Koordinacja: Ewa Baran ●

Glückauf Polonia!

FWPN
i Euro
2012

Publikacja specjalna z okazji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 i Roku Polski w Nadrenii Północnej-Westfalii

Piłka nożna jest niesamowitym środkiem komunikacji. Podobnie jak piłkarskie lato 2006 roku zmieniło wizerunek Niemiec, tak Euro 2012 pozytywnie wpłynęło na nowe postrzeganie stosunków polsko-niemieckich. Nie jest również tajemnicą, że wypowiedzi obu narodów nacechowane są często uprzedzeniami. Istnieje jednak swego rodzaju przejrzystość, różnorodność poza stereotypami, która od dawna przewija się zarówno w kulturalnych, jak i społecznych kontaktach. Mistrzostwa Europy są dobrą okazją, aby podsumować polsko-niemiecką historię piłkarską, która jest jednocześnie złożoną historią stosunków polsko-niemieckich. Właśnie

między Nadrenią Północną-Westfalią a Polską istnieją bardzo zażyłe stosunki: od Polaków z Zagłębia Ruhry, którzy swoją pracę w kopalniach przyczynili się

do rozwoju Niemiec, aż do imigrantów z lat 90., od Ernsta Willimowskiego, który walczył dla obu drużyn narodowych, do Łukasza Podolskiego, od „drużyny Polaczków” Schalke’04 do „meczu na wodzie” we Frankfurcie w 1974 roku. Publikację specjalną „Glückauf Polonia!” (Powodzenia Polonia) poświęconą historii piłkarskich stosunków polsko-niemieckich, w nakładzie 15 000 egz., wydało w czerwcu 2012 roku Prokom Medienberatungs- und Verlagsgesellschaft w Essen – wydawca magazynu sportowego „RevierSport”.

W liczącej 144 strony książce „Glückauf Polonia!” można przeczytać m.in. wywiady z Reinerem Bonhofem (mistrzem świata w 1974), Zbigniewem Bońkiem (polskim piłkarzem stulecia), Markiem Leśniakiem (wcześniej grał w Bayer Leverkusen i Wattenscheid 09 Bochum), Łukaszem Piszczykiem (podwójnym zdobywcą Mistrzostwa Niemiec wraz z Borussią Dortmund), Andrzejem Rudym (grał w 1. FC Köln) i Janem Tomaszewskim (bramkarz Reprezentacji Polski, która zajęła trzecie miejsce w Mistrzostwach Świata 1974).

Publikacja ta skierowana jest nie tylko do miłośników sportu, ponieważ sport to pretekst do szerszego spojrzenia na relacje polsko-niemieckie i ogólnospołeczne.

Koordynacja: Ewa Baran ●

Książka w grze

– projekt literacko-futbolowy

FWPN
i Euro
2012

Projekt dla młodzieży z Polski, Niemiec i Ukrainy z okazji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej

W związku z Euro 2012 piłka nożna skupiła na sobie uwagę całej Europy. Centrum uwagi stały się Polska i Ukraina. Nawet przeciwnicy futbolu musieli przyznać, że Mistrzostwa Europy mają potencjał integracyjny przekraczający granice języków i kultur – piłkę rozumieją wszyscy. Fakt ten postanowili wykorzystać pisarze z Polski, Niemiec i Ukrainy, którzy wybrali się w tygodniową podróż Berlin-Kraków-Lwów (9–16 maja 2012), rozegrali w tych miastach miniturnieje piłkarskie i odbyli wspólne spotkania literackie. Stworzyli też piłkarskie narodowe drużyny literackie, odbyli

treningi, rozegrali turnieje piłki nożnej, a jednocześnie przyczynili się do środkoeuropejskiego dialogu literatur. Kapitanem drużyny polskiej był Zbigniew Masternak, niemieckiej Christoph Nussbaumer, ukraińskiej Serhij Żadan. W każdym mieście drużyny rozegrały po trzy mecze, padło w sumie kilkadziesiąt bramek. Zwycięstwo przypadło zgranej, trenującej wspólnie już siedem lat, drużynie niemieckiej. Reprezentacja polska zdobyła drugie miejsce, ukraińska trzecie. Zwycięski puchar wręczono drużynie niemieckiej u samego mera Lwowa.

Zarówno rozgrywki piłkarskie, jak i odbywające się w każdym z trzech miast pojedynki literackie Euro-pisarzy cieszyły się dużym zainteresowaniem mediów. Projekt zaowocował nowymi kontaktami i wymianą doświadczeń między pisarzami. Dla wielu z nich wiązało się z „odkrywaniem” nieznanych regionów Europy. Słuchaczom spotkań literackich i widzom turniejów umożliwił zaś poznanie innych umiejętności i twórczości pisarzy z Polski, Niemiec i Ukrainy. Program został zrealizowany przez Stowarzyszenie Willa Decjusza w Krakowie we współpracy z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej i Fundacją Kultury Niemieckiego Związku Piłki Nożnej.

Koordinacja: Ewa Baran ●

Pojedynek literacki w Krakowie. Stoi Jacek Janowicz – artysta kabaretowy, dziennikarz, literat i kompozytor

Christoph Nussbaumer – kapitan zwycięskiej drużyny niemieckiej ze złotym pucharem

Mecz Ukraina-Niemcy. Z lewej Serhij Rożko (Ukraina) w piłkarskim starciu z Hakanem Savasem (Niemcy)

Grupowa fotografia wszystkich trzech drużyn po turnieju

„TriM – hattrick dla Europy”

FWPN
i Euro
2012

Przed rozpoczęciem Mistrzostw Europy Euro 2012 rozpoczęła się realizacja trójstronnego projektu, skierowanego do młodzieży. Wydarzenie piłkarskie stało się wspaniałą okazją do przeprowadzenia działań, których celem była integracja młodzieży z Polski, Niemiec i Ukrainy oraz umożliwienie jej poznania europejskich krajów, leżących blisko siebie, a o których młodzież ma często bardzo słabą wiedzę. Do końca grudnia 2011 roku trwał nabór drużyn młodzieżowych (młodzież w wieku 12–16 lat z wymienionych trzech krajów). Organizatorami turniejów były szkoły, ośrodki edukacyjne i centra młodzieżowe. Eliminacje rozpoczęły się w marcu w Bad Nenndorf, zakończyły 21 maja w Dniepropietrowsku, a 7 czerwca 2012 roku mecz finałowy został rozegrany

w Lublinie. Łącznie rozegrano 13 turniejów, w których udział wzięło 79 drużyn, czyli prawie 600 osób. Mecze odbyły się w takich miastach, jak: Niegowić, Tarnopol, Bad Muskau, Sosnowiec, Jessenitz, Leipzig, Unterschleißheim, Mieszkowice, Grudziądz, Kąty Wrocławskie. Do finału w Lublinie doszły dwie polskie drużyny z Gostynia i Sosnowca. Turniej wygrała drużyna z Sosnowca. Patronat nad meczami finałowymi objęli Joanna Mucha, minister sportu i turystyki, Krzysztof Hetman, marszałek województwa lubelskiego i Krzysztof Żuk, prezydent Lublina.

Młodzieżowe drużyny piłkarskie, oprócz udziału w turniejach, miały ponadto za zadanie zorganizowanie wydarzenia związanego z tematyką migracji. Drużyny podeszły do tego problemu

„TriM - hattrick dla Europy”: Zwycięzcy turnieju, polska drużyna z Sosnowca

bardzo różnie: np. na Dolnym Śląsku zorganizowano spotkanie z polsko-niemieckim małżeństwem, które wiele lat temu poznało się w Mieszkowicach (przed wojną Bärwalde), a po 50 latach ponownie się spotkało, wzięło ślub i teraz mieszka znowu w Mieszkowicach, natomiast w Monachium zorganizowano spotkanie z gminą ukraińską w tym mieście, z kolei w Lipsku opiekun drużyny z Wiesbaden spotkał drużynę z Kłomnic, miejsca urodzenia jego babki. Ciekawym elementem tego projektu było wydanie polsko-niemiecko-ukraińskiego słowniczka „Drei Dpyzi z boiska”,

który obok standardowych zwrotów związanych z wymianą młodzieżową zawierał sformułowania dotyczące piłki nożnej.

„TriM – hattrick dla Europy” zainicjował wiele nowych partnerstw, które mają być kontynuowane w następnych latach. Projekt był realizowany przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży we współpracy z FWPN, Akcją Solidarności Niemieckich Katolików z Mieszkańcami Europy Środkowej i Wschodniej Renovabis oraz Fundacją Spotkań Zachodu ze Wschodem.

Międzynarodowa konferencja ośrodków „Kibice Razem” i Fanprojektów

FWPN
i Euro
2012

Organizacja Euro 2012 była dla Polski impulsem do realizacji wielu projektów, w tym społecznych, skierowanych m.in. do organizacji zrzeszających kibiców piłki nożnej. W czterech polskich miastach powstały lokalne ośrodki „Kibice Razem”, których zadaniem była profesjonalizacja działań stowarzyszeń kibiców i aktywna pomoc w realizacji pozytywnych inicjatyw wywodzących się ze środowiska fanów piłki nożnej. Polskie placówki mogły przy tym ko-

rzystać z ponad 30-letnich doświadczeń niemieckich ośrodków współpracy z kibicami, tzw. Fanprojektów. W Niemczech takie ośrodki działają w 48 miastach i uważane są za ważny instrument, służący zwalczaniu postaw przemocy i ekstremizmu wśród kibiców piłkarskich. Inicjatorem i koordynatorem pomysłu była Fundacja Ekstraklasy w Warszawie. W celu podsumowania dotychczasowej współpracy ośrodków „Kibice Razem”

Uczestnicy międzynarodowej konferencji ośrodków „Kibice Razem” i Fanprojektów podczas obrad

i Fanprojektów zorganizowano 16 października 2012 roku w Warszawie międzynarodową konferencję, która służyła wymianie doświadczeń zdobytych w trakcie organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej. W spotkaniu, obok przedstawicieli organizacji kibiców, udział wzięli reprezentanci Ministerstwa

Sportu i Turystyki, Ekstraklasy SA, naukowcy i dziennikarze. Był to projekt podsumowujący zaangażowanie FWPN w działania związane z Mistrzostwami Europy w Piłce Nożnej Euro 2012.

Media

Stypendium dziennikarskie 42

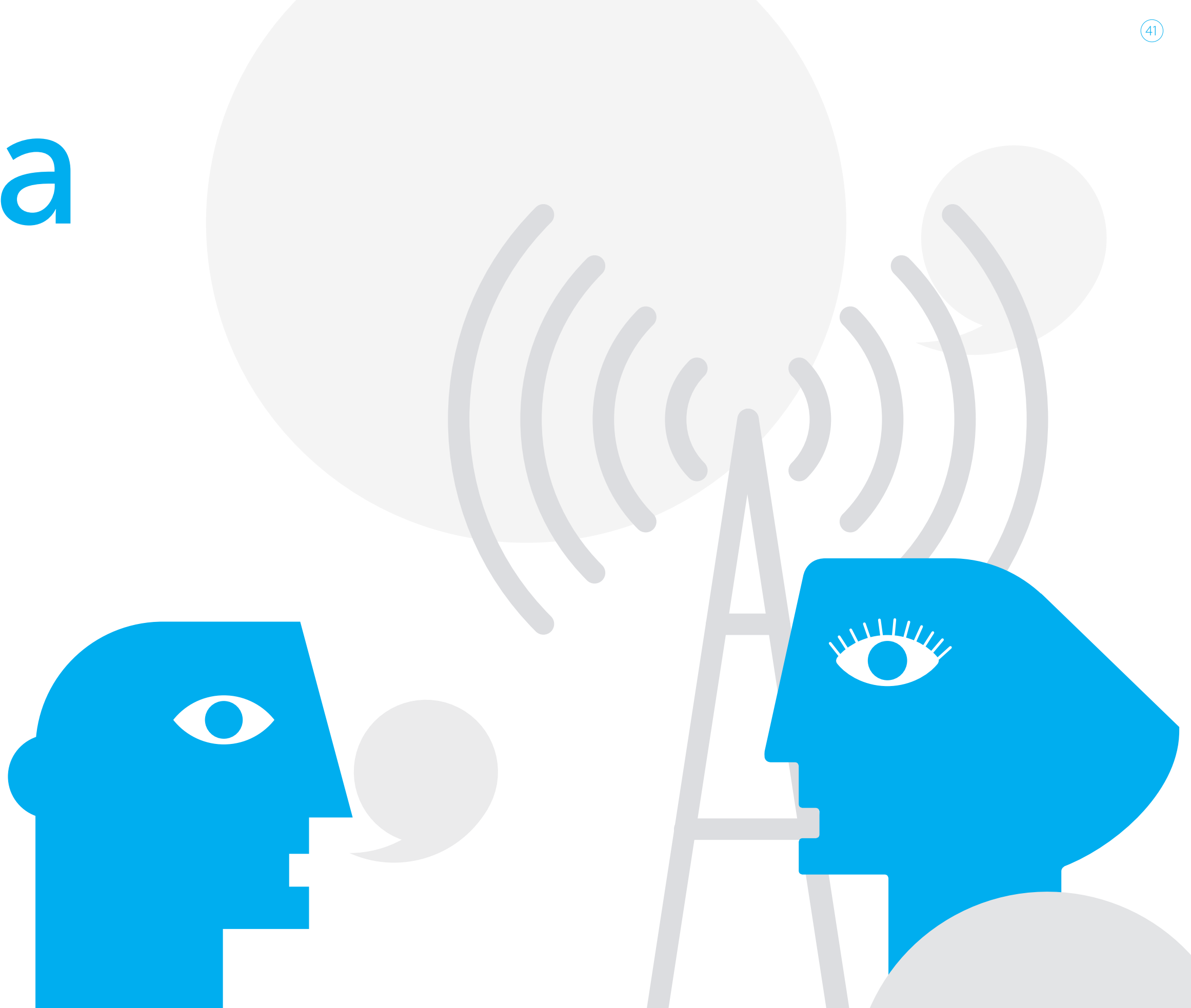
Dziennikarze ukraińscy w Warszawie,
Berlinie i Hamburgu 46

V Polsko-Niemieckie Dni Mediów 48

XV Polsko-Niemiecka Nagroda
Dziennikarska 57

Młoda Redakcja stron internetowych
FWPN 60

Ważne dla Europy, ważne dla Polski –
Współpraca agencji informacyjnych
KAI i KNA 62

Stypendium dziennikarskie

4.
edycja
projektu

Program stypendialny jest adresowany do polskich i niemieckich dziennikarzy, fotoreporterów, publicystów oraz reporterów z udokumentowanym doświadczeniem zawodowym. Jego celem jest wsparcie dziennikarzy, których praca poprawia jakość relacji polsko-niemieckich, a także otwiera Polaków i Niemców na nowe wyzwania europejskie. Dofinansowanie może pokryć koszty kwerendy do artykułu prasowego, książki, reportażu radiowego lub telewizyjnego w Polsce, Niemczech lub w krajach sąsiednich.

O stypendium mogą ubiegać się dziennikarze powyżej 26 roku życia, mieszkający na stałe w Niemczech lub w Polsce. Stypendium wynosi maksymalnie 3000 euro (w zależności od czasu trwania kwerendy i kraju pobytu). Nabór do programu ma formę konkursu. W edycji na rok 2012 wpłynęły

54 zgłoszenia (37 z Polski i 17 z Niemiec). Komisja – w której skład weszli: dr Albrecht Lempp, dyrektor – członek Zarządu FWPB, dziennikarze: Thomas Rautenberg, Robin Lautenbach, Katarzyna Weintraub oraz Joanna Czudec (kierownik Biura FWPB w Berlinie) i Anna Cieszewska (FWPB) – wyłoniła w sierpniu 2012 r. najlepsze prace. Wybrano 10 osób:

Angelika Basdorf – od 1998 roku pracuje jako niezależny dziennikarz, wcześniej była referentem prasowym w Landschaftsverband Rheinland. Realizuje reportaż na temat kształcenia zawodowego ponad granicami państwowymi w Polsce i w Niemczech.

Marek Koprowski – publicysta, autor wielu książek, m.in. „Po obu stronach Uralu”.

Rzeka Uż w Użgorodzie

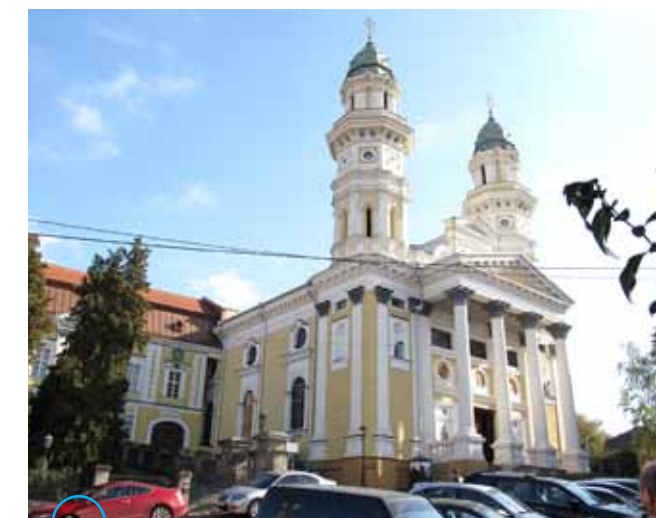
W ramach stypendium FWPB pisze książkę poświęconą Rusi Zakarpackiej pod roboczym tytułem „Zakarpacie – zagrożenie, czy szansa”. Fragmenty książki ukazują się na stronach portalu www.kresy.pl

Angelika Kuźniak – do 2000 roku reporterka „Gazety Wyborczej”, autorka wielu książek. W ramach stypendium dziennikarskiego realizuje projekt „Granica”, który polega na zebraniu dokumentacji do reporterskiej książki o powojennych Słubicach i Frankfurcie nad Odrą.

Holger Lühmann – współpracuje z redakcją telewizyjną Südwestrundfunk, z radiem Deutschlandradio i z niemiecką redakcją Polskiego Radia. Przygotowuje słuchowisko „Transfer kulturowy i transport dóbr – porozumienie na europejskich drogach”.

Marek Koprowski na Przełęczy Użockiej

Zakarpacie, katedra grecko-katolicka w Użgorodzie

Reportaż Małgorzaty Pałys: Diana Podlesch w Parku Róż koło Forst przy kamieniu upamiętniającym jej pradziadka

Małgorzata Pałys – redaktorka Rolniczego Pulsu, autorka artykułów o wsi i rolnictwie, realizatorka projektów szkoleniowo-doradczych. Przygotowała reportaż „Prowincjonalny »glamour«” o młodych i przedsiębiorczych ludziach, którzy zostali na terenach wiejskich, uznawanych za wykluczone, takich jak wschód Niemiec (Brandenburgia), północne Czechy czy zachodnia Polska. Kilko młodych mieszkańców realizuje przedsięwzięcia ważne dla regionu (Forst w RFN, Bromow w Czechach i powiat Góra w województwie dolnośląskim).

Reportaż ukazał się w następujących mediach:

1. portal www.witrynawiejska.pl – link <http://www.witrynawiejska.pl/strona.php?p=3478>
2. portal www.kulturawsi.pl – link www.kulturawsi.pl/ludzie.php?art=871
3. portal www.lir.agro.pl – link [lir.agro.pl/?p=7326](http://www.lir.agro.pl/?p=7326)

4. portal www.gospodarz.pl/aktualnosci/biznes/prowincjonalne-glamour-czyli.html

5. portal rolny www.ppr.pl

Monika Sieradzka – pracuje jako producent

w niemieckiej telewizji ZDF, współpracuje przy produkcji filmów dokumentalnych dla ZDF, arte, BBC. Przygotowuje reportaż prasowy do tygodnika „Wprost” o losach ukraińskich emigrantów zarobkowych w Polsce „Tuż obok nas: Ukraińcy w Polsce”. Planuje reportaż telewizyjny dla TVP.

Elżbieta Stasik – od wielu lat współpracuje z Polską Redakcją Deutsche Welle i Radia Multikulti oraz z RBB. Jej artykuł „Niemieccy ekolodzy: rewolucja energetyczna w Niemczech jeszcze się nie dokonała” pojawił się na stronach Deutsche Welle 9 marca 2013 roku i jest fragmentem publikacji przygotowywanej przy wsparciu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Mariusz Surosz – freelancer. Współpracuje z „Gazetą Wyborczą” i „Dziennikiem Polskim”, jest rzecznikiem prasowym klubu sportowego MKS Cracovia SSA w Krakowie. Opublikował dwie książki o Republice Czeskiej. W ramach stypendium przygotowuje reportaż

Reportaż Mariusza Surosza: tablica upamiętniająca niemieckie ofiary w czeskim mieście Postoloprty

Wioletta Weiss przy pracy

dla tygodnika „Polityka” o prześladowaniach mniejszości niemieckiej przez Czechów w mieście Postoloprty w maju i czerwcu 1945 roku.

Wioletta Weiss – pracuje jako niezależna autorka i redaktorka w redakcji RBB i arte. Jest reżyserką filmów dokumentalnych, m.in. „Die Wundermacher von Swiebodzin” (Cudotwórcy ze Świebodzina). Jej reportaże ukazały się w RBB:

1. Ameisen und Touristen an der Grenze, Sonntag 16.12.12 18.30
www.rbb-online.de/kowalskitrifftschmidt/archiv/kowalski___schmidt/vor_weihnachten_wird.html
2. Retten vorm Vergessen, Sonntag 20.01.13 18.30
www.rbb-online.de/kowalskitrifftschmidt/archiv/kowalski___schmidt/vom/retten_vorm_vergessen.html
3. Faszination des Westens, Sonntag 03.02.13 18.30
www.rbb-online.de/kowalskitrifftschmidt/archiv/kowalski___schmidt19/die_faszination_des.html

www.rbb-online.de/kowalskitrifftschmidt/archiv/kowalski___schmidt19/portraet_igor_rudnikow.html

4. Porträt Igor Rudnikov, Sonntag 03.02.13 18.30

www.rbb-online.de/kowalskitrifftschmidt/archiv/kowalski___schmidt19/deutsch_russische.html

5. Deutsch-russische Spurensuche, Sonntag 03.02.13 18.30

www.rbb-online.de/kowalskitrifftschmidt/archiv/kowalski___schmidt19/deutsch_russische.html

Adam Zadworny – od 1990 roku pracuje jako dziennikarz i reporter „Gazety Wyborczej”.

Przygotowuje materiał o odtworzeniu losów rodzin Beermann i Hilbert – zarówno w przedwojennym Szczecinie, jak i po wojnie w Niemczech.

Dorobek stypendystów jest prezentowany na www.fwbn.org.pl

Dziennikarze ukraińscy w Warszawie, Berlinie i Hamburgu

1.
edycja
projektu

Fundacja Reporterów i Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej zorganizowały w dniach 23–29 września 2012 roku warsztaty dla sześciorga dziennikarzy śledczych z Ukrainy – finalistów Nagrody dla Dziennikarzy Krajów Partnerstwa Wschodniego „Reporterzy dla reporterów”.

Pod hasłem: „Jak dobrze sprzedać aferę?” dziennikarze ukraińscy spotkali się w Warszawie na warsztatach z grafikami, wydawcami i reporterami z Polski, którzy podzielili się swoją wiedzą o tym, jak przekazywać czytelnikom efekty swojej pracy w sposób jasny i nowoczesny. Podczas dwudniowych warsztatów w Berlinie i Hamburgu go-

ście z Ukrainy spotkali się z wybitnymi reporterami śledczymi z Niemiec. Ich rozmówcami byli m.in. Klaus Brinkbäumer – zastępca redaktora naczelnego tygodnika „Der Spiegel”, Oliver Schröm – szef redakcji śledczej tygodnika „Der Stern” i Klaus Ott – reporter śledczy „Süddeutsche Zeitung”. Dziennikarze odwiedzili także redakcję renomowanego magazynu politycznego „Panorama” realizowanego dla telewizji ARD. W redakcji berlińskiego dziennika „Der Tagesspiegel” spotkali się z reporterem Arminem Lehmannem.

Koordinacja: Joanna Czudec ●

Spotkanie w redakcji tygodnika „Der Spiegel” z zastępcą redaktora naczelnego, Klausem Brinkbäumerem

Uczestnicy warsztatów

Sergej Leschtschenko:
„Ukrainska Pravda”

Dmitry Gnap:
„TVi”, „Ukrainska Pravda”

Krystyna Berdyskich:
„Korrespondent”

Jurij Onyschkiv:
„Kyiv Post”

Taras Zozulinski:
„Informator”, „Dzerkalo tyzhnja”

Jaroslav Hulan

Warsztaty z Oliverem Schrömem z tygodnika „Der Stern” w berlińskim biurze FWPN

V Polsko-Niemieckie Dni Mediów

Rysunek: Mirosław Gryń

Polsko-Niemieckie Dni Mediów to coroczne branżowe spotkanie przedstawicieli świata mediów z obu krajów. W 2012 roku Dni Mediów gościły w stolicy kraju związkowego Meklemburgii-Pomorza Przedniego – Schwerinie. Była to piąta edycja tego wydarzenia organizowanego (na przemian w Polsce i w Niemczech) przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej i Fundację Roberta Boscha. Mottem przewodnim: „Rozgrywki międzynarodowe: Europa w grze” Dni Mediów nawiązywały do wielkiego sportowego święta, którym

żyła Polska w 2012 roku – Mistrzostw Europy w piłce nożnej. Zaproszeni na Dni Mediów dziennikarze i eksperci skupili się jednak nie tylko na sporcie, lecz przede wszystkim na dyskusji o tym, w jaki sposób utrzymać Europę pod względem politycznym i gospodarczym w „lidze mistrzów”, i o wyzwaniach, jakie czekają Polskę i Niemcy w dobie kryzysu. Część branżowa Dni Mediów dotyczyła dziennikarstwa transgranicznego oraz mediów społecznościowych i ich znaczenia dla współczesnego dziennikarstwa.

Wszystkie spotkania miały miejsce w Zamku w Schwerinie – obecnie siedzibie Landtagu Meklemburgii-Pomorza Przedniego
Fot. Hans Scherhauser

Pierwszy dzień poświęcony był Euro 2012. Uczestnicy dyskusji inauguracyjnej Dni Mediów, zatytułowanej „Pierwszy gwizdek: Sport, media a cele komercyjne – co Euro 2012 przyniesie Europie, co gospodarzom wydarzenia?”, rozmawiali o zbliżających się rozgrywkach piłkarskich, ich znaczeniu dla krajów-gospodarzy oraz o zaangażowaniu mediów w relacjonowanie sportowych zmagania.

Uczestnicy:

Gerhard Delling, dziennikarz sportowy, ARD/NDR, moderator magazynu ARD „Wochenspiegel”

Alfred Draxler, z-ca red. naczelnego „Bild”

Andrzej Godlewski, zastępca dyrektora, TVP1

Marcin Herra, prezes PL.2012 sp. z o.o.

Piotr Sobczyński, dziennikarz sportowy, TVP Sport

Moderacja: René Kindermann, redakcja sportowa, MDR

Link do relacji z debaty:

PL: www.dnmediow.org/a481,dyskusja_pierwszy_gwizdek_sport_media_a_cele_komercyjne_co_euro_2012_przyniesie_europie_co_gospodarzom_wydarzenia_.html

Drugiego dnia uczestników Dni Mediów powitał gospodarz piątej edycji wydarzenia, premier Meklemburgii-Pomorza Przedniego Erwin Sellering. W imieniu organizatorów, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i Fundacji Roberta Boscha, zwrócił się do uczestników dr Johannes von

Thadden, współprzewodniczący Zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Pełny tekst powitania dr. Johannes von Thaddena dostępny jest tutaj:
PL: www.dnmediow.org/a509,rede_von_johannes_von_thadden.html

W tematykę drugiego dnia wprowadził uczestników Dni Mediów Marek Prawda, ambasador RP w Republice Federalnej Niemiec, który w swoim wystąpieniu mówił o wzajemnych relacjach Polski i Niemiec oraz ich roli w Europie.

Zdjęcie z panelu „Pierwszy gwizdek: Sport, media a cele komercyjne – co Euro 2012 przyniesie Europie, co gospodarzom wydarzenia?”
Od lewej: Andrzej Godlewski, zastępca dyrektora, TVP 1, Gerhard Delling, dziennikarz sportowy, ARD/NDR, moderator magazynu ARD „Wochenspiegel”, Marcin Herra, prezes PL.2012 sp. z o.o., Moderacja: René Kindermann, redakcja sportowa, MDR, Piotr Sobczyński, dziennikarz sportowy, TVP Sport, Alfred Draxler, z-ca red. naczelnego „Bild”
Fot. Hans Scherhauser

Przemówienie wprowadzające, Katarzyna Sobierajska, wiceminister sportu i turystyki RP
Fot. Hans Scherhauser

Wieczór poprowadził Jürgen Hingst, NDR
Fot. Hans Scherhauser

Pełny tekst przemówienia ambasadora Marka Prawdy jest dostępny tutaj: PL: www.dnmediow.org/a566,przem_wienie_inauguracyjne_marka_prawdy_ambasadora_rzeczypospolitej_polskiej_w_republice_federalnej_niemiec_15_maja_2012_r_godz_9_45_.html

W pierwszej debacie plenarnej zatytułowanej „Światowa klasa czy druga liga? Zadłużenie państw i kryzys euro – jak Europa może przejść do ofensywy? Wnioski z polskiej i niemieckiej perspektywy” głos zabrali Leszek Balcerowicz – autor polskich reform sprzed 20 lat oraz Steffen Kampeter – wiceminister finansów Niemiec, przed którymi stoi misja zreformowania strefy euro w najbliższych latach. Dyskusję moderowali Wawrzyniec Smoczyński z tygodnika „Polityka” oraz Karin Lambert-Butenschön z telewizji ARD. Wawrzyniec Smoczyński podkreślił szczególną aktualność debaty: tego dnia François Hollande miał zostać zaprzysiężony na prezydenta Francji, na rynkach finansowych panowały niepokoje, coraz bardziej prawdopodobny stawał się scenariusz wystąpienia Grecji ze strefy euro. Goście w swoich wystąpieniach starali się wyjaśnić, dlaczego Niemcy i Polska poradziły sobie z kryzysem lepiej niż inne kraje. Następnie dyskutowano o tym, czy strefa euro pozostanie

w obecnym składzie i kiedy się znowu powiększy, o tym jak podnieść konkurencyjność Europy w świecie. Na koniec goście-eksperti starali się odpowiedzieć na pytanie, czy sektor finansowy jest za mało, czy już za bardzo uregulowany?

Relacja z debaty jest dostępna tutaj: PL: www.dnmediow.org/a513,debataplennarna_i_statement_prof_leszka_balcerowicza_trial.html

Tradycyjnie już drugi dzień Dni Mediów poświęcony był rozmowom branżowym. Formuła „forum mediów” daje szansę aktywnego udziału w dyskusji większej liczbie uczestników Dni Mediów.

Forum Mediów 1

„Strategia: dziennikarstwo transgraniczne – aktualności z regionów przygranicznych”. Podczas Forum Mediów 1 dyskutowano o zadaniach regionalnej i lokalnej prasy w polsko-niemieckim regionie przygranicznym.

Relacja z debaty jest dostępna tutaj: PL: www.dnmediow.org/a482,forum_medi_w_1_strategia_dziennikarstwo_transgraniczne_aktualno_ci_z_region_w_przygranicznych.html

Erwin Sellering,
premier Meklemburgii-Pomorza Przedniego
Fot. Hans Scherhauser

Ambasador RP w Republice
Federalnej Niemiec Marek Prawda
Fot. Hans Scherhauser

Dr Johannes von Thadden, współprzewodniczący
Zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej
Fot. Hans Scherhauser

Debata plenarna I

„Światowa klasa czy druga liga?

Zadłużenie państw i kryzys euro – jak Europa może przejść do ofensywy?

Wnioski z polskiej i niemieckiej perspektywy”.

Uczestnicy (na fotografii od lewej):

Wawrzyniec Smoczyński, szef działu zagranicznego, „Polityka”

Steffen Kampeter, parlamentarzystwa sekretarz stanu, Federalne Ministerstwo Finansów

Leszek Balcerowicz, b. wicepremier i minister finansów RP, prezes NBP w latach 2000–2007

Moderacja:

Karin Lambert-Butenschön, moderatorka magazynu gospodarczego

„PlusMinus”, ARD

Fot. Hans Scherhauser

Forum Mediów 2

Drużyna zawodowców: Jak dziennikarze w czasach portali społecznościowych, blogów i Twittera umacniają za ich pomocą swoją pozycję na płaszczyźnie krajowej i międzynarodowej? Uczestnicy rozmawiali o tym, czy blogi, Twitter i portale społecznościowe mogą być zagrożeniem dla mediów tradycyjnych i dziennikarstwa. Dyskutanci zgodzili się co do tego, że są to na pewno nowe narzędzia komunikowania i pozyskania uwagi opinii publicznej. Stwierdzili, że na pewno w niedalekiej przyszłości pojawią się blogi-marki. Niemniej tradycyjne dziennikarstwo, dziennikarstwo jakościowe nie zaginie,

bo odbiorcy będą szukać wiarygodnej i zweryfikowanej informacji. Portale społecznościowe nie dają takiej gwarancji. Ale prawdą jest też, że świat mediów tradycyjnych powoli zanika i już teraz wielu publicystów angażuje się po części w stare, a po części w nowe media.

Uczestnicy:

Thomas Ellerbeck, członek kierownictwa Vodafone Deutschland odpowiedzialny za komunikację społeczną koncernu, fundacje, politykę i regulacje

Maïke Haselmann, redaktor odpowiedzialna za portale społecznościowe, Spiegel online

Radosław Krawczyk, prezes spółki Salon24.pl SA prowadzącej serwis społecznościowy Salon24.pl

Cezary Krysztopa, bloger

Moderacja: **Igor Janke**, dziennikarz, współwłaściciel i komentator serwisu blogowego Salon24.pl

Krótką relacją z dyskusji

jest dostępna tutaj:

PL: www.dnmediow.org/a487/forum_medi_w_2_dru_yna_zawodowc_w_jak_dziennikarze_w_czasach_portali_spo_eczno_ciowych_blog_w_i_twittera_umacniaj_za_ich_pomoc_swoj_pozycj_na_p_aszczy_nie_krajowej_i_miedzynarodowej.html

Debata plenarna II

Po gwizdku końcowym: rzut oka na polskie i niemieckie doniesienia medialne – tendencje i tematy tabu. Punktem wyjścia do debaty była analiza doniesień medialnych w Polsce i w Niemczech przeprowadzona wspólnie przez FWPN i szkołę wyższą Collegium Civitas, z której wynikało, że media niemieckie cechuje uniwersalizm przekazu, a w mediach polskich mocno widoczne są lokalność i regionalizm. Media niemieckie uznano za bardziej obiektywne, polskie – za bardziej emocjonalne. Według Petry Lidschreiber z rbb, etno- i geocentryzm są cechą przekazów medialnych w obu krajach. Życzyłaby sobie, aby media prowadziły więcej dyskusji ponadregionalnych, na przykład o stworzeniu miejsc pracy w Europie, a nie tylko w konkretnym regionie.

Uczestnicy:

Sylvia Bleßmann, szefowa studia regionalnego ZDF w Meklemburgii-Pomorzu Przednim

Jarosław Gugala, dyrektor Pionu Informacji i Publicystyki, Polsat

Piotr Kraško, szef „Wiadomości”, TVP1

Petra Lidschreiber, szefowa redakcji ds. Europy Środkowej i Wschodniej, rbb TV

Thomas Urban, korespondent w Polsce, „Süddeutsche Zeitung”

Moderacja: **Jürgen Hingst**, NDR

Debata plenarna II.
Od lewej: Petra Lidschreiber, szefowa redakcji ds. Europy Środkowej i Wschodniej, rbb TV; Jarosław Gugąła, dyrektor Pionu Informacji i Publicystyki, Polsat; Jürgen Hingst, NDR (moderacja); Sylvia Bleßmann, szefowa studia regionalnego ZDF w Meklemburgii-Pomorzu Przednim; Piotr Kraśko, szef „Wiadomości”, TVP1; Thomas Urban, korespondent w Polsce, Süddeutsche Zeitung

Krótkie streszczenie debaty jest dostępne tutaj:

PL: www.dnmediow.org/a488,debata_plenarna_ii_po_gwizdku_ko_cowym_rzut_oka_na_polskie_i_niemieckie_doniesienia_medialne_tendencje_i_tematy_tabu.html

Polecamy także:

• filmowe relacje z V Polsko-Niemieckich Dni Mediów:

PL: www.dnmediow.org/a465,podcasty_2012.html

• prezentacje, raporty i wywiady towarzyszące V Polsko-Niemieckim Dniom Mediów:

PL: www.dnmediow.org/a470,prezentacje_raporty_wywiady.html

Organizatorami V Polsko-Niemieckich Dni Mediów były Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej i Fundacja Roberta Boscha, a gospodarzem Meklemburgia-Pomorze Przednie. Ponadto wsparcia udzielił Landtag Meklemburgii-Pomorza Przedniego.

Kolejne Dni Mediów odbędą się od 6 do 8 czerwca 2013 roku we Wrocławiu. Gospodarzem będzie województwo dolnośląskie.

Koordinacja: Barbara Owsiak ●

XV Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska

Statuetka Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej

Ideą przyświecającą fundatorom Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej jest wyróżnianie prac, które rzetelnie i obiektywnie informują o kraju sąsiada, tłumaczą złożone relacje polsko-niemieckie lub też przedstawiają oba kraje z perspektywy europejskiej, przyczyniając się tym samym do wzajemnego poznawania się i zbliżenia mieszkańców obu krajów. Nagroda przyznawana jest w trzech kategoriach: prasa, radio, telewizja. Wysokość nagrody w każdej kategorii wynosi 5000 euro. Fundatorami Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej są przygraniczne regiony – województwa: dolnośląskie, lubuskie, zachodniopomorskie i kraje związkowe: Brandenburgia, Meklemburgia-Pomorze Przednie, Wolne Pań-

stwo Saksonia, a także Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej i Fundacja Roberta Boscha.

Do XV edycji konkursu dziennikarze i redakcje nadesłali 154 prace (56 z Polski, 98 z Niemiec), spośród których jurorzy nominowali do finału 18 prac w trzech kategoriach: prasa, radio, telewizja.

Skład jury:

PL: www.polsko-niemiecka-nagroda-dziennikarska.pl/c232,jury_2012.html

Lista prac finałowych:

PL: www.polsko-niemiecka-nagroda-dziennikarska.pl/c189,og_oszenie_konkursu.html

Nazwiska zwycięzców XV edycji konkursu ogłoszono 15 maja 2012 roku podczas gali w kinie Capitol w Schwerinie. Z okazji wręczenia nagrody premier Erwin Sellering wyraził słowa uznania za wkład mediów w dobry rozwój stosunków polsko-niemieckich i podkreślił znaczenie nagrody: „Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska przyczynia się do poszerzania wiedzy Polaków i Niemców o sobie nawzajem, uwrażliwia na problemy sąsiedniego kraju, przewycięża podziały i wspiera poczucie wspólnotowości. Takie projekty jak nagroda dziennikarska ożywiają i wzbogacają dobre stosunki sąsiedzkie między Niemcami a Polską”.

Laureaci XV konkursu o Polsko-Niemiecką Nagrodę Dziennikarską 2012:

- w kategorii **prasa**: Konrad Schuller za pracę „Der neue Schlesier” („Nowy Ślązak”), „Frankfurter Allgemeine Zeitung”, Wywiad z Konradem Schullerem: PL: www.polsko-niemiecka-nagrada-dziennikarska.pl/a580,_ycie_po_nagrodzie.html
- w kategorii **radio**: Jolanta Rudnik za audycję „Tutaj, here, hier”, Radio Koszalin
- w kategorii **telewizja**: Markus Frenzel za materiał „Löcknitz: Zuwanderungsparadies und NPD-Hochburg” („Löcknitz: Raj dla przybyszów i ostoja dla NPD”), ARD-mdr-Magazin FAKT

Laudacje na cześć laureatów:

- w kategorii **prasa**, dla pracy Konrada Schullera: Adam Krzemiński, „Polityka” PL: www.dnmediow.org/a505,laudacja_dla_konrada_schullera.html
- w kategorii **radio**, dla pracy Jolanty Rudnik: Dorota Zyń, Radio Zachód PL: www.dnmediow.org/a504,laudacja_dla_jolanty_rudnik.html
- w kategorii **telewizja**, dla pracy Markusa Frenzela: Bogna Koreng, MDR Bautzen PL: www.dnmediow.org/a503,laudacja_dla_markusa_frenzela.html

Laureaci otrzymali nagrody pieniężne w wysokości 5000 euro (w każdej kategorii) oraz oryginalną statuetkę autorstwa wrocławskiego artysty Jana Zamorskiego.

Wywiad z Janem Zamorskim:

PL: www.polsko-niemiecka-nagrada-dziennikarska.pl/a425,odrobina_luksusu_dla_zwyci_zcy

Materiały filmowe z V Polsko-Niemieckich Dni Mediów i z uroczystości wręczenia XV Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej dostępne są tutaj:

PL: http://www.dnmediow.org/c209,podcasty_2012.html

Koordinacja: Barbara Owsiak ●

Konrad Schuller ●

Jolanta Rudnik ●

Markus Frenzel ●

Młoda Redakcja stron internetowych FWPN

1.
edycja
projektu

W 2012 roku Fundacja stworzyła program dla studentów różnych kierunków, którzy chcą publikować swoje teksty i opinie oraz wspólnie z redakcją Fundacji tworzyć relacje z interesujących wydarzeń w całej Polsce.

W ramach stażu studenci odwiedzają redakcje mediów w Warszawie, spotykają się z osobami ze środowisk opiniotwórczych, korespondentami niemieckimi w Polsce i przedstawicielami instytucji partnerskich Fundacji. Redaktorzy przygotowują również własne (foto-) relacje i wywiady z gośćmi wydarzeń współfinansowanych i inicjowanych przez Fundację Współpracy Polsko-

-Niemieckiej w swojej okolicy. Najlepsze teksty są publikowane na naszych stronach internetowych. Częścią programu są warsztaty prowadzone przez zawodowych dziennikarzy. Warsztaty te pozwolą poznać dziennikarskie rzemiosło oraz sprawdzić się w typowo dziennikarskich wyzwaniach, takich jak fotografia prasowa, przeprowadzanie wywiadów, czy pisanie relacji i newsów. Na zakończenie programu wszyscy redaktorzy zostaną zaproszeni do udziału w VI Polsko-Niemieckich Dniach Mediów we Wrocławiu – profesjonalnym forum przedstawicieli świata mediów.

Młodą Redakcję tworzą:

Maja Antkowiak (Poznań)
Barbara Horthyńska (Szczecin)
Adrianna Kiryluk (Katowice)
Małgorzata Marchwiana (Kraków)
Michał Mazur (Wrocław)
Aleksandra Olejnik (Łódź)
Marcin Radomski (Warszawa)
Ewa Walas (Gdańsk)
Anna Więckowska (Wrocław)
Julia Wysocka (Warszawa)

14 grudnia 2012 roku uczestnicy programu odwiedzili redakcję „Gazety Wyborczej”. Przewodnikiem po budynku i tajnikach pracy dziennikarza była Agata Kondzińska.

Koordinacja: Małgorzata Gmiter,
 Magdalena Przedmojska

Relacje i materiały naszych stażystów, uczestników programu Młoda Redakcja są na bieżąco publikowane na stronie www.fwpn.org.pl

Ważne dla Europy, ważne dla Polski

Współpraca agencji informacyjnych KAI i KNA

Europa i Unia Europejska przeżywają kryzys polityczno-gospodarczy, co poważnie wpływa na proces integracji. W Polsce w różnych środowiskach, w tym kościelnych, z coraz większym sceptycyzmem mówi się i pisze o kształcie i sensie jedności naszego kontynentu. Wiele negatywnych opinii ma często źródło w niedoinformowaniu o tym, jak i dlaczego są podejmowane decyzje przez unijne instytucje. Dla polskiego odbiorcy szczególnie interesujący jest ich szeroko pojęty aspekt etyczny. Dlatego ważna jest obecnie współpraca katolickich agencji informacyjnych w Polsce i w Niemczech.

Dzięki FWPN przez rok Katolicka Agencja Informacyjna (KAI) będzie się wymieniać informacjami z Katholische Nachrichten Agentur (KNA). KAI udostępniła pozyskane informacje w języku polskim wielu odbiorcom, w tym prawie wszystkim mediom świeckim i religijnym w Polsce, informując o pracy instytucji Unii Europejskiej oraz ważnych inicjatywach religijnych, społeczno-kulturalnych Kościoła katolickiego na forum europejskim. Z drugiej strony KNA korzysta z serwisu KAI na temat istotnych inicjatyw Kościoła katolickiego oraz innych wyznań i religii w Polsce, które wspierają integrację naszego kontynentu – serwis ten udostępniany jest odbiorcom w Niemczech w języku niemieckim.

W ramach tej współpracy w 2012 roku opublikowano 90 depesz i materiałów prasowych w serwisach KAI i KNA. Ukazywały się one także na ogólnodostępnej stronie KAI (ekai.pl) w specjalnej rubryce opatrzonej logo Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej pt. „Europa, Polska, Kościół”. Strona ta jest dostępna od początku realizacji projektu, czyli od września 2012 roku. W okresie od września 2012 do końca lutego 2013 rubrykę odwiedziło ponad 18 tys. internautów.

W dziedzinie Media FWPN wsparła w 2012 roku 18 projektów w łącznej kwocie 1 777 452 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2012 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Nauka, i edukacja

Seminarium „Niemiecka transformacja energetyczna. Energiewende w perspektywie stosunków polsko-niemieckich” 66

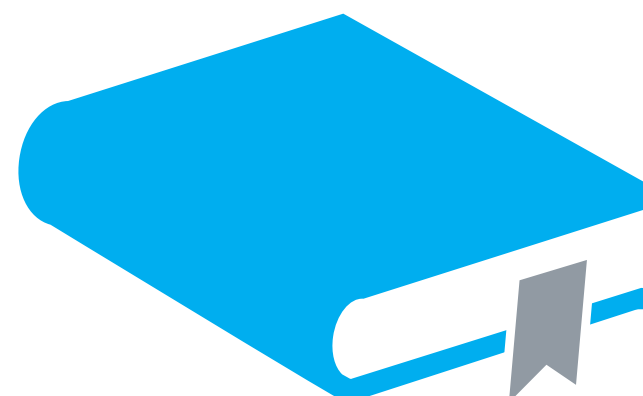
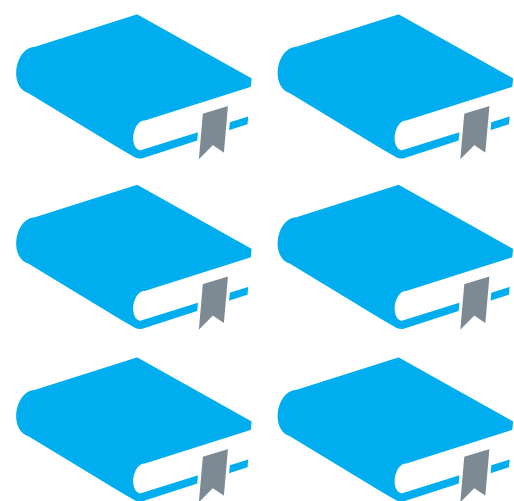
Ludzie – historia – polityka. Polacy i Niemcy w oczach Rosjan 68

Noc w galerii 71

40 lat Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej 74

Polsko-niemiecki podręcznik do historii 76

Konferencja: „Spojrzenie wstecz do przodu” – Dziedzictwo kulturowe w edukacji kulturalnej 78

Wręczenie Nagrody Naukowej Ambasadora RP za rok 2012 81

Biuletyn Niemiecki i Polen Analysen 83

Stypendia GFPS 85

Germanistyka dla niewidomych 87

Projekt naukowo-badawczy „I wojna światowa a Polska” 88

Prezentacja badań „Nowa polska migracja do Niemiec – perspektywa lokalna” oraz publikacji „Znikająca granica” 90

Praktyki studenckie FWPN 92

Podatek kościelny w Polsce? Konferencja ekspertów w Opolu 94

„Rendezvous z Kopernikiem” – młodzież z Polski i Niemiec na targach lotnictwa w Berlinie 96

Seminarium eksperckie

Niemiecka transformacja energetyczna. Energiewende w perspektywie stosunków polsko-niemieckich

24 października 2012 roku w Centrum Konferencyjnym Zielna odbyło się seminarium „Niemiecka transformacja energetyczna. Energiewende w perspektywie stosunków polsko-niemieckich: Wyzwania dla polityki europejskiej i bezpieczeństwa energetycznego UE” zorganizowane przez Ośrodek Studiów Wschodnich i Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej. Jego gośćmi byli eksperci z Polski, Niemiec, Czech, Wielkiej Brytanii i Holandii. W dyskusji panelowej uczestniczyli m.in. Martin Hicken z niemieckiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, David Buchan z Oksfordzkiego Instytutu Studiów Energetycznych, Artur Lorkowski i Małgorzata Mika-Bryska – przedstawiciele polskich ministerstw, czy Pieter Boot z Międzynarodowego Programu Energetycznego Clingendael z Hagi.

Seminarium składało się z trzech części: w pierwszym panelu omówiono główne założenia Energiewende oraz jej cele, a także stopień zaawansowania projektu i jego skutki dla niemieckiego społeczeństwa. Następnie zaproszeni goście zastanawiali się nad konsekwencjami Energiewende oraz nad sposobem jej wdrażania do polityki energetycznej Unii Europejskiej oraz jej bezpieczeństwa energetycznego. Tematem ostatniego panelu były zagrożenia i szanse, jakie wiążą się z wdrożeniem nowej strategii Niemiec dla ich sąsiadów. Seminarium było częścią projektu, którego efektem jest raport OSW na temat realizacji Energiewende i jej konsekwencji dla UE. Raport można pobrać ze strony internetowej Ośrodka Studiów Wschodnich www.osw.waw.pl.

Od prawej: Anna Kwiatkowska-Drożdż (kierownik Zespołu Niemiec i Europy Północnej OSW), Pieter Boot, (senior research fellow, Międzynarodowy Program Energetyczny Clingendael, Haga), Oliver Geden (senior associate, Zespół Badawczy Integracja Europejska, SWP Berlin), Artur Lorkowski (z-ca dyrektora, Departament Ekonomiczny UE, Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Warszawa)
Fot. Bohdan Wędrychowski; źródło: Ośrodek Studiów Wschodnich

FWPN zaangażowała się w ten projekt, ponieważ dbałość o symetrię w relacjach polsko-niemieckich poprzez współpracę ze środowiskami opiniotwórczymi w obu krajach jest jednym z jej najważniejszych zadań. Należy podkreślić, że Fundacja, współpracując przez 20 lat fundamenty pojednania, stara się aktywnie uczestniczyć w debacie o najważniejszych problemach pojawiających się w dialogu polsko-niemieckim, które ze względu na daleko idące konsekwencje dla obu społeczeństw będą miały ogromny wpływ na wzajemne relacje obu krajów.

Koordinacja: Monika Różalska ●

Od lewej: Piotr Buras (dyrektor The European Council on Foreign Relations w Warszawie), Markus Hicken (z-ca kierownika w Referacie ds. Międzynarodowej Polityki Energetycznej niemieckiego MSZ)

Ludzie – historia – polityka.

Polacy i Niemcy w oczach Rosjan

Badania sondażowe, prezentacje i dyskusje w Warszawie, Berlinie i Moskwie

Kilkusetletnie sąsiedztwo oraz aktualna waga stosunków polsko-rosyjskich i niemiecko-rosyjskich skłaniają do bliższego przyjrzenia się opiniom Rosjan na temat Polski, Niemiec i obu narodów. Wizerunek kraju i jego mieszkańców, jaki ma społeczeństwo innego państwa, jest bowiem istotnym czynnikiem kształtującym wzajemne relacje, zarówno te międzyludzkie, jak i polityczne i gospodarcze.

Instytut Spraw Publicznych dzięki wsparciu i w kooperacji z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej wydał w roku 2012 raport „Ludzie – historia – polityka. Polska i Niemcy w oczach Rosjan” przedstawiający wyniki badania przeprowadzonego przez Centrum Lewady na reprezentatywnej grupie Rosjan w dniach 11–21 listopada 2011 roku. Raport został wydany po polsku, niemiecku i rosyjsku oraz w wersji mobilnej epub. Wyniki sondażu przedstawiono 27 czerwca 2012 roku w Warszawie, 5 września 2012 roku w Berlinie i 28 listopada 2012 roku w Moskwie.

– Główne skojarzenia, jakie Rosjanie mają z Polską, wcale nie są powiązane z historią czy polityką. Rosjanom kojarzymy się z ładnymi krajobrazami czy jako bratni, miły naród – skomentował wyniki sondażu dr Jacek Kucharczyk, prezes ISP. Okazuje się, że ponad połowa Rosjan nie odczuwa wobec Polaków ani sympatii, ani niechęci, osoby deklarujące sympatię niemal trzykrotnie przeważają nad tymi, które darzą Polaków niechęcią.

Rosjanie akceptują Polaków w różnych rolach społecznych – najchętniej w charakterze turystów (89%), ale nie mieliby nic przeciwko, gdyby osoba z Polski była ich sąsiadem (66%), współpracownikiem w firmie (64%), bliskim przyjacielem (61%), zięciem/synową (49%).

Sondaż potwierdził jednoznacznie, że Polacy cieszą się w oczach Rosjan mniejszą sympatią niż Niemcy, mimo że ci ostatni kojarzą się Rosjanom przede wszystkim z historią (II wojna światowa). – „Przyjacielsko-obojętne” – tak można określić nastawienie Rosjan do Polaków, a to oznacza, że konieczna jest kampania wizerunkowa na rzecz Polski, skierowana do rosyjskiej młodzieży – zauważył dr Albrecht Lempp, dyrektor i członek zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Na zaskakująco małą wiedzę i zainteresowanie Polską zwróciła uwagę również Maria Przełomiec, dziennikarka specjalizująca się w tematyce rosyjskiej, w czasie prezentacji badań w Moskwie. Skojarzenia Rosjan z polską kulturą zatrzymały się na latach 80. Rosjanie nie kojarzą żadnych polskich marek. Maria Przełomiec przypomniała, że przed rozpadem Związku Radzieckiego polskie towary były synonimem wysokiej jakości. Utratę tej wartości nazwała zmarnowanym kapitałem. Jako jedną z przyczyn takiej sytuacji wymieniła brak obecności Polski w rosyjskich mediach, a przede wszystkim w internecie. Nadal nie ma żadnego serwisu informacyjnego o Polsce w języku rosyjskim. Cornelius Ochmann, ekspert Fundacji Bertelsmanna, zwrócił także uwagę na

politykę wizową utrudniającą osobiste spotkania Polaków, Niemców i Rosjan, a to właśnie aktywność społeczna ma ogromny wpływ na postrzeganie innych narodów. Większość Rosjan uważa bilateralne stosunki z Niemcami za dobre lub bardzo dobre, a dzięki rozwijającej się współpracy gospodarczej, naukowej czy takim inicjatywom jak Rok Niemiec w Rosji (Deutschlandjahr in Russland) obraz Niemców w społeczeństwie rosyjskim staje się coraz bardziej zróżnicowany i mniej stereotypowy.

Podsumowaniem prezentacji może być teza, że aby podnieść poziom wiedzy Rosjan zarówno o Polakach, jak i Niemcach, kluczowe jest inwestowanie w działania u podstaw, projekty dla młodzieży i osobiste kontakty, niezależnie od rozwoju stosunków politycznych.

Wyniki badań sondażowych na temat postrzegania przez Rosjan własnego kraju, Polski i Niemiec potwierdzają, że coraz więcej Rosjan krytycznie ocenia własne państwo. Ich zdaniem w Polsce i w Niemczech żyje się lepiej, ale to rosyjskie media są postrzegane jako bardziej niezależne niż polskie! O ważnej roli Rosji w Europie przekonanych jest zaledwie ponad jedna trzecia ankietowanych (37%). Rosjanie dostrzegają jednocześnie, że w innych państwach żyje się lepiej, nie tylko gospodarczo.

Wyniki sondażu potwierdzają także różnice, jakie w ocenie własnego kraju występują pomiędzy mieszkańcami Moskwy a resztą kraju, zwłaszcza mieszkańcami małych miast i wsi. Osoby mieszkające w stolicy są zdecydowanie bardziej sceptyczne w stosunku do sytuacji w Rosji, lepiej niż pozostałe grupy oceniają zaś Niemcy.

Koordinacja: Małgorzata Gmitter ●

Noc w galerii

Odswieżamy sposób mówienia o polsko-niemieckiej historii: Film i pakiet edukacyjny FWPN „Noc w galerii”

Projekt „Noc w galerii” przedstawia nowe spojrzenie na sąsiedztwo polsko-niemieckie. Podobnie jak prezentowana w 2011 roku w Berlinie wystawa „Obok. Polska Niemcy. 1000 lat historii w sztuce”, która stanowiła inspirację dla projektu, film odchodzi od dotychczasowej polsko-niemieckiej narracji historycznej i podejmuje próbę dekonstrukcji mitów. Za pośrednictwem filmu i pakietu edukacyjnego Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej chce dotrzeć do gimnazjów z gotową ofertą edukacyjną, a przede wszystkim – skłonić młodzież do samodzielnej refleksji o polsko-niemieckiej historii. Twórcy scenariusza filmu, Michał Wójcik i Michał Łubieński, tak mówią o projekcie:

„O polsko-niemieckiej historii można i warto mówić w inny sposób. Nie po to, żeby zapomnieć czy wymazać przeszłość. Zmiana narracji jest potrzebna, aby pamięć ta trwała i coś jeszcze znaczyła dla nowych pokoleń.

Z drugiej jednak strony – być może pora wreszcie to głośno powiedzieć – wojna nie może w nieskończoność determinować naszej pamięci o stosunkach polsko-niemieckich”.

W ramach projektu zorganizowano pokazy w miastach na terenie całego kraju, połączone z warsztatami i spotkaniami z autorami filmu. Film zaprezentowano w Programie 2 Telewizji Polskiej, a w 2013 roku będzie również emitowany w telewizjach regionalnych. Film oraz kolejne jego „odcinki” wraz ze scenariuszami lekcji i przewodnikiem dla nauczyciela są dostępne bezpłatnie na stronie internetowej projektu. Materiał jest także poszerzany o nowe treści – eseje, scenariusze lekcji wiedzy o kulturze, konkursy i inne. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej angażuje się w projekt „Noc w galerii”, ponieważ historia w stosunkach polsko-niemieckich zawsze będzie ważna, ale między obu tymi krajami powstała nowa przestrzeń, w której musi się znaleźć miejsce na świeże spojrzenie na wzajemne relacje. W odemonizowanej wizji historii tworzy się

FILM Noc w galerii

przestrzeń na nową opowieść. Partnerami filmu „Noc w galerii” są między innymi: Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Dom Spotkań z Historią, TVP2, Portal TVN24, a także miesięczniki „Znak”, „Focus Historia” i „Mówią Wieki”. Dystrybucja projektu odbywała się głównie poprzez stronę internetową (z której można pobrać materiał nieodpłatnie) oraz za pośrednictwem partnerów, a także poprzez bezpośrednią wysyłkę materiałów do szkół gimnazjalnych w całym kraju. Metodami tradycyjnymi udało się dotrzeć do około 3 tys. szkół, natomiast stronę internetową odwiedziło w pierwszych trzech miesiącach trwania projektu – czyli do końca grudnia 2012 roku – 12 tys. osób. Informacje o projekcie i materiały do pobrania: www.nocwgalerii.pl

Koordinacja: Monika Różalska ●

 Warsztaty animacji filmowej dla dzieci i młodzieży w DSH w Warszawie

 Pokaz filmu „Noc w galerii” w Berlinie. Dyskusja. Od lewej: Thomas Strobel (Instytut Georga Eckerta), Anna Dziewit-Meller, Thomas Kycia, dyr. Małgorzata Ławrowska (FWPN), Maciej „Max” Łubieński

40 lat Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej

W 2012 roku obchodzono w obu krajach jubileusz 40-lecia powstania Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej. W Warszawie uroczyste sympozjum z tej okazji odbyło się 16 kwietnia w Sali Senatu Uniwersytetu Warszawskiego połączone z dyskusją panelową „Dialog ponad żelazną kurtyną” z udziałem wybitnych historyków z Polski, Niemiec i Korei Południowej. Podczas uroczystości prof. Władysław Markiewicz, nestor i współtwórca Komisji Podręcznikowej otrzymał nagrodę im. Marii Wawrykowej. W Niemczech uroczysty jubileusz odbył się 24 maja w ratuszu w Brunzwiku. W uroczystości wzięło udział ok. 200 zaproszonych gości, w tym. Cornelia Pieper, minister stanu w niemieckim MSZ i koordynator do spraw stosunków

z Polską, jak również członkowie Zarządu FWPN, dyr. Małgorzata Ławrowska i prof. Robert Traba. Specjalne przemówienie wygłosił redaktor naczelny „Gazety Wyborczej” Adam Michnik. W ramach jubileuszu w Brunzwiku odbyła się 34 Konferencja Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej. Uroczystości jubileuszowe objęli patronatem prezydent Niemiec Joachim Gauck i prezydent RP Bronisław Komorowski. Komisja powstała pod patronatem UNESCO w 1972 roku. Jej działania przyczyniły się do przezwyciężenia negatywnych stereotypów w sposobie przedstawiania stosunków polsko-niemieckich w podręcznikach szkolnych obu państw. W kręgu historyków

Wręczenie nagrody im. Marii Wawrykowej. Od lewej: sekretarz naukowy Komisji dr Bartosz Dziewanowski-Stefańczyk, współprzewodniczący Komisji prof. Robert Traba, prof. Władysław Markiewicz, laureat nagrody

związanych z Komisją zrodziła się idea opracowania polsko-niemieckiego podręcznika do historii. W 2002 roku Komisja otrzymała nagrodę ministrów spraw zagranicznych Polski i Niemiec. Pierwszymi współprzewodniczącymi Komisji byli prof. dr hab. Władysław Markiewicz oraz prof. dr Georg Eckert. Obecnie Komisji współprzewodniczą: prof. dr hab. Robert Traba oraz prof. dr Michael G. Müller. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wspiera działania Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej. Uroczysty jubileusz został również współfinansowany ze środków FWPN.

Koordinacja: Izabella Sulik ●

Polsko-niemiecki podręcznik do historii

FWPN jest zaangażowana w prace nad polsko-niemieckim podręcznikiem do historii. W 2012 roku Rada Zarządzająca tego projektu wyłoniła w drodze konkursu jego wydawców. Partnerem po polskiej stronie zostały Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, a po stronie niemieckiej Universum Kommunikation und Medien AG. Prace nad podręcznikiem potrwać kilka lat. Pierwszy tom ma szansę ukazać się na polskim i niemieckim rynku wydawniczym u progu roku szkolnego 2014/2015.

Poszczególne tomy będą podlegały procedurom dopuszczenia do użytku szkolnego w Niemczech i w Polsce zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. W Polsce podręcznik przeznaczony będzie dla uczniów gimnazjów i pierwszej klasy szkół po-

nadgimnazjalnych; w Niemczech dla uczniów różnych typów szkół ponadpodstawowych. Zakres zagadnień obejmie wydarzenia od starożytności do czasów współczesnych. Treść, struktura i szata graficzna polskiego i niemieckiego wydania mają być identyczne; jedyną różnicą będzie język. Podręcznik ma dokumentować wspólne spojrzenie stron na historię Europy. Prace nad projektem rozpoczęły się w marcu 2012 roku, a powinny zakończyć się w 2018 roku.

Idea opracowania wspólnego polsko-niemieckiego podręcznika do historii zrodziła się w kręgach historyków z Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej utworzonej w 1972 roku pod auspicjami UNESCO. W 2008 roku z inicjatywy ów-

czesnego szefa niemieckiej dyplomacji Franka-Waltera Steinmeiera i ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego powołano przy Instytucie im. Geорга Eckerta w Brunzswiku polsko-niemiecką Radę Ekspertów, w skład której weszli historycy i pedagodzy z obu krajów. Rada wypracowała szczegółową koncepcję projektu. Nad jego realizacją czuwa polsko-niemiecka Rada Zarządzająca złożona z przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej, Mini-

sterstwa Edukacji, Młodzieży i Sportu Brandenburgii, polskiego i niemieckiego MSZ, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytutu Międzynarodowych Badań nad Podręcznikami Szkolnymi im. Geорга-Eckerta w Brunzswiku i Polskiej Akademii Nauk. Ostatnie posiedzenie tego gremium w 2012 roku odbyło się w grudniu w Warszawie w siedzibie FWPN.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz ●

Konferencja: „Spojrzenie wstecz do przodu”

Dziedzictwo kulturowe w edukacji kulturalnej

Czy nasze dziedzictwo kulturowe może być sexy? Jakie znaczenie mają dziś dla młodzieży i kultury młodzieżowej pomniki kultury, tradycje ustne, dawne rzemiosło – czyli materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe? Jaką rolę odgrywa w edukacji kulturalnej, transkulturowej debacie i w kształtowaniu przyszłości?

W celu zbadania tych i innych kwestii Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Federalne Stowarzyszenie Kształcenia Kulturalnego Młodzieży

(BKJ) zorganizowały w Warszawie w dniach od 22 do 25 marca 2012 roku konferencję Polsko-Niemieckiej Sieci młodzież.kultura.wymiana. Eksperti z dziedziny polityki, nauki, kultury i wymiany młodzieży dyskutowali i wyjaśniali znaczenie dziedzictwa kulturowego w Polsce i w Niemczech, a także jego znaczenie dla kultury młodzieżowej i edukacji kulturalnej.

W słowie powitalnym Małgorzata Ławrowska, dyrektor – członek Zarządu FWPN, podkreśliła, że aby zainteresować dzieci i młodzież dziedzictwem

W imieniu FWPN uczestników konferencji wita dyr. Małgorzata Ławrowska

Przemawia prof. Małgorzata Omilanowska, podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Wystąpienie Lutza Linke z Zarządu BKJ

kulturowym, potrzebne są nowe formaty edukacyjne, a szczególną rolę mają tu do spełnienia podmioty, działające w przestrzeni edukacji kulturalnej: „Edukacja kulturalna nie tylko oddziałuje długofalowo, ale umożliwia także wyjście z klatki stereotypów i poszerzenie perspektywy”. Lutz Linke, członek Zarządu BKJ, zwrócił uwagę na szanse, jakie daje spojrzenie dzięki kulturze i sztuce poza narodowe podwórko: „Różne projekty wymiany związane ze sztuką wciąż na nowo ujawniają, jaki potencjał ma w dziedzinie wymiany

międzynarodowej edukacja kulturalna, ponieważ pozwala ona na spotkania z udziałem wszystkich zmysłów”.

Prof. Małgorzata Omilanowska, sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, podkreśliła w swoim słowie powitalnym rolę dziedzictwa kulturowego i edukacji historycznej dla międzynarodowych spotkań młodzieży ze względu na wzajemny respekt i tolerancję: „Dzięki spojrzeniu sąsiada młodzież rozumie i uświadamia sobie bogactwo

własnego i obcego dziedzictwa kulturowego i uczy się poznawać na nowo to, co wartościowe i co częściowo odeszło w zapomnienie”.

Różne projekty – zarówno modelowe, jak i praktyczne, poczynając od badań naukowych, aż po młodzieżowe projekty artystyczne w dziedzinie muzyki, teatru, sztuk plastycznych i mediów cyfrowych – pokazały na konferencji, jaki potencjał drzemie w powiązaniu estetyczno-artystycznych metod pracy z debatą o dziedzictwie kulturowym. Uzmysłowały też, że dziedzictwo kulturowe niekoniecznie musi być zakurzone i nudne, że można je wykorzystać w postaci atrakcyjnych propozycji w edukacji kulturalnej młodzieży. Większość zaprezentowanych projektów z obu krajów nawiązywała do osobistych historii młodzieży i jej realiów. Uczestnicy konferencji zgodzili się, że aby wzbudzić u młodzieży większą fascynację tematem, ważne są odniesienia do realiów jej życia. Polsko-niemiecka konferencja pokazała wyraźnie, jak debata o dziedzictwie kulturowym może wzbogacić młodzieżową działalność kulturalną i wymianę kulturalną młodzieży i jak wpływa na zmianę perspektywy wzajemnej współpracy w tej dziedzinie.

Koordinacja: Iwona Fus ●

Debata panelowa.

Od lewej: Agnieszka Strzemińska, Jolanta Nölle, Maciej Szajkowski, Karolina Wigura

Uczestnicy konferencji

Link do publikacji pokonferencyjnej
http://issuu.com/www.bkj.de/docs/12_09_03_bkj_blick_zurueck/1

Wręczenie Nagrody Naukowej Ambasadora RP za rok 2012

W dniu 12 grudnia na Uniwersytecie im. Marcina Lutra w Halle Wittenberdze oprócz uroczystości podpisania listu intencyjnego dotyczącego powstania Centrum Studiów Polonoznawczych im. Aleksandra Brücknera miało miejsce uroczyste wręczenie Nagrody Naukowej Ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej.

Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie i Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej już po raz piąty z rzędu przyznały nagrodę dla wybitnych prac doktorskich i magisterskich z obszaru nauk humanistycznych i społecznych o tematyce związanej z polską historią i kulturą oraz relacjami polsko-niemieckimi. Naukowa Nagroda Ambasadora 2012 w kategorii praca

doktorska została przyznana pani Agnes Arndt (Freie Universität Berlin) za rozprawę pt. „Rote Bürger. Eine Milieu- und Beziehungsgeschichte linker Dissidenz in Polen (1956–1976)”, Naukowa Nagroda Ambasadora 2012 w kategorii praca magisterska przyznana została pani Janie Fuchs (Universität Leipzig) za pracę pt. „Die Bedeutung der Trümmer. Die Große Synagoge und der Plac Bankowy im Warschauer Wiederaufbauprozess 1945-1991” zaś nagroda specjalna Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej wręczona została pani Jeannine Harder (Universität Leipzig) za pracę magisterską pt. „Bunte Fenster nach Polen – Polnische Plakate 1945–1960 in der ausländischen Rezeption”.

Andrzej Szyńka, charge d'affaire w Ambasadzie Polskiej w Berlinie z laureatkami nagrody

Ponadto Jury Naukowej Nagrody Ambasadora 2012 przyznało dwa wyróżnienia: w kategorii praca doktorska dla pani Andrei Rudorff (Technische Universität Berlin) za rozprawę pt. „Frauen in den Außenlagern des Konzentrationslagers Groß-Rosen” oraz w kategorii praca magisterska dla pani Clary Fryszackiej (Freie Universität Berlin) za pracę pt. „Die Polnische Geschichtsschreibung über die Akcja Wisła nach 1989: Historiographischer und politischer Kontext”. Nagrody naukowe służą promocji młodych naukowców, wzajemnemu dialogowi i podejmowaniu tematyki polsko-niemieckiej.

Koordinacja: Karoline Gil

Więcej o nagrodzie na www.cbh.pan.pl

Biuletyn Niemiecki i Polen Analysen

Biuletyn Niemiecki, wspólny projekt Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i Centrum Stosunków Międzynarodowych, wydawany jest już od trzech lat. Jego celem jest informowanie polskiej opinii publicznej o wydarzeniach politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych, mających istotny wpływ na zmiany w Niemczech, na dialog polsko-niemiecki i zmiany w Europie. Cieszy się on dużą popularnością w grupie docelowej jako źródło niezależnych, solidnie przygotowanych aktualnych analiz o Niemczech. A czytają go urzędnicy administracji centralnej i terytorialnej, dyplomaci, dziennikarze,

naukowcy i przede wszystkim studenci. Każdy Biuletyn to nie tylko analiza na wybrany temat, ale również kalendarium istotnych wydarzeń oraz recenzje interesujących książek z zakresu niemieckiego.

W 2012 roku w tekstach BN omówione zostały tematy z zakresu niemieckiej polityki zagranicznej, jak stosunki niemiecko-rosyjskie, stosunki niemiecko-izraelskie, stosunki niemiecko-ukraińskie oraz polityka europejska Niemiec w dobie kryzysu. Szczególny nacisk położony został jednak na omówienie aktualnych kwestii w niemieckiej polityce wewnętrznej, jak sprawy związane z wyborami prezydenckimi, niemieckim rynkiem wydawniczym, niemieckim futbolem, partiami na rok przed wyborami do Bundestagu, polityką migracyjną czy sprawami związanymi z religią i kościołami w Niemczech.

Autorami są młodzi analitycy i dziennikarze, zajmujący się szeroko pojętym niemieckim.

Biuletyn Niemiecki wydawany jest online raz w miesiącu.

Biuletyn jest dostępny na www.fwpn.org.pl

Koordinacja: Paul Gromnitza ●

Biuletyn internetowy „Polen-Analysen” to analiza aktualnych wydarzeń politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych w Polsce. Od września 2012 roku „Polen-Analysen” powstają w kooperacji z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Rozsyłany dwa razy w miesiącu mailem biuletyn istnieje od 2006 roku.

Jest to wspólny projekt Niemieckiego Instytutu Polskiego w Darmstadt (DPI), Bremer Forschungsstelle Osteuropa oraz Niemieckiego Towarzystwa Wiedzy o Europie Wschodniej (Deutsche Gesellschaft für Osteuropakunde) we współpracy z Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy’ego Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz ●

Stypendia GFPS

Program stypendialny

W trakcie każdego semestru roku akademickiego organizacje partnerskie GFPS e.V. i GFPS-Polska przyznają wspólnie z FWPN 15 stypendiów dla niemieckich i polskich studentów – sześćcioro Niemców wyjeżdża na studia do Polski, podobnie jak sześćcioro Polaków udaje się do RFN. Ponadto troje studentów z Niemiec uzyskuje stypendium umożliwiające udział w kursie języka polskiego w Polsce. Grupy lokalne GFPS zapewniają stypendystom opiekę i pomoc w miejscu pobytu, także w zakresie uczelnianych formalności. W ten sposób odbywa się pierwsza polsko-niemiecka wymiana. Stypendyści biorą również udział w 2–3 obowiązkowych seminariach (punkt 2).

Projekty dla stypendystów

W roku 2012 GFPS e.V. i GFPS-Polska zorganizowały sześć czterodniowych

projektów, w których uczestniczyli stypendyści wspólnego programu GFPS i FWPN. Poza tym odbyły się dwa spotkania ówczesnych i wcześniejszych stypendystów w Warszawie.

W trakcie projektów zarówno stypendyści, jak i pozostali uczestnicy mieli możliwość bliższego poznania się. Wiele osób zainteresowanych stosunkami polsko-niemieckimi pozostało w kontakcie z GFPS, często z chęcią aktywnego zaangażowania. Przykładami takich aktywności może być stypendysta, który zorganizował trzydniowe spotkanie „Ślady Żydów w Lublinie”, czy stypendystka organizująca polsko-niemiecki konkurs fotograficzny.

Tandem polsko-białoruski z udziałem seminarzystów z Niemiec

W sierpniu 2012 roku miał miejsce nowy wakacyjny projekt GFPS

finansowany przez FWPN, w ramach którego spotkali się polscy i białoruscy studenci oraz grupa seminaryjna z Niemiec. Tematem tego 10-dniowego programu, oprócz wymiany języko-wo-kulturalnej, były kwestie ustroju demokratycznego oraz zagadnienia dotyczące znaczenia pracy zespołowej. Projekt ten stanowi początek większego zaangażowania na rzecz współpracy ze wschodnimi partnerami, w której zostaną wykorzystane doświadczenia współpracy polsko-niemieckiej.

Nagroda „Dobre Stypendium”

W roku 2012 wspólny program stypendialny GFPS i FWPN otrzymał nagrodę Dobre Stypendium 2012 w kategorii „Ogólnopolskie programy stypendialne NGO” konkursu przygotowanego przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności i Fundację Sieć. GFPS i FWPN zostały wyróżnione za stworzenie „unikalnej formuły programu stypendialnego organizowanego przez studentów dla studentów”, której rozwiązania mogą być wzorem do naśladowania dla innych instytucji oferujących pomoc stypendialną.

Więcej informacji o GFPS na www.gfps.pl

Koordinacja: Anna Cieszewska ●

Stypendyści GFPS i FWPN w Lublinie

Przedstawiciele GFPS i FWPN z nagrodą „Dobre Stypendium 2012”

Germanistyka dla niewidomych

Program stypendialny FWPN

Od 8 lat FWPN wraz z Instytutem Germanistyki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (KUL) prowadzi jedyny w Polsce program stypendialny dla niewidomych germanistów. Obecnie biorą w nim udział dwie osoby. Ewelina Wasilewska otrzymywała do września 2012 stypendium, dzięki któremu kontynuowała studia doktoranckie na KUL-u, a Kamil Kaczyński po ukończeniu studiów magisterskich w Lublinie otrzymał od FWPN wsparcie umożliwiające podjęcie studiów doktoranckich w Niemczech na Uniwersytecie im. Christiana Albrechta w Kilonii. Stypendium umożliwiło mu korzystanie z indywidualnych lekcji z lektorem, dzięki którym mógł korygować na bieżąco wszelkie niedociągnięcia wymowy i akcentu. Ułatwiło również pokonywanie barier dnia codziennego oraz

pozwoło na realizację planów zawodowych w Niemczech. Wyróżniającymi cechami jego osobowości są ogromna gotowość uczenia się oraz ambicja. Kamil Kaczyński osiąga także wysokie wyniki jako doktorant i jako jedyna osoba niewidoma mieszka w akademiku ze studentami różnych narodowości, co umożliwia mu „codzienny kontakt z różnymi kulturami i zwyczajami”. FWPN utrzymuje stały kontakt z Kamilem, który dzieli się swoimi wrażeniami z pobytu w Niemczech. „Moja historia jest najlepszą odpowiedzią na pytanie, czy ten program jest przydatny. Osobom takim jak ja otwiera on okno na świat, pomimo barier wynikających z niepełnosprawności” – ocenia Kamil.

Koordinacja: Anna Cieszewska ●

Projekt naukowo-badawczy „I wojna światowa a Polska”

W ramach projektu realizowanego wspólnie z Niemieckim Instytutem Historycznym w Warszawie, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej ufundowała stypendia naukowe dla dwóch naukowców – Polaka i Niemca. Dr Paweł Brudek i dr Klaus Richter podczas rocznego pobytu naukowego zajmowali się badaniami nad historią I wojny światowej na ziemiach polskich.

Badania te, będące częścią projektu opracowania w angielskiej wersji językowej międzynarodowej encyklopedii „1914–1918 online” dotyczącej I wojny światowej, odbywają się pod kierownictwem prof. dr. Olivera Janza (FU Berlin). Planowana encyklopedia, która zostanie opublikowana w 2014 roku, w setną rocznicę wybuchu pierwszej wojny światowej, będzie zawierała

zarówno krótkie materiały, jak i dłuższe artykuły dotyczące poszczególnych krajów oraz większych kompleksów tematycznych.

Profesor Włodzimierz Borodziej tak napisał o projekcie: „Polskie badania nad I wojną światową od dziesięcioleci praktycznie nie istnieją. (...) historiografia polska na tym polu ma bardzo mało do zaoferowania. Ponieważ front wschodni w „Wielkiej Wojnie” tradycyjnie zalicza się do kategorii „Forgotten War”, zaniechanie jest tym większe. Projekt encyklopedii online I wojny światowej wraz ze znaczącym udziałem polskich historyków (polskich tematów) ma szansę zmienić ten krajobraz przynajmniej częściowo”.

FWPB postanowiła zaangażować się w ten projekt, ponieważ chce zagwarantować polskie spojrzenie na problematykę I wojny światowej oraz poszerzyć wiedzę specjalistyczną na temat przebiegu wojny na ziemiach polskich, z podziałem na sytuację w trzech zaborach. Projekt daje również szansę na podnoszenie i pogłębianie relacji polsko-niemieckich i wiedzy o Polsce w Europie, co stanowi jedno z najważniejszych zadań naszej instytucji.

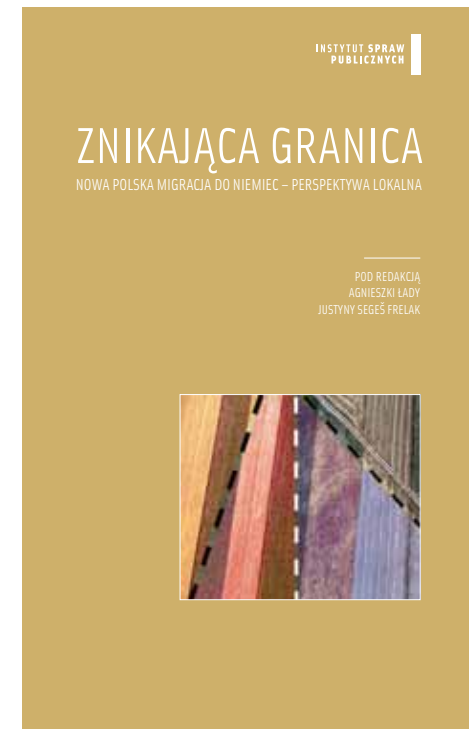
Koordinacja: Monika Różalska ●

Prezentacja badań „Nowa polska migracja do Niemiec – perspektywa lokalna” oraz publikacji „Znikająca granica”

Wspólny projekt FWPN
i Instytutu Spraw Publicznych

Celem projektu było zbadanie, jak Polacy integrują się w niemieckich społecznościach lokalnych w rejonie przygranicznym i jak ich obecność jest postrzegana przez niemieckich sąsiadów. Badanie koncentrowało się na okresie po 2004 roku, czyli po

wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej, i zostało przeprowadzone w powiecie Uecker-Randow, który charakteryzuje się dużą koncentracją polskiej migracji przybyłej do Niemiec po 2004 roku oraz widocznym zaangażowaniem Polaków w życie lokalnej społeczności. W ramach

projektu zbadano również kształtowanie wizerunku Polaka przez niemiecką prasę regionalną. Nowe polskie osadnictwo zahamowało proces wyludnienia w przygranicznym obszarze Meklemburgii – Pomorza Przedniego oraz zapobiegło wyburzeniu wielu niepotrzebnych domów. Ponadto Polacy zapewnili de facto dalsze przetrwanie niemieckich szkół i przedszkoli. W wyniku zniknięcia fizycznych granic rejon ten stał się przestrzenią codziennych kontaktów dla niewielkiej, ale rosnącej części populacji przygranicznej.

Badania opisują, jak Polacy integrują się z lokalną społecznością i jak postrzegają swoją rolę w nowym miejscu zamieszkania, a także jakie powody skłoniły ich do podjęcia decyzji o wyjeździe do Niemiec.

Pokazują również jak polskich migrantów postrzegają ich niemieccy sąsiedzi, współpracownicy oraz jakie problemy i szanse dla regionu przygranicznego widzą w polskiej migracji.

Przeprowadzono także badanie niemieckiej prasy, koncentrujące się na sposobie przedstawienia tematu otwarcia niemieckiego rynku pracy dla Polaków.

Wyniki badania, opublikowane w książce „Znikająca granica”, zaprezentowano na seminarium w Warszawie w dniu 25 kwietnia 2012 roku.

Publikacja z wynikami badań jest dostępna w wersji pdf na <http://www.isp.org.pl/publikacje,25,526.html>

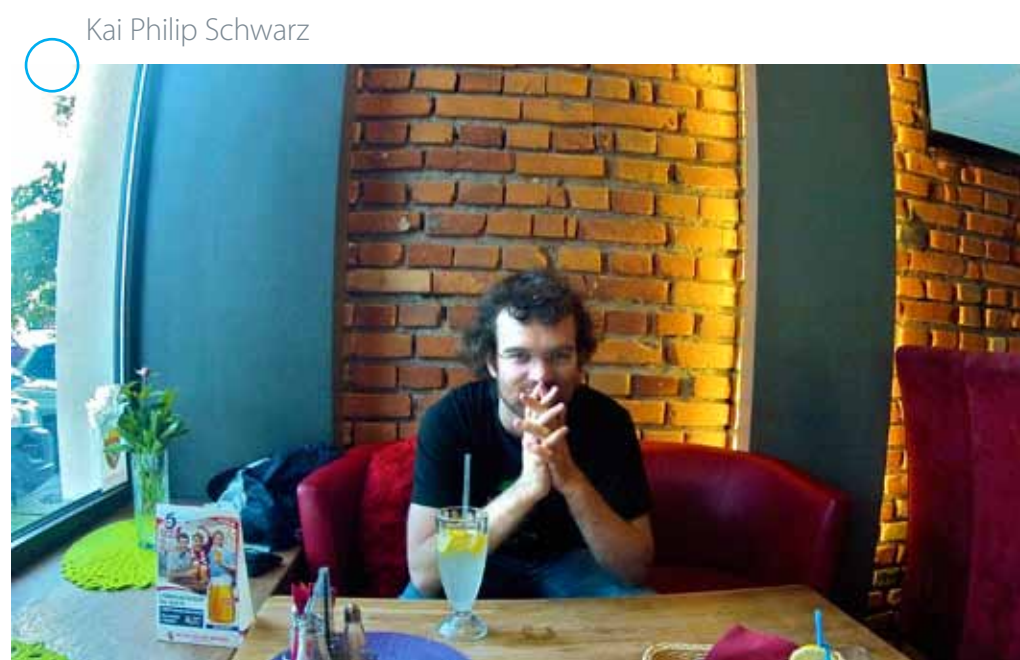
Koordinacja: Małgorzata Gmiter ●

Praktyki studenckie FWPN

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej oferuje niemieckim studentom możliwość odbycia praktyki w połączeniu z kursem językowym. Celem tego programu dla studentów, którzy uczą się języka polskiego w Niemczech, jest szansa na pogłębienie swoich umiejętności językowych, a jednocześnie zebranie podczas pobytu cennych doświadczeń zawodowych i poznanie działalności Fundacji.

W roku 2012 FWPŃ wsparła czworo studentów z Niemiec. W programie wzięli udział: Piotr Marian Franz, Elza Czarnowski, Franziska Litwinski oraz Kai Philip Schwarz. Podczas praktyki w Fundacji mogli zapoznać się z różnymi przejawami współpracy między Polską a Niemcami oraz poznać kulisy dotowania projektów. Dla Fundacji było bardzo istotne, aby umożliwić praktykantom jak najszerszy wgląd w zakres jej działania, dlatego punktem odniesienia stała się praca wykonywana bezpo-

średnio w warszawskiej siedzibie FWPŃ. Jej zakres obejmował m.in. opracowywanie i kontrolę wniosków, kontakt z wnioskodawcami, tłumaczenia, działania kontrolne. Poza tym stypendyści niemieccy mogli odwiedzić kontrolowane przez nich projekty i zapoznać się z ich realizacją. Elza Czarnowski miała wielokrotnie możliwość wizytowania projektów

w miejscu ich realizacji i czyniła to niezwykle chętnie. W swoim końcowym sprawozdaniu napisała: „Poprzez wizytacje poszczególnych projektów mogłam wyrobić sobie zdanie o różnorodności przebiegu realizacji projektu,..”. Poza tym fascynowało ją „... jak dużo kroków należy wykonać, jak dużo rąk (i głów) potrzeba, aby z pomysłu, wniosku wyklął się satysfakcjonujący projekt”.

Franziska Litwinski odwiedziła w czasie swojej praktyki liczne projekty na terenie Warszawy, m.in. wystawę „Nowa Sztuka Narodowa” w Muzeum Sztuki Nowoczesnej i konferencję prezentującą wyniki badań „Ludzie – historia – polityka. Polska i Niemcy w oczach Rosjan”.

Wszyscy uczestnicy podkreślili wartość towarzyszącego praktyce kursu językowego.

Każdego dnia mieli możliwość intensywnej nauki języka polskiego, poprawiając umiejętności nabyte w Niemczech.

Elza Czarnowski bardzo to doceniała: „Nie wiem czy bez takiej możliwości zdobyłabym niezbędne środki oraz motywację, aby prawie każdego dnia tyle czasu przeznaczać na indywidualną naukę języka”.

Koordynacja: Anna Cieszewska ●

Aktualne informacje o praktykach dla studentów z Niemiec w FWPŃ: www.fwpn.org.pl

Podatek kościelny w Polsce?

Konferencja ekspertów w Opolu

Podczas konferencji „Finansowanie związków wyznaniowych w Polsce i w krajach niemieckojęzycznych – stan aktualny oraz perspektywy zmian”, która odbyła się 24 i 25 kwietnia 2012 roku w Kamieniu Śląskim i Opolu, znani specjaliści ds. finansów kościelnych z Niemiec, Austrii, Szwajcarii i Polski dyskutowali o różnych modelach finansowania Kościoła przez państwo. Jej organizatorem były Wydział Prawa i Administracji oraz Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego. Celem konferencji była analiza przepisów prawnych regulujących finansowanie związków wyznaniowych w Polsce i w Niemczech, a także przedstawienie czynników mających wpływ na ewentualną zmianę przyjętych rozwiązań prawnych w tych krajach. Konferencję wspierała FWPŃ.

Uczestnicy debaty zgodnie podkreślali, że w obszarze tych regulacji szczególnie ważna jest adekwatność przyjętych rozwiązań do lokalnych uwarunkowań. Podatku kościelnego (Kirchensteuer) nie da się mechanicznie przeszczepić na inny grunt, dlatego w polskich warunkach należy szukać rozwiązań odpowiadających miejscowej tradycji i uwarunkowaniom, które są odmienne aniżeli w krajach, gdzie podatek kościelny obowiązuje. Konferencja zakończyła się panelem dyskusyjnym, w którym uczestniczyli: o. prof. dr Stephan Haering OSB z Uniwersytetu w Monachium, ks. prof. Piotr Stanisław z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, prezes Katolickiej Agencji Informacyjnej Marcin Preciszewski oraz Tomasz Mincer z Instytutu Obywatelskiego. Dyskusję moderował dr Andrzej Grajewski, współprzewodniczący Zarządu FWPŃ.

Panel dyskusyjny w Opolu.
Od lewej: dr Andrzej Grajewski,
red. Tomasz Mincer,
o. prof. dr Stephan Haering OSB,
ks. prof. dr hab. Piotr Stanisław,
red. Marcin Preciszewski

Panel dyskusyjny w Opolu

Obrady w Kamieniu Śląskim

Zdaniem organizatora konferencji ks. prof. Dariusza Walencika, wypełniła ona istniejącą lukę i posłuży wymianie doświadczeń, zdobyciu nowych informacji, a przede wszystkim przyczyni się do transferu wiedzy, gdyż do tej pory nie odbyła się żadna konferencja naukowa, która wyczerpująco omawiała by zagadnienie podatku kościelnego oraz wpływu transformacji ustrojowej państwa na zmiany modelu finansowania związków wyznaniowych w Polsce. Patronat prasowy nad konferencją objęły KAI, tygodnik „Gość Niedzielny” i Radio Plus Opole.

„Rendezvous z Kopernikiem”

– młodzież z Polski i Niemiec na targach lotnictwa w Berlinie

Polska była gościem honorowym Międzynarodowych Targów Lotnictwa i Astronautyki ILA 2012, które odbyły się w dniach 11–16 września w Berlinie. Z tej okazji Federalny Związek Towarzystw Niemiecko-Polskich, Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk i FWPN zorganizowały polsko-niemiecki projekt młodzieżowy. O pochodzenie jednego z największych naukowców rozpoczynającej się ery nowożytnej uczeni obu krajów spierają się od wieków. Naukowa sława tego wybitnego astronoma często prowadziła do tego, że zarówno Niemcy, jak i Polacy próbowali zaanektować jego postać na wyłączność. W jednoczącej się Europie

XXI wieku nasuwają się pytania, dlaczego Kopernik jest ważny do dziś? Dlaczego, jako wybitny naukowiec, jest ważny dla obu krajów? Jak można stworzyć wspólny sposób postrzegania wielkiego uczonego, który zadowoliłby obydwie strony? Projekt prezentacji i quiz dla zwiedzających targi, który miał udzielić odpowiedzi m.in. na te pytania i spopularyzować postać astronoma, opracowali wspólnie uczniowie ze szkół im. Mikołaja Kopernika z Bargteheide (Szlezwik-Holsztyn) i Wissen (Nadrenia-Palatynat) oraz z Warszawy i Łodzi. Punktem kulminacyjnym projektu była wizyta (11 września) na stoisku młodzieżowym kanclerz Angeli Merkel oraz

Kanclerz Angela Merkel i wicepremier Waldemar Pawlak podczas spotkania z młodymi uczestnikami projektu na targach ILA w Berlinie
Fot. Jacek Pietrowski

Spotkanie z pierwszym polskim kosmonautą gen. Mirosławem Hermaszewskim
Fot. Jacek Pietrowski

wicepremiera i ministra gospodarki Waldemara Pawlaka. Poza czynną obecnością na targach młodzież miała bardzo urozmaicony program pobytu w Berlinie. Nie zabrakło takich atrakcji, jak wizyta w największym w Niemczech parku nauki i technologii Forum Adlershof, Wielkim Planetarium Zeissa, wizyta w Bundestagu czy spotkanie z pierwszym polskim kosmonautą gen. Mirosławem Hermaszewskim. Główny cel projektu, zainteresowanie młodych

Polaków i Niemców lotnictwem i zacieśnienie współpracy między szkołami, został osiągnięty. Oprócz FWPN projekt uzyskał dofinansowanie Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży, firm Astrium, Deutsche Bahn, EADS Airbus oraz Bundesverband der Deutschen Luft- und Raumfahrtindustrie i Deutsche Zentrum für Luft- und Raumfahrt.

Koordinacja:

Joanna Czudec, Tomasz Markiewicz ●

Młodzież z Polski i z Niemiec podczas zwiedzania ekspozycji plenerowej
Fot. Jacek Pietrowski

FWPN wsparła w 2012 roku 161 projektów naukowych i edukacyjnych w łącznej kwocie 5 974 834 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2012 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Współpraca instytucjonalna

VIII Forum Samorządowe
i Polsko-Niemiecka Nagroda
Samorządowa 102

„Koło dyskusyjne Polska” Niemieckiego
Towarzystwa Polityki Zagranicznej
i FWPN 106

Prezentacja działalności FWPN
w Ambasadzie Niemiec 109

VIII Forum Samorządowe i Polsko-Niemiecka Nagroda Samorządowa

VIII Forum Samorządowe odbyło się w Szczecinie w dniach 4–5 czerwca 2012 roku. Jest to największa tego typu impreza w Polsce o zasięgu międzynarodowym. Forum zostało zorganizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Miasto Szczecin, Uniwersytet Szczeciński i Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej. Spotkanie przebiegło pod hasłem „Partnerstwo instytucjonalne i gospodarcze szansą na zrównoważony rozwój

regionów Europy”. Było okazją do wymiany doświadczeń samorządowców z Unii Europejskiej i krajów Partnerstwa Wschodniego, do transferu polsko-niemieckiego „dobrego sąsiedztwa”,

do spotkań kulturalnych samorządowców z obszaru przygranicznego Polski i Niemiec i omówienia najbardziej aktualnych i pilnych problemów. W spotkaniu udział wzięło ponad 300 osób z krajów członkowskich Unii Europejskiej: Polski, Niemiec, Szwecji, Danii, a także z Europy Wschodniej: Ukrainy, Mołdawii i Gruzji. Uczestnicy dyskutowali o najważniejszych problemach samorządów terytorialnych: roli regionów bałtyckich we wdrażaniu europejskiej strategii Europa 2020, integracji gospodarczej w ramach Partnerstwa Wschodniego, problemach i korzyściach związanych z konsolidacją terytorialną samorządów w Europie, bezpośrednich inwestycjach zagranicznych, jako czynnika rozwoju w wymiarze lokalnym i regionalnym, oraz gospodarce finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Rangę wydarzenia wzmocnił honorowy patronat Johannes Hahn – komisarza UE ds. polityki regionalnej. Gośćmi

Wykład prof. Leszka Balcerowicza

honorowymi konferencji byli: Mercedes Bresso – przewodnicząca Komitetu Regionów UE, Cornelia Pieper – wice-minister spraw zagranicznych Niemiec, Joachim Bleicker – minister pełnomocny w Ambasadzie Niemiec w Warsza-

Obrady Forum

wie, Nikoloz Nikolozishvili – ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Gruzji w Rzeczypospolitej Polskiej oraz prof. Giuli Alasania – prorektor Międzynarodowego Uniwersytetu Czarnomorskiego w Tbilisi. Wykład inauguracyjny wygłosił wybitny polski ekonomista prof. Leszek Balcerowicz. W trakcie Forum uroczyście wręczono już po raz czwarty Polsko-Niemiecką Nagrodę Samorządową ufundowaną przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej. Nagroda ta przyznawana

jest za najciekawszy projekt, wychodzący poza rutynowe spotkania integracyjne, który został zrealizowany wspólnie przez polskie i niemieckie samorządy lokalne. Polsko-Niemiecka Nagroda Samorządowa służy wzmocnieniu partnerstwa współpracujących samorządów. W konkursie uczestniczyły projekty zgłoszone do FWPN i pozytywnie ocenione przez Zarząd Fundacji, których termin realizacji przypadł od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku.

Laureatami czwartej Polsko-Niemieckiej Nagrody Samorządowej zostały miasta Pobiedziska z woj. wielkopolskiego oraz Marktheidenfeld z Dolnej Frankonii za projekt pt. „eau – Wasser – woda”. Oprócz tego zostało przyznane wyróżnienie dla miast Barlinek (województwo zachodniopomorskie) oraz Schneverdingen (Dolna Saksonia) i Prenzlau (Brandenburgia) za projekt pt. „Barlineckie Świętojanki śladami historii”.

Koordinacja: dr Grażyna Babul ●

Wręczenie Polsko-Niemieckiej Nagrody Samorządowej. Od lewej: Leszek Pawlikowski, miasto Pobiedziska, Michał Podsada, burmistrz miasta Pobiedziska, Heribert Felbinger i Erich Perschermeier z Marktheidenfeld, dr Grażyna Babul, FWPN, dyr. dr Albrecht Lempp, FWPN

„Koło dyskusyjne Polska” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i FWPN

„Koło dyskusyjne Polska” w Niemieckim Towarzystwie Polityki Zagranicznej (DGAP), jednym z najbardziej renomowanych think-tanków w Niemczech, ma już długą tradycję. Projekt kooperacyjny Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i DGAP „Koło dyskusyjne Polska” stwarza decydentom w dziedzinie polityki, nauki i gospodarki w Niemczech możliwość dyskusji z wybitnymi ekspertami na ważne tematy dotyczące Polski

i stosunków polsko-niemieckich. Pod przewodnictwem Markusa Meckela, współprzewodniczącego Rady FWPN, w 2012 roku w Berlinie odbyły się trzy posiedzenia, podczas których rozważano aktualne tematy polsko-niemieckie, zawsze z uwzględnieniem ich wymiaru europejskiego. Zapoczątkowało je 8 lutego 2012 roku spotkanie na temat „Polsko-niemieckie impulsy dla Europy”. Na spotkaniu tym

Spotkanie „Polsko-niemieckie impulsy dla Europy”.
Od lewej: Szymon Ananicz, dr Florian Hartleb,
dr Henryka Mościcka-Dendys, Markus Meckel

zaprezentowano wyniki warsztatów dla młodych naukowców i ekspertów do spraw europejskich z Niemiec i z Polski. Warsztaty zorganizowały w październiku 2011 roku DGAP, FWPN i Instytut Polski w Berlinie. Nawiązywały one tematycznie do agendy prezydencji polskiej w Radzie Unii Europejskiej

w drugim półroczu 2011 roku – przedmiotem dyskusji były takie kompleksy tematyczne, jak realizacja Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB) i Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) po wejściu w życie traktatu lizbońskiego, koncepcje krótko-, średnio- i długoterminowych

stosunków UE z państwami sąsiedzkimi i możliwości wspólnej zagranicznej polityki energetycznej UE. Wstęp do dyskusji wygłosiła dr Henryka Mościcka-Dendys, wicedyrektor Departamentu Polityki Europejskiej w MSZ RP. Wyniki warsztatów zaprezentowali dr Nicolai von Ondarza, pracownik naukowy Fundacji Nauki i Polityki w Berlinie, dr Florian Hartleb, research fellow w Centre for European Studies w Brukseli, Szymon Ananicz, analityk w Ośrodku Studiów Wschodnich w Warszawie i Agata Hinc, kierowniczka projektu w demosEUROPA – Centrum Strategii Europejskiej w Warszawie.

Podczas drugiego posiedzenia w dniu 22 maja 2012 roku na temat „Polskie wizje Europy. Oczekiwania wobec Niemiec” dr Jakub Wiśniewski, dyrektor Departamentu Strategii Polityki Zagranicznej w MSZ RP, dyskutował z uczestnikami na temat stanowiska rządu polskiego wobec aktualnych problemów polityki europejskiej. Po przyjętych z dużym zainteresowaniem wystąpieniach polskiego ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego poświęconych Europie, wygłoszonych w Berlinie w listopadzie 2011 i w Paryżu w marcu 2012 roku, dr Wiśniewski skonkretyzował wizje dalszego rozwoju Unii Europejskiej i polskie założenia dotyczące metod rozwiązania kryzysu euro.

26 września 2012 roku w centrum dyskusji znalazła się rola Grupy Wyszehradzkiej w UE po spełnieniu jej pierwotnego zadania – przystąpienia do UE i NATO. W II półroczu 2012 roku funkcję przewodniczącego grupy sprawowała Polska. Z uczestnikami „Koła dyskusyjnego Polska” debatowali Zbigniew Krużyński, krajowy koordynator Grupy Wyszehradzkiej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP, i jego czeski kolega Jiří Čištecký, kierownik Wydziału Europy Środkowej w MSZ Republiki Czeskiej.

Koordynacja: Karoline Gil ●

Prezentacja działalności FWPW w Ambasadzie Niemiec

W ramach Dnia Otwartego Ambasady Niemiec w Warszawie 15 września 2012 roku można było nie tylko zajrzeć „za kulisy” Ambasady, porozmawiać z ambasadorem tego kraju w Polsce i zwiedzić jego rezydencję, ale także poznać niemieckie przedsiębiorstwa, fundacje i organizacje polsko-niemieckie. Swoją działalność zaprezentowała także Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej. Jej przedstawiciele odpowiadali na pytania dotyczące działalności FWPW, wspieranych projektów, programów stypendialnych. Zachęcali też do udziału w konkursie na temat prezentowanej w tym czasie w warszawskim Kościele Ewangelicko-Augsburskim Św. Trójcy wystawy „Polacy z wyboru. Rodziny

pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku”. Główną nagrodą konkursu było zwiedzanie wystawy z jednym z jej współautorów Tomaszem Markiewiczem.

Na stoisku FWPN premierę miała gra planszowa dotycząca historii Hanzy, oparta na nieco zmodyfikowanych zasadach gry Monopoly. Projekt został przygotowany przez uczniów warszawskiego IX Liceum im. Hoffmanowej, którzy brali również udział w zwiedzaniu wystawy „Obok” w Berlinie. Projekt gry planszowej połączony z wyjazdem do Lubeki i Gdańska otrzymał dofinansowanie FWPN.

Zaprezentowano też dwa filmy wyprodukowane przez Fundację: „Paczki solidarności” i „Żegnaj DDR”.

Podczas Dnia Otwartego Ambasady RFN swoją działalność w Polsce przedstawiły następujące organizacje: Instytut Goethego, Deutsch-Wagen-Tour, Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Niemiecka Centrala Wymiany Akademickiej DAAD, Niemiecki Instytut Historyczny, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Polsko-Niemiecka Szkoła Spotkań i Dialogu im. Willy’ego Brandta, Fundacja Konrada Adenauera w Polsce,

Prezentacja gry planszowej Hanza na stoisku FWPN

Stoisko FWPN podczas Dnia Otwartego w Ambasadzie Niemiec

Ambasador Niemiec w Polsce Rüdiger Freiherr von Fritsch z grupą zwiedzających

Budynek i ogród Ambasady Niemiec

Fundacja im. Friedricha Eberta, Fundacja im. Heinricha Bölla, Fundacja im. Róży Luxemburg, Fundacja im. Friedricha Naumanna – Fundacja na rzecz wolności oraz firmy: Deutsche Bahn/PKP Intercity, Bosch, T-Mobile, Volkswagen Group Polska, Bahlsen, TUI, Hildegard, Braukmann, Makro, Niemiecka Centrala Turystyki, Lufthansa, Air Berlin.

Koordinacja: Małgorzata Gmiter

FWPN wsparła w 2012 roku 167 projektów dotyczących spotkań i współpracy instytucjonalnej w łącznej kwocie 2 539 427 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2012 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Literatura i kultura

FWPN i „Kultura Liberalna” o Europie
114

„Tranzyt. Literatura z Polski, Ukrainy
i Białorusi” – na Lipskich Targach
Książki 116

„Kroki/Schritte” –
niemieckojęzyczna literatura
współczesna w Polsce 118

Magazyn „Delit.” – dodatek
o literaturze 122

„Neue Geschichten aus Polen”
na smartfonie 124

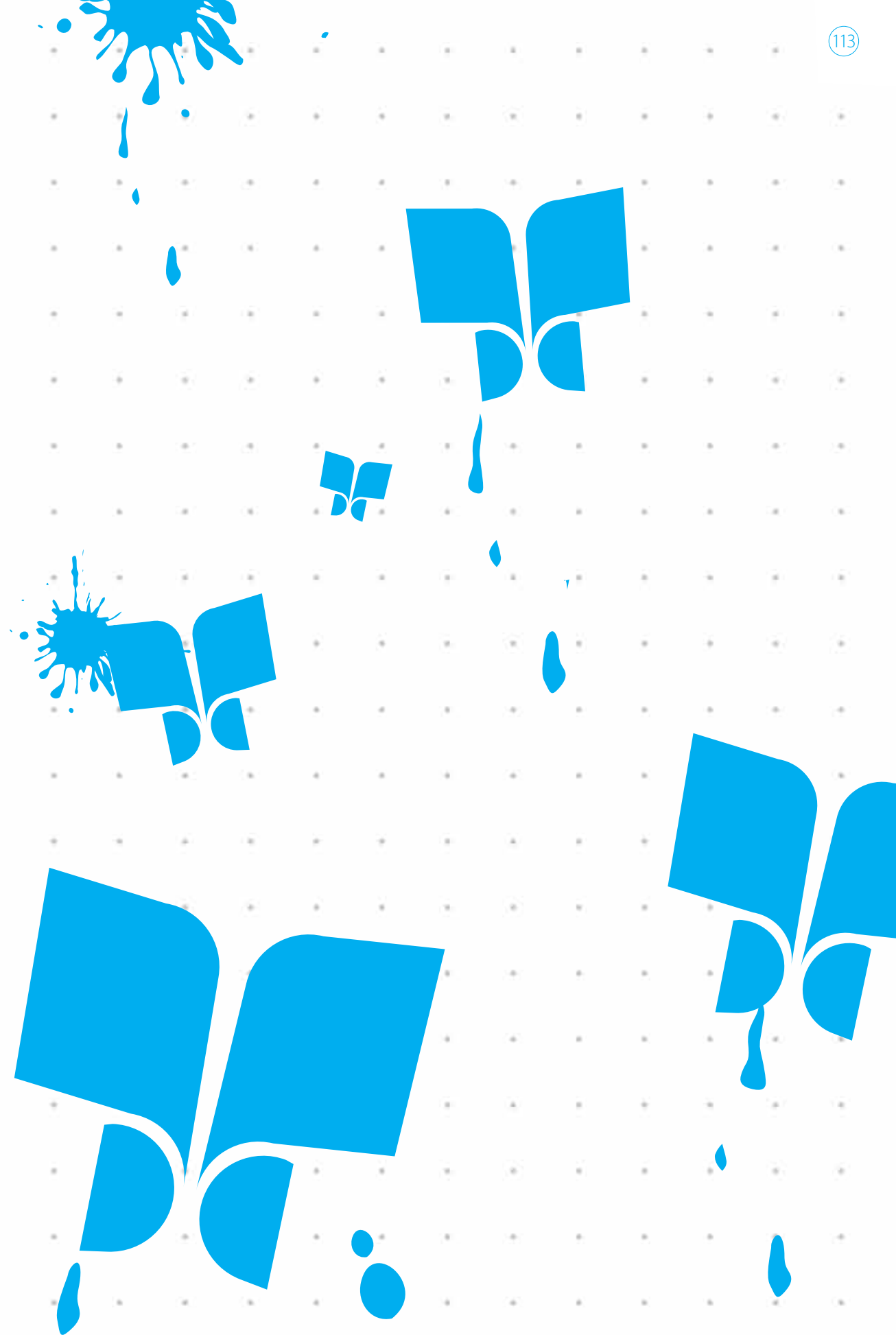
Pobyty rezydencyjne polskich artystów
w Künstlerhaus Bethanien w Berlinie
125

Stypendia twórcze FWPN w Willi
Decjusza w Krakowie 127

Wystawa „Polacy z wyboru” w Dreźnie
129

Wystawa „Polacy z wyboru” ponownie
w Warszawie 131

Wystawa „Powrót miasta. Zielna 37
i okolice – wczoraj, dziś, jutro”
podczas Nocy Muzeów 2012
w Warszawie 133

FWPN i „Kultura Liberalna” o Europie po polsku i po niemiecku

W październiku 2012 roku internetowy tygodnik „Kultura Liberalna” zainaugurował nowy cykl swoich tematów tygodnia dotyczących przyszłości Unii Europejskiej. Jest to wspólne przedsięwzięcie FWPN i redakcji „Kultury Liberalnej”. W 2012 roku zrealizowane zostały pierwsze dwie wspólne edycje. W pierwszym numerze, opublikowanym w październiku 2012 roku, tematem tygodnia była przyszłość Unii Europejskiej i pytanie, czy Niemcy powinny poświęcić się dla Unii Europejskiej. Inspiracją do rozważań na temat

miejsca Niemiec w Unii Europejskiej po kryzysie stał się artykuł George’a Sorosa w „New York Review of Books”. Według Sorosa Niemcy powinny wybrać pomiędzy dwiema drogami: dominacją w UE lub wyjściem ze wspólnoty. Każda z nich może jego zdaniem uratować strefę euro, a w dłuższej perspektywie – także Unię Europejską. Na temat wizji przyszłej Europy wypowiedzieli się w „Kulturze Liberalnej” Ivan Krastev, Clyde Prestowitz, Karolina Wigura z redakcji tego tygodnika oraz Gertrud Höhler. Drugi wspólny numer „Kultury Liberal-

nej”, wydany pod koniec grudnia 2012 roku, dotyczył zaprzepaszczenia historycznej szansy, jaką otrzymali Europejczycy. W rozmowie Karoliny Wigury z Peterem Sloterdijkem pada stwierdzenie, że Europa to klub upokorzonych imperiów. „Weszliśmy na pokład statku, na którym trwa kłótnia między kapitanami i nikt nie wie, jaki zostanie obrany kurs” – mówi Peter Sloterdijk, jeden z najważniejszych współczesnych filozofów niemieckich. „Mówiono tylko w kółko o pokoju i wolności, o jedności i różnorodności, ufano, że politykę i obywatelskie zaangażowanie można utkać z nudy”. Głęboki kryzys finansowy, polityczny i walutowy ujawnił inny, utajony, ale o wiele ważniejszy.

Wspólnemu europejskiemu projektowi brakuje nieekonomicznych i niepolitycznych podstaw, na których mógłby się oprzeć.

Kolejne edycje planowane są na rok 2013. „Kultura Liberalna” ukazuje się od 2009 roku jako tygodnik internetowy poświęcony polityce, kwestiom społecznym i kulturze. We współpracy z FWPN planowanych jest siedem wydań „Kultury Liberalnej” po polsku i po niemiecku.

Koordinacja: Monika Różalska ●

Więcej na www.kulturaliberalna.pl

„Tranzyt. Literatura z Polski, Ukrainy i Białorusi” – na Lipskich Targach Książki

projekt
cykliczny

Podczas Lipskich Targów Książki (15–18 marca 2012 r.) FWPN zaprezentowała przygotowany wraz z Lipskimi Targami Książki i Fundacją Roberta Boscha program „Tranzyt. Literatura z Polski, Ukrainy i Białorusi”.
– Pod koniec lat 90. udało się dzięki różnym innowacyjnym projektom zainteresować czytelników niemieckich literaturą polską; poprzez „Tranzyt” w podobny sposób pragniemy zwrócić uwagę na autorów ukraińskich i białoruskich – tłumaczyli autorzy programu na czele z jego kuratorem Martinem Pollackiem.

Thomas Weiler prezentuje
lipską edycję Radaru – projekt
dofinansowany przez FWPN

W ramach programu „Tranzyt” odbyło się 20 spotkań autorskich, podczas których 32 pisarzy polskich, ukraińskich i białoruskich (m.in. Joanna Bator, Sylwia Chutnik, Andrzej Stasiuk, Swietłana Aleksijewicz, Jurij Andruchowycz, Andrij Kurkow, Natalia Śniadanko i Serhij Żadan) zastanawiało się m.in. nad tym, czym wyróżnia się ich twórczość na tle prozy i liryki światowej. Tematy tabu, konflikty, które wciąż czekają na wyjaśnienie – o tym rozmawiali 15 marca uczestnicy dyskusji panelowej „Potyczki o pamięć”. Jak działa „mały, literacki ruch graniczny” między autorami z Polski, Ukrainy i Białorusi – to z kolei temat dużej dyskusji „Europa! Kurtyna w górę!”, która odbyła się również 15 marca. O warunkach, w jakich pracują tłumacze tzw. „małych języków” oraz o sytuacji rynków wydawniczych tłumacze rozmawiali 17 marca podczas spotkania „Tłumaczyć – objaśniać”.

„Tranzyt” to projekt Lipskich Targów Książki, Fundacji Roberta Boscha i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, który zaplanowany jest na trzy lata.

Koordinacja: Joanna Czudec

„Potyczki o pamięć” z udziałem
m.in. Swietłany Aleksijewicz (BY), Oksany
Zabużko (UA) i Roberta Traby (PL)

KROKI/SCHRITTE

projekt
cykliczny

Niemieckojęzyczna literatura
współczesna w Polsce

Projekt „Kroki/Schritte”, którego celem jest udostępnianie polskim czytelnikom wartościowych dzieł literatury niemieckojęzycznej w postaci ich przekładów na język polski, realizowany był w 2012 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, przez fundację S. Fischer Stiftung, Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz szwajcarską Fundację dla Kultury Pro Helvetia.

Redaktorami serii, wydawanej w ramach projektu, są Dietrich Simon i Jacek St. Buras.

Debata w Pałacu Kultury i Nauki. Od lewej: Karolina Wigura, Piotr Buras, Harald Welzer, Edwin Bendyk

W roku 2012 w tej serii ukazały się trzy książki:

Ernst Augustin: Mama (tyt. oryg. *Schönes Abendland*, Verlag C. H. Beck, München 2007), powieść, przełożyła Małgorzata Łukasiewicz, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2012, 309 stron.

Katja Lange-Müller: Wściekłe owce (tyt. oryg. *Böse Schafe*, Kiepenheuer & Witsch, Berlin 2007), powieść, przełożyła Aleksandra Kujawa-Eberharter, Wydawnictwo FA-art, Katowice 2012, 189 stron. (Był to zarazem debiut książkowy tłumaczki, nad którą opiekę

translatorską sprawował Jacek St. Buras). **Claus Leggewie, Harald Welzer: Koniec świata, jaki znaliśmy. Klimat, przyszłość i szanse demokracji** (tyt. oryg. *Das Ende der Welt, wie wir sie kannten. Klima, Zukunft und die Chancen der Demokratie*, S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main 2009), przełożył Piotr Buras, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2012, 223 strony.

Tym samym liczba książek, wydanych w ramach serii „Kroki/Schritte” od 2005 roku, wzrosła do 44 tytułów.

Aby zapewnić publikacjom, które ukazały się w 2012 roku w ramach serii, jak również projektowi jako takiemu jak największe zainteresowanie ze strony polskiej opinii publicznej, fundacja S. Fischer Stiftung podjęła wiele działań o charakterze promocyjnym.

W dniach 27-29 marca 2012 roku, z okazji ukazania się w serii jej powieści „Wściekłe owce”, odwiedziła Polskę Katja Lange-Müller. Niemiecka autorka spotkała się z polskimi czytelnikami 27 marca w Instytucie Goethego w Krakowie, dyskusję prowadziła autorka książek dla dzieci, tłumaczka i dziennikarka radiowa Barbara Gawryluk, zaś 28 marca w Instytucie Goethego w Warszawie spotkanie prowadził Jacek St. Buras. Ponadto 29 marca autorka spotkała się, również w warszawskiej siedzibie Instytutu Goethego, z młodymi tłumaczami literatury pięknej. Przedmiotem debaty, warsztatu translatorskiego, prowadzonego przez Aleksandrę Kujawę-Eberharter i tłumacza literatury niemieckojęzycznej na język polski, Andreasa Volka, były wybrane fragmenty powieści „Wściekłe owce”.

W dniach 9–13 maja 2012 roku seria „Kroki/Schritte” została zaprezentowana na III Warszawskich Targach Książki, nowej imprezie, kontynuującej długą tradycję Międzynarodowych Targów Książki w Warszawie, na których seria

w minionych latach była prezentowana sześciokrotnie. Na stoisku w Pałacu Kultury i Nauki przedstawiono wszystkie publikacje, które ukazały się dotychczas w ramach serii, łącznie 44 tytuły. W związku z ukazaniem się książki „Koniec świata, jaki znaliśmy” jeden z jej autorów, prof. Harald Welzer, był gościem III Warszawskich Targów Książki. 10 maja Harald Welzer dyskutował o swojej publikacji z Edwinem Bendykiem („Polityka”) i Karoliną Wigurą („Kultura Liberalna”). Spotkanie prowadził tłumacz książki Piotr Buras („Gazeta Wyborcza”). Również 10 maja odbyła się w siedzibie Wydawnictwa Krytyki Politycznej, Centrum Kultury Nowy Wspaniały Świat, dyskusja autora książki z Jackiem Żakowskim („Polityka”) i Agnieszką Grzybek (Zieloni 2004). Debatę prowadziła Magdalena Błędowska (Krytyka Polityczna). Wizytę Haralda Welzera w Polsce współfinansowała FWPN.

Warto dodać, że „Koniec świata, jaki znaliśmy” to już trzecia książka Haralda Welzera po polsku. W ramach serii „Kroki/Schritte” ukazała się publikacja „Sprawcy. Dlaczego zwykli ludzie dokonują masowych mordów” (Wydawnictwo Naukowe Scholar 2010) i w tym samym roku wydano jego „Wojny klimatyczne” (Wydawnictwo Krytyki Politycznej).

Katja Lange-Müller podczas spotkania autorskiego w Instytucie Goethego w Warszawie

Książki publikowane w ramach serii w 2012 roku doczekały się wielu pozytywnych recenzji, zwłaszcza książka Clausa Leggewiego i Haralda Welzera. Entuzjastyczne omówienie powieści Ernsta Augustina opublikował miesięcznik „Nowe Książki”. FWPN ma udział finansowy w tłumaczeniu książek na język polski i merytoryczny w wyborze tytułów niemieckich dla czytelnika polskiego. Od 2011 roku w serii oprócz beletrystyki ukazują się także tytuły z dziedziny szeroko pojętej literatury faktu. W roku 2013 zostaną opublikowane kolejne cztery tytuły serii.

Recenzje książek i informacje o projekcie na www.kroki.pl

Koordinacja: Tomasz Markiewicz ●

Magazyn „Delit.”

– dodatek o literaturze

projekt
cykliczny

W roku 2012 ukazały się dwa kolejne numery wydawanego od 2011 roku suplementu „Delit. Subiektywny przewodnik po najnowszej literaturze niemieckojęzycznej”. Dodatek, redagowany i finansowany przez FWPN, promuje najnowszą literaturę niemieckojęzyczną w tłumaczeniu na polski.

Autorzy dodatku do magazynu miejskiego „Aktivist” po raz kolejny dokonali przeglądu i przedstawili subiektywny wybór najciekawszych niemieckojęzycznych tytułów dostępnych w polskich księgarniach.

Recenzjom nowości wydawniczych towarzyszyły wywiady, felietony, kalendarium najważniejszych wydarzeń związanych z literaturą niemieckojęzyczną oraz informacje o scenicznych adaptacjach tekstów niemieckojęzycznych, które można było zobaczyć w teatrach w dużych miastach w Polsce. W grudniu 2012 roku odbyło się w warszawskiej MiTo art.café.books pierwsze spotkanie delit.live, w czasie którego o wybranych tytułach z październikowej edycji delit. opowiadali znani dziennikarze literaccy, krytycy, poeci i tłumacze. Mariusz Czubaj, Łukasz Drewniak, Andrzej Kopacki, Adam Lipszyc, Marcin Sendek i Malwina Wapińska dyskutowali m.in. o moskiewskich peregrynacjach i niedolach Waltera Benjamina, alkoholizmie i szaleństwie pisarza Hansa Fallady, o wielu twarzach Bertolta Brechta, różnorodności niemieckiego kryminału oraz nienawiści austriackich dramatopisarzy do własnego kraju.

Koordinacja: Małgorzata Gmiter

Wszystkie wydania „Delit.” można przeczytać na www.fwpn.org.pl/delit

„Neue Geschichten aus Polen” na smartfonie

Aplikacja z polską literaturą do czytania i słuchania – nowa forma promocji literatury polskiej w Niemczech

Od października 2012 do stycznia 2013 roku Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej prezentowała wspólnie z firmą Snippy, oferującą aplikacje do czytania i słuchania, oraz z polskim Instytutem Książki fragmenty dziesięciu powieści w niemieckim przekładzie. Fascynujące teksty autorki bestsellerów Olgi Tokarczuk czy autora powieści fantasy Andrzeja Sapkowskiego zostały dobra-

ne specjalnie dla tych, którzy chcieli poznać nową polską prozę. Kampania promocyjna na dworcach i w pociągach swym zasięgiem obejmowała całe Niemcy i towarzyszyła największym na świecie Targom Książki we Frankfurcie nad Menem. Historie „z sąsiedztwa” były łatwo dostępne zarówno poza domem, jak i w domu – zawsze i wszędzie można je było pobrać na smartfona. Kto wolał słuchać, mógł posłuchać książki jako audiobooka dzięki zintegrowanej funkcji player: w ten sposób polska literatura została zaprezentowana w Niemczech po nowemu i zupełnie inaczej.

Koordinacja: Karoline Gil ●

Pobyty rezydencki polskiego artysty w Künstlerhaus Bethanien w Berlinie

W roku 2012 odbyła się pierwsza edycja konkursu na wybór stypendysty FWPŃ, który przez rok będzie przebywał w Künstlerhaus Bethanien w Berlinie i realizował swoje zamierzenie artystyczne.

Konkurs ma na celu wspieranie polskiej sztuki współczesnej i młodych polskich twórców poprzez pobyty zagraniczne. Jest to pierwsze polskie stypendium na pobyt rezydencki w Niemczech polskiego artysty, umożliwiające tak szerokie wsparcie działalności twórczej. Partner niemiecki, renomowany Kün-

stlerhaus Bethanien w Berlinie-Kreuzbergu jest znanym w świecie miejscem warsztatów i projektów w dziedzinie sztuki współczesnej. Grupę docelową konkursu stanowią młodzi polscy artyści, charakteryzujący się chęcią osobistej ekspresji i skłonnościami do innowacyjności, w wieku do 40 lat, dla których komunikowanie się w języku angielskim oraz specyficzne dla pracy grupowej interakcje nie stanowią przeszkody. Jury konkursu – Sebastian Cichocki, dyr. Małgorzata Ławrowska (FWPŃ), Anda Rottenberg, Jarosław Suchan,

Christoph Tannert, Joanna Zielińska – wybrało zwyciężcę, którym została pani Izabela Tarasewicz.

Jury uzasadniło swój wybór w sposób następujący:

„(...)Obecna od ponad pięciu lat na scenie artystycznej Iza Tarasewicz dała się poznać jako twórczyni niezwykłych instalacji, obiektów i akcji eksploatujących rzeczywistość tego, co słabe, marginalne, niedoskonałe, bolesne. Jej sztuka odwołująca się do prymarnych doświadczeń związanych z cieleśnością, fizjologią i biologią, w istocie

swej stawia pytania o charakterze egzystencjalnym i tożsamościowym (...) W ostatnim czasie Iza Tarasewicz jeszcze bardziej pogłębia interdyscyplinarny wymiar swojej sztuki, śmiało inspirując się osiągnięciami nauk przyrodniczych, badaniami nad językiem i współczesną refleksją filozoficzną. Pobyt w Berlinie, ośrodku o bogatych tradycjach intelektualnych, z pewnością pozwoli artystce poszerzyć pole tych inspiracji, przyczyniając się do powstania kolejnych oryginalnych realizacji”.

Koordinacja: Ewa Baran ●

Stypendia twórcze FWPN w Willi Decjusza w Krakowie

W roku 2012 kontynuowano wspólny program FWPN oraz Stowarzyszenia Willa Decjusza oferujący pobyty rezydencjonalne dla pisarzy, tłumaczy i krytyków literatury. Był on realizowany równolegle z zainicjowanym tego samego roku przez Stowarzyszenie i Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki wieloletnim Programem Wyszehradzkich Rezydencji Literackich oraz stypendium Miasta Krakowa dla prześladowanego pisarza. Dzięki wsparciu FWPN zarówno Program Wyszehradzkich Rezydencji Literackich, jak i stypendium Miasta

Krakowa, w którym wzięli udział pisarze z Polski, Czech, Słowacji, Węgier oraz Egiptu, mogły zostać poszerzone o autorów niemieckich i tłumaczy literatury z języka niemieckiego na polski i z języka polskiego na niemiecki. Stypendia twórcze w 2012 roku składały się z dwóch edycji trzymiesięcznych pobytów oraz jednego pobytu rocznego dla prześladowanego pisarza. W ramach obu edycji przyznano 12 stypendiów dla autorów i tłumaczy z Polski, Niemiec, Czech, Słowacji, Węgier i Egiptu. Dzięki wsparciu FWPN w pro-

Podczas czytania utworów, maj 2012.
Stypendyści Natalia Śniadanko,
Dorota Nowacka, Christian Fischer

gramie uczestniczyło siedem osób, Roman Israel, Marius Hulpe, Christian Fischer, Jayrome C. Robinet, Norbert Niemann oraz tłumaczki: Iwona Nowacka i Dagmara Kraus. Pobytem stypendialnym, jak zwykle, towarzyszył bogaty repertuar wydarzeń literackich. I tak w ramach pierwszej edycji programu miały miejsce dwa wspólne wydarzenia literackie w Krakowie (14 maja w Willi Decjusza oraz 30 czerwca w Teatrze Barakah). Pierwsza prezentacja odbyła się w ramach dofinansowanego przez FWPN projektu „Książka w grze”, czyli literacko-piłkarskiego turnieju pisarzy z Polski, Niemiec i Ukrainy. Druga została zorganizowana we współpracy z Teatrem Barakah i w jej ramach krakowscy aktorzy zaprezentowali na scenie teksty uczestników

Dramatorium, czerwiec 2012. Od lewej:
stypendyści Jayrome Robinet i Christian Fischer,
aktorzy Lisia Bogaczówna i Kajetan Wolniewicz,
stypendyści Marius Hulpe i Roman Israel

Stypendiów Twórczych w polskim przekładzie. Ponadto, w kooperacji z Uniwersytetem Jagiellońskim, stypendyści poprowadzili serię trzech warsztatów/prezentacji dla studentów filologii germańskiej. W połowie listopada (12) w Teatrze Barakah odbyła się sceniczna prezentacja tekstów uczestników drugiej edycji programu stypendialnego oraz dwie indywidualne prezentacje stypendystów FWPN (12 listopada podczas spotkania tłumaczy niemiecko-polskich oraz 21 listopada w krakowskim Instytucie Goethego).

Więcej o programie na
www.fwpn.org.pl
i www.villa.org.pl

Koordynacja: Anna Cieszewska ●

Wystawa „Polacy z wyboru” w Dreźnie

powieść o jasnym
rozdziale polsko-
niemieckiej historii

Po debiucie w 2010 roku w Warszawie i debiucie niemieckim w sierpniu 2011 roku w Berlinie, objazdowa wystawa „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku” została zaprezentowana od 11 lutego do 15 lipca 2012 roku w Muzeum J. I. Kraszewskiego w Dreźnie. Ekspozycja przygotowana przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej opowiada o niemieckich migrantach, którzy przez ok. 200 lat przybywali do Warszawy i wywierali w XIX i XX wieku wpływ na rozwój architektury,

12. Februar – 15. Juli 2012
Kraszewski-Museum Dresden

Polen aus freier Wahl

Deutschstämmige Familien in Warschau
im 19. und 20. Jahrhundert

Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku
Ethnic German families in Warsaw in the 19th and 20th centuries
Vašavské rodiny německého původu v 19. a 20. století
Семьи этнических немцев в Варшаве в 19-го и 20-го веков

Kraszewski-Museum Nordstraße 28 / Ecke Prießnitzstraße
Museum+Café geöffnet: Mi. bis So. 13 bis 18 Uhr - www.stadtmuseum-dresden.de

FUNDACJA WSPÓŁPRACY POLSKO-NIEMIECKIEJ
dsh | Instytut Kultury
MUSEEN DER STADT DRESDEN

przemysłu, nauki czy kultury. Wystawa dowodzi, że wiele epizodów polsko-niemieckiego dialogu wciąż czeka na odkrycie.

– Po dziesięcioleciach, w których rozliczaliśmy trudną polsko-niemiecką przeszłość, przyszedł czas, aby zaprezentować publiczności w obu krajach jasne rozdziały naszej wspólnej historii – podkreśliła podczas wernisażu w Dreźnie dyrektor FWPN Małgorzata Ławrowska.

200 lat niemieckiego osadnictwa w Warszawie zaprezentowano w dziesięciu rozdziałach; od przybycia pierwszych rodów, np. rodziny Fukierów – słynnych handlarzy winem – aż do czasów II wojny światowej i lat powojennych. – Nasza wystawa przypomina zapomniane aspekty historii Warszawy i uświadamia, że stolica Polski była kiedyś miastem wielokulturowym – podkreślił kurator wystawy Tomasz Markiewicz.

Na wystawie zaprezentowano unikatowe fotografie wypożyczone z 13 polskich archiwów państwowych oraz ze zbiorów prywatnych 22 warszawskich rodzin. Wiele zdjęć zaprezentowano po raz pierwszy. Miejscowe media – m.in. „Sächsische Zeitung”, „Dresdner Neueste Nachrichten”, „Lausitzer Rund-

schau” – zainteresował zwłaszcza fakt, że ekspozycja ma silny akcent saksoński; co piąta prezentowana na wystawie rodzina pochodzi właśnie z Saksonii, a wśród saksońskich migrantów uwagę zwraca wielu architektów, np. Johann Christian Schuch, projektant warszawskiego parku Łazienki Królewskie, którego imię do dzisiaj nosi prestiżowa aleja w stolicy.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz ●

Wystawa „Polacy z wyboru” ponownie w Warszawie

W warszawskim Kościele Ewangelicko-Augsburskim Świętej Trójcy od 1 sierpnia do końca października 2012 roku można było oglądać wystawę „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku”. Na jej wernisażu, który odbył się 26 lipca, licznie pojawili się potomkowie bohaterów wystawy, bez których nie byłoby tej ekspozycji. Ich wkład podkreślił Andrzej Weigle, kurator Parafii św. Trójcy (także o niemieckich korzeniach), który podziękował obecnym za pomoc i zaangażowanie. Zwrócił też uwagę na wyjątkowość miejsca prezentacji wystawy. – Niemieccy migranci byli w większości wyznania ewangelickiego i brali czynny udział w życiu tej parafii. Historia wróciła więc do miejsca, gdzie wszystko się zaczęło – podkreślił. Tomasz Markiewicz, który powitał zebra-

nych w imieniu FWPN i autorów ekspozycji, również nawiązał do tego wyjątkowego miejsca. – Kościół, w którym się znajdujemy, został zaprojektowany przez Niemca z Saksonii Szymona Bogumiła Zuga. To z latarni tego kościoła inny Polak z wyboru, fotograf Karol Beyer, wykonał w 1858 roku pierwszą fotograficzną panoramę Warszawy – przypomniał. Wernisaż uświetnił krótki wykład współautora wystawy Tadeusza Wł. Świątka. Barwne opowieści cenionego historyka o przybyłych z Niemiec rodzinach uzupełniał pokaz zdjęć i dokumentów – wiele ze zbiorów prywatnych. Wystawę zorganizowano z okazji 150. urodzin bp. Juliusza Bursche, byłego duchownego Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy. Ekspozycja upamiętniała także 70. rocznicę jego męczeńskiej śmierci z rąk nazistów.

Wernisaż wystawy 26.07.2012 r.
Wystąpienie Andrzeja Weigle

Wystawa, która była już pokazywana w warszawskim Domu Spotkań z Historią, berlińskim Ratuszu oraz w Muzeum im. J. I. Kraszewskiego w Dreźnie i w Kościele Ewangelicko-Augsburskim Świętej Trójcy w Warszawie, to wspólny projekt Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i Domu Spotkań z Historią. Została przygotowana jako ekspozycja objazdowa. Wystawa składa się z 31 plansz o wymiarach 100 cm x 220 cm i z 8 plansz o wymiarach 50 cm x 220 cm, w sumie 35 mb. Można ją wypożyczyć nieodpłatnie w FWPŃ. Instytucja wypożyczająca ponosi koszt transportu, montażu, demontażu i ubezpieczenia.

Więcej informacji o udostępnianiu wystawy:

tomasz.markiewicz@fwpn.org.pl

Sobota, 22.09.2012, Tomasz Markiewicz oprowadza po wystawie m.in. zwycięzców konkursu zorganizowanego przez FWPŃ podczas Dnia Otwartego Ambasady Niemiec

Wystawa „Powrót miasta. Zielna 37 i okolice – wczoraj, dziś, jutro” podczas Nocy Muzeów 2012 w Warszawie

FWPŃ i Fundacja Polskiego Państwa Podziemnego (FPPP), gospodarze historycznego kompleksu budynków dawnej PAST-y przy Zielnej 37 i 39 (przedwojennej polsko-szwedzkiej Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej) zaprosili mieszkańców stolicy w Noc Muzeów w sobotę 19 maja 2012 roku do Centrum Edukacji Historycznej FPPP na prezentację odnowionej i zaktualizowanej wystawy FWPŃ „Powrót miasta. Zielna 37 i okolice – wczoraj, dziś,

„jutro” autorstwa Tomasza Markiewicza. Wystawa opowiadająca po polsku, niemiecku i angielsku dzieje Grzybowa i okolic ul. Zielnej w ostatnich 150 latach stanowiła część atrakcyjnego programu Nocy Muzeów 2012 przygotowanego przez FPPP. Jak co roku, historyczny kompleks budynków PAST-y przyciągnął tłumy zwiedzających.

Wystawa „Powrót miasta. Zielna 37 i okolice – wczoraj, dziś, jutro” składa się z 25 plansz w formie roll-up o wymiarach 120 cm x 200 cm. FWPn może udostępnić wystawę nieodpłatnie zainteresowanym instytucjom, szkołom itp.

W sprawie wypożyczenia wystawy prosimy o kontakt z jej kuratorem Tomaszem Markiewiczem:
tomasz.markiewicz@fwpn.org.pl

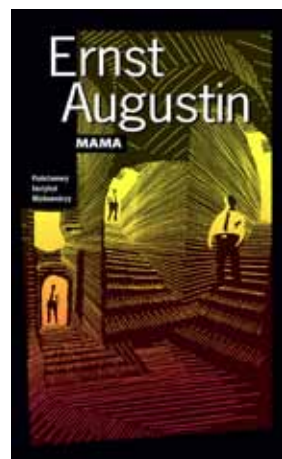
**FWPN wsparła
w 2012 roku 194 projekty
kulturalne w łącznej kwocie
6 406 471 zł.**

Pełna lista projektów dofinansowanych
w 2012 roku przez FWPn jest dostępna
w internecie na naszej stronie
www.fwpn.org.pl

Publikacje

W 2012 roku FWPN przyznała łącznie 2 191 814 zł na przygotowanie i wydanie 40 publikacji. Większość z nich ukaże się w roku 2012 i w latach następnych. Poniżej prezentujemy tytuły 77 publikacji, które ukazały się w 2012 roku i powinny być dostępne.

2011 European Forum Of History And Arts. Erzwungene Migration. 2011 European Forum Of History And Arts. Wymuszone migracje. Red./Hrsg.: Bulanda-Pantalacci, Anna. Kraków, Wydawnictwo Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki. ISBN: 978-83-6232-0

A

Archiwum Ringelbluma. Generalne Gubernatorstwo. Relacje i dokumenty. Tom 6. [Ringelblum-Archiv. General Gouvernement. Berichte und Dokumente. Band 6.]. Red./Hrsg.: Bańkowska, Aleksandra. Warszawa, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. ISBN: 978-83-235-0886-1

Archiwum Ringelbluma. Spuścizny. Tom 7. [Ringelblum-Archiv. Hinterlassenschaften. Band 7]. Red./Hrsg.: Person, Katarzyna. Warszawa, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. ISBN: 978-83-235-0878-6

Atheny nad Izarą. Malarstwo monachijskie. Studia i szkice. (Athen an der Isar. Studien und Skizzen). Red./Hrsg.: Ptaszyński, Eliza. Suwałki, Oficyna Wydawnicza READ ME. ISBN: 978-83-61494-56-0

Augustin, Ernst: Mama (Mamma). Tłum./Übers.: Łukasiewicz, Małgorzata. Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy. ISBN: 978-83-06-03326-7

B

Badstübner-Gröger, Sibylle; Jager, Markus: Schlösser und Gärten der Neumark. Küstrin-Kostrzyn. Heft 9. (Zamki i ogrody Nowej Marchii. Kostrzyn-Küstrin. Nr 9). Tłum./Übers.: Lindenhayn-Fiedorowicz, Agnieszka. Berlin, LINIE DREI. ISBN: 978-3-941675-45-2

Badstübner-Gröger, Sibylle; Jager, Markus: Schlösser und Gärten der Neumark. Charlotttenhof – Sosny. Heft 10. (Zamki i ogrody Nowej Marchii. Sosny-Charlottenhof). Tłum./Übers.: Lindenhayn-Fiedorowicz, Agnieszka. Berlin, LINIE DREI. ISBN: 978-3-941675-45-2

Badstübner-Gröger, Sibylle; Jager, Markus: Schlösser und Gärten der Neumark. Dölzig-Dolsk. Heft 11. (Zamki i ogrody Nowej Marchii. Dolsk-Dölzig. Nr 11). Tłum./Übers.: Lindenhayn-Fiedorowicz, Agnieszka. Berlin, LINIE DREI. ISBN: 978-3-941675-45-2

Becker, Ulrich; Baron von Maydell, Bernd; Szurgacz, Herbert: Die Realisierung der Arbeitnehmerfreizügigkeit im Verhältnis zwischen Deutschland und Polen aus arbeits- und sozialrechtlicher Sicht. (Realizacja swobody przepływu pracowników w stosunkach między Niemcami a Polską w aspekcie prawa pracy i prawa socjalnego). Baden-Baden, Nomos Verlag. ISBN: 978-3-8329-7739-9

Brojar, Wojciech; Dąbek, Agata: Bertolt Brecht. Die drei Groschen Oper. Marian Bogusz. (Malując słuchałem muzyki songów: Marian Bogusz. „Opera za trzy grosze”). Tłum./Übers.: Chmielewska, Katarzyna. Warszawa, Wydawnictwo Neriton. ISBN: 978-83-7543-248-0

C

Chasing Warsaw. Socio-Material Dynamics of Urban Change since 1990. [Zmieniająca się Warszawa. Społeczno-materialna dynamika zmian miasta po 1990 r., Warschau im Wandel. Sozio-materielle Dynamik in der Stadtveränderung seit 1990]. Red./Hrsg.: Grubbauer, Monika; Kusiak, Joanna. Frankfurt am Main, Campus Verlag. ISBN: 978-3-593-39778-8

CUE. Magazin der deutschen Minderheit Nr. 1-12. [Das Magazin der deutschen Minderheit. Nr. 1-12]. Red./Hrsg.: Ronin, Anna; Pendziałek, Anita. Racibórz, WSKN Województwa Śląskiego.

Cwiszn. Żydowski kwartalnik o literaturze i sztuce. Wiosna-lato 2012. [Cwiszn. Die jüdische Vierjahresschrift für Literatur und Kunst. Frühling-Sommer 2012]. Red./Hrsg.: Szymaniak, Karolina. Warszawa, Fundacja Shalom. ISSN: 2081-8343

D
Der Holocaust in der polnischen Erinnerungskultur. [Holokaust w polskiej pamięci kulturowej]. Red./Hrsg.: Wolff-Powęska, Anna; Forecki, Piotr. Frankfurt am Main, PETER LANG Verlag. ISBN 978-3-631-60787-9

Deutsch-Polnische kontrastive Grammatik, Die unreflektierbaren Wörter. Band 4. [Polsko-Niemiecka gramatyka kontrastywna. Nieodmienne części mowy. Tom 4]. Red./Hrsg.: Rytel-Schwarz, Danuta; Jurasz, Alina; Cirko, Lesław; Engel, Ulrich. Hildesheim, Georg Olms Verlag. ISBN 978-3-487-14785-7

Deutschland und Polen in der europäischen Rechtsgemeinschaft. [Niemcy i Polska w europejskiej wspólnocie prawnej]. Red./Hrsg.: von Bar, Christian; Wudarski, Arkadiusz. München, sellier European law publishers. ISBN 978-3-86653-187-1

Dialog. Magazyn Polsko-Niemiecki. Deutsch-Polnisches Magazin. Nr. 99 (2012). Euro 2012. Sport, Kultur i Polityka. Fussball-EM 2012. Sport, Kultur und Politik. Red./Hrsg.: Basil, Kerski. Berlin, Deutsch-Polnische Gesellschaft Bundesverband/Przegląd Polityczny. ISSN: 0938-1422

Dialog. Magazyn Polsko-Niemiecki. Deutsch-Polnisches Magazin. Nr. 100 (2012). Nr./nr 100. Red./Hrsg.: Basil, Kerski. Berlin, Deutsch-Polnische Gesellschaft Bundesverband/Przegląd Polityczny. ISSN: 0938-1422

Dialog. Magazyn Polsko-Niemiecki. Deutsch-Polnisches Magazin. Nr. 101 (2012). Erinnerungsorte. Miejsca pamięci. Red./Hrsg.: Basil, Kerski. Berlin, Deutsch-Polnische Gesellschaft Bundesverband/Przegląd Polityczny. ISSN: 0938-1422

Dialog. Magazyn Polsko-Niemiecki. Deutsch-Polnisches Magazin. Nr. 102 (2012). Kulinarische Kultur. Deutsche und polnische Küche. Kultura kulinarna. Polska i niemiecka kuchnia. Red./Hrsg.: Basil, Kerski. Berlin, Deutsch-Polnische Gesellschaft Bundesverband/Przegląd Polityczny. ISSN: 0938-1422

E
Eine Grenze verschwindet. Die neue polnische Migration nach Deutschland aus lokaler Perspektive. Znikająca Granica. Nowa polska migracja do Niemiec – perspektywa lokalna. Red./Hrsg.: Łada, Agnieszka; Frelak-Segeš, Justyna. Tłum./Übers.: Babińska, Katarzyna; Büttner, Elisabeth; Obermeier, Jan. Warszawa, Instytut Spraw Publicznych. ISBN: 978-83-7689-0913-3

Europa Jagellonica. 1386-1572. Sztuka i kultura w Europie Środkowej za panowania Jagiellonów. [Europa Jagellonica. 1386-1572. Kunst und Kultur in Mitteleuropa unter der Herrschaft der Jagiellonen]. Red./Hrsg.: Galas, Daniela; Godziuk, Anna. Warszawa, Zamek Królewski w Warszawie. ISBN: 978-83-7022-195-9

Europäischer Haftbefehl und Übergabeverfahren zwischen Deutschland und Polen. Europejski nakaz aresztowania i procedura wydawania osób między Polską i Niemcami. Red./Hrsg.: Małolepszy, Maciej; Hochmayr, Gudrun; Nalewajko, Paweł. Berlin, Logos Verlag. ISBN 978-3-8325-3158-4

F
Fichte Johann, Gottlieb, Kilka wykładów o powołaniu uczonego. (Einige Vorlesungen über die Bestimmungen des Gelehrten). Toruń, Wydawnictwo Naukowe UMK. ISBN: 978-83-231-27994

Forget Fear. [Forget Fear], Red./Hrsg.: Żmijewski, Artur; Warsza, Joanna. Köln, Verlag der Buchhaltung Walther König. ISBN: 978-3-86335-128-1

Fundusz Małych Projektów – jako przykład dobrych praktyk. Fonds für kleine Projekte – als Best-Practice-Beispiel. Red./Hrsg.: Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania. Szczecin

G
Glaube wie ein Herz aus Erz. Schätze der Friedenskirche in Schweidnitz. (Wiara jak serce ze spiżu. Skarby Kościoła Pokoju w Świdnicy). Red./Hrsg.: Zygmunt, Jacek. Tłum./Übers.: Stankowski, Sonja; Bartczak, Barbara. Świdnica, Agencja Wydawnicza ARG1. ISBN: 978-83-928160-3-4

Glückauf Polonia! [Powodzenia Polonia!]. Red./Hrsg.: Piotr, Ralf. Essen, Prokom Medienberatungs- und Verlagsgesellschaft mbh/RevierSport

Gute Nachbarschaft? Deutsche Motive in polnischer Gegenwartskunst/Polnische Motive in deutscher Gegenwartskunst im Kunstraum Kreuzberg/Bethanien Berlin. Dobre sąsiedztwo? Wątki niemieckie we współczesnej sztuce polskiej/Wątki polskie we współczesnej sztuce niemieckiej w Kunstraum Kreuzberg/Bethanien w Berlinie. Red./Hrsg.: Lubiak, Jarosław; Partum, Berenika; Ziomek-Fraćkowiak, Magdalena. Tłm./Übers.: Gregorschuk, Agnieszka; Kempa, Philipp; Ziomek-Fraćkowiak, Magdalena. Oltom, Gdańska Galeria Miejska. ISBN: 978-83-933170-4-2

Gutsche, Edda: Maler, Orte und Landschaften in Hinterpommern in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts Teil 2. Malarze, miejscowości i widoki Pomorza Zachodniego w pierwszej połowie XX wieku Część 2. Pruszcz Gdański, Wydawnictwo Jasne. ISBN: 978-83-61508-45-8

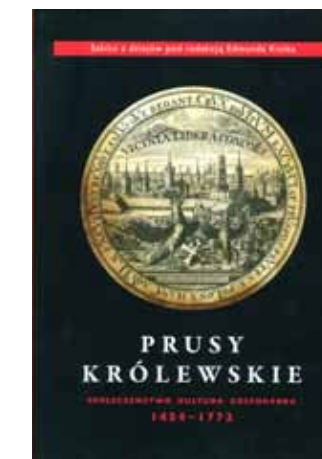
H

Horst Bienek – Ein Schriftsteller in den Extremen des 20. Jahrhunderts. [Horst Bienek – pisarz pomiędzy najważniejszymi doświadczeniami kolektywnymi XX wieku]. Red./Hrsg.: Laube, Reinhard; Nolte, Verena. Göttingen, Wallstein Verlag. ISBN: 978-3-8353-0971-5

I

IDENTITY. IDENTITY. Red./Hrsg.: Korzeniowski, Piotr; Najbart, Jakub. Kraków, Fundacja Transporter Kultury. ISBN 978-83-934799-0-0

Industriekulturen: Literatur, Kunst und Gesellschaft. [Industrializacja: literatura, sztuka i społeczeństwo]. Red./Hrsg.: Gołaszewski, Marcin; Kupczynska, Kalina. Frankfurt am Main, PETER LANG Verlag. ISBN: 978-3-631-62362-3

Inżynieria społeczna. Między totalitarną utopią a cząstkowym pragmatyzmem. [Sozialingenieurwesen. Zwischen totaler Utopie und Halbpragmatismus]. Red./Hrsg.: Madajczk, Piotr; Popieliński, Paweł. Warszawa, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk. ISBN: 978-83-60580-96-7

K

Kizik, Edmund: Prusy Królewskie. Społeczeństwo, kultura, gospodarka, 1454-1772. [Königliches Preußen 1454-1772. Gesellschaft, Geschichte und Kultur]. Gdańsk, Muzeum Narodowe w Gdańsku, ISBN 978-63185-16-9

Kultura miast środkowo- i wschodnio-europejskich w późnym średniowieczu i renesansie oraz jej odrodzenie w XIX wieku. In memoriam Andrzej Tomaszewski (publikacja pokonferencyjna). Stadtkultur des späten Mittelalters und der frühen Neuzeit in Ostmitteleuropa und ihre Renaissance im 19. Jahrhundert. In memoriam Andrzej Tomaszewski (Tagungsband). Red./Hrsg.: Bogade, Marco. Warszawa, Instytut Sztuki PAN. ISBN: 978-83-63877-02-6

L

Lange-Müller, Katja: Wściekłe owce (Böse Schafe). Tłum./Übers.: Kujawa-Eberharter, Aleksandra. Katowice, Wydawnictwo FA-art. ISBN: 978-83-60406-21-2

Leggewie, Claus; Welzer, Harald: Koniec świata, jaki znaliśmy. Klimat, przyszłość i szanse demokracji (Das Ende der Welt, wie wir sie kannten: Klima, Zukunft und die Chancen der Demokratie). Tłum./Übers.: Buras, Piotr. Warszawa, Wydawnictwo Krytyki Politycznej. ISBN 978-83-62467-48-8

Legнды są dla duszy tym, czym czekolada dla podniebienia. Sagen sind für die Seele was, Schokolade ist für die Kehle. Red./Hrsg.: Małkus, Marta; Oxfort, Magdalena. Wschowa, Stowarzyszenie Czas A.R.T. ISBN: 978-83-63363-04-8

Ludzie-Historia-Polityka. Polska i Niemcy w oczach Rosjan. (Menschen-Geschichte-Politik. Russische Ansichten zu Polen und Deutschen). Gromadzki, Grzegorz, Kucharczyk, Jacek, Łada, Agnieszka, Ochmann, Cornelius, Taran, Yuriy, Wenerski, Łukasz. Warszawa, Instytut Spraw Publicznych. ISBN: 978-83-7689-108-8

Łada, Agnieszka; Fałkowska-Warska, Małgorzata: Das Erscheinungsbild der polnischen Erwerbsmigration nach Deutschland. Im Spiegel der polnischen und deutschen Presse im Zuge der vollständigen Öffnung des Arbeitsmarktes. Obraz polskiej migracji zarobkowej do Niemiec w prasie polskiej i niemieckiej rok po całkowitym otwarciu rynku pracy. Tłum./Übers.: Obermeier, Jan. Warszawa, Instytut Spraw Publicznych. ISBN: 978-83-7689-087-6

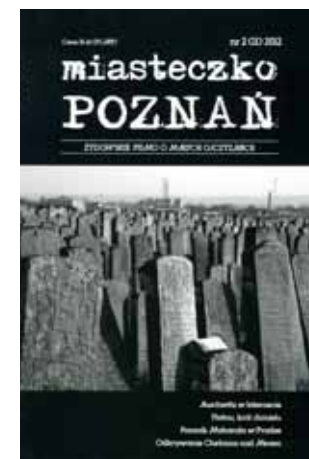
M

Makom tov. Der gute Ort. Jüdischer Friedhof Frankfurt (Oder)/Słubice. Makom tov. Dobre miejsce. Cmentarz żydowski Frankfurt nad Odrą/Słubice. Red./Hrsg.: Abraham-Diefenbach, Magdalena. Tłum./Übers.: Ochwiejewicz, Ewa. Berlin, Vergangenheitsverlag. ISBN: 978-3-864080-67-8

Mensch-Sprachen-Kulturen. [Ludzie-Języki-Kultury]. Red./Hrsg.: Pawłowski, Grzegorz; Bonacchi, Silvia. Warszawa, Wydawnictwo Euro-Edukacja. ISBN: 978-83-60729-29-8

Menschen-Geschichte-Politik. Russische Ansichten zu Polen und Deutschen. (Ludzie-Historia-Polityka. Polska i Niemcy w oczach Rosjan). Gromadzki, Grzegorz, Kucharczyk, Jacek, Łada, Agnieszka, Ochmann, Cornelius, Taran, Yuriy, Wenerski, Łukasz. Warszawa, Instytut Spraw Publicznych. ISBN: 978-83-7689-152-1

Miasteczko Poznań. Żydowskie pismo o małych ojczyznach. Nr 2 [Das Städtchen Posen. Jüdische Zeitschrift über kleine Heimaten. Nr. 2], Red./Hrsg.: Pakuła, Zbigniew. Tłum./Übers.: Krotoszyńska, Monika; Malczewska, Monika. Poznań, Stowarzyszenie Miasteczko Poznań & Agencja Miriam Media. ISSN: 1731 1373

Michler, Maria; Michler, Alfred: Aurimontanie, Goldbergerzy, Złotoryjanie. [Aurimontaner, Goldberger, Złotoryjaner]. Złotoryja, Wydawnictwo EDYTOR. ISBN: 978-83-929605-1-5

Międzynarodowe Dni Bonhoefferowskie 8-10 czerwca 2012. Die Internationale Bonhoefferstage 8. bis 10. Juni 2012. Red./Hrsg.: ks. Sikora, Sławomir; Sikora, Izabela. Tłum./Übers.: Grendziak, Anna; Korzeb, Małgorzata. Szczecin, Wydawnictwo hogben. ISBN: 978-83-60637-87-6

N

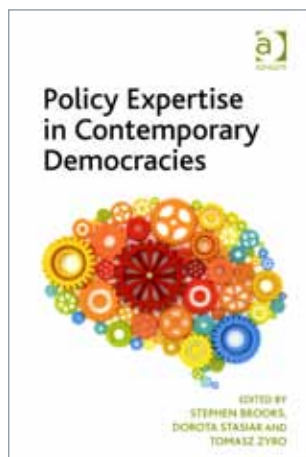
Neofilologie na przełomie tysiącleci. Najnowsze tendencje w literaturze, językoznawstwie, przekładzie i glottodydaktyce. [Neophilologie um die Jahrtausendwende. Die neusten Tendenzen in der Literatur, Sprachwissenschaft, Übersetzung und Glottodidaktik]. Red./Hrsg.: Sznurkowski, Przemysław; Pawlikowska-Asendrych, Elżbieta; Rusek, Beata. Częstochowa, Oficyna Wydawnictwo ATUT. ISBN 978-83-7432-805-0

Niemiecka Transformacja Energetyczna. Trudne początki. [Die deutsche Energiewende. Schwierige Anfänge]. Red./Hrsg.: Kwiatkowska-Drożdż, Anna. Warszawa, Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia. ISBN: 978-83-62936-17-5

NOC. Symbol – Temat- Metafora. Tom II. (Nacht. Symbol – Thema – Metapher. Band II). Red./Hrsg.: Ławski, Jarosław; Korotkich, Krzysztof; Bajko, Marcin. Białystok, Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans Humana. ISBN: 978-83-61209-63-8

O

Od kołyski aż po grób. Strzelczan album rodzinny. Von der Weige bis zum Grab. Groß Strehlitzer Familienalbum. Red./Hrsg.: Górak, Marta; Gaida, Waldemar; Powiat Strzelecki, Strzelce Opolskie. ISBN: 978-83-914347-9-6

Olesno – Arnsberg. 20 lat partnerstwa bez granic 1992-2012. Olesno – Arnsberg. 20 Jahre Partnerschaft ohne Grenzen 1992-2012. Olesno, Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża. ISBN: 978-83-7342-315-9

P

Polacy – Niemcy – Czesi. Sąsiedztwo w XXI wieku. Od wojny o granice do dobrego sąsiedztwa. Polen – Deutsche – Tschechien. Die Nachbarschaft im 21. Jahrhundert. Vom Krieg um die Grenze zur guten Nachbarschaft. Red./Hrsg.: Choroś, Monika; Eiden, Maximilian; Linke, Bernard; Lis, Michał.

Opole, Instytut Śląski. ISBN: 978-83-7126-285-2

Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku. Polen aus freier Wahl. Deutschstämmige Familien in Warschau im 19. und 20. Jahrhundert. Red./Hrsg.: Markiewicz, Tomasz; Świątek, Tadeusz W.; Wittels, Krzysztof. Tłum./Übers.: Borchers, Roland. Warszawa, Dom Spotkań z Historią, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej. ISBN: 978-83-62020-46-1

Policy Expertise in Contemporary Democracies [Ekspertyza polityczna we współczesnych demokracjach/Politische Expertise in gegenwärtigen Demokratien]. Red./Hrsg.: Brooks, Stephan; Stasiak, Dorota; Żyro, Tomasz. Burlington, Ashgate. ISBN: 978-1-4094-5250-8

Polowanie na awangardę. Zakazana sztuka w Trzeciej Rzeszy. Jagd auf die Moderne Avantgarde. Verbotene Künste im Dritten Reich. Red./Hrsg.: Górska, Barbara; Schönwiesner, Judith. Kraków, International Culture Centre, Landschaftsverband Rheinland. ISBN: 978-83-89273-91-8

Polsko-niemieckie dziedzictwo kulturowe a społeczeństwo obywatelskie w dzisiejszej Polsce. Deutsch-polnisches Kulturerbe und die Zivilgesellschaft im heutigen Polen. Red./Hrsg.: Zalewski, Paul; Drejer, Joanna. Tłum./Übers.: Balfanz, Alicja; Balfanz, Antonina; Dr. Lietz, Gero. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR. ISBN: 978-83-7383-554-2

Pomiędzy sekularyzacją i religijnym ożywieniem. Podobieństwa i różnice w przemianach religijnych w Polsce i Niemczech. [Zwischen Säkularisierung und religiöser Belebung. Ähnlichkeiten und Unterschiede religiösen Wandels in Polen und Deutschland]. Red./Hrsg.: Firlit, Elżbieta; Hainz, Michael. Kraków, Wydawnictwo WAM. ISBN: 978-7767-184-9

Prykowska-Michalak, Karolina: Kurtyna w górę! Relacje między teatrem polskim a teatrem niemieckim po 1990 roku. [Vorhang auf! Deutsch-polnische Theaterkontakte nach 1990 – Monographie]. Łódź, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. ISBN: 978-83-7525-799-1

R

Radar. Magazyn literacki. Nr 1 marzec. Radar. Literaturmagazin. Nr. 1 marzec. Red./Hrsg.: Serednicka, Renata. Kraków, Stowarzyszenie Willa Decjusza.

Radar. Magazyn literacki. Nr 6 październik. Radar. Literaturmagazin. Nr. 6 Oktober. Red./Hrsg.: Serednicka, Renata. Kraków, Stowarzyszenie Willa Decjusza.

S

Schlögel, Karl: Terror i marzenie. Moskwa 1937. (Terror und Traum. Moskau 1937). Tłum./Übers.: Drozdowska-Broering, Izabela; Kałużny, Jerzy. Poznań, Wydawnictwo Poznańskie. ISBN: 978-83-7177-824-7

Schulte, Jörg: Jan Kochanowski i renesans europejski. [Jan Kochanowski und die europäische Renaissance]. Tłum./Übers.: Wierbicka-Trwoga, Krystyna. Warszawa, Wydawnictwo Neriton. ISBN: 978-83-7543-253-4

Słowo ponad granicami vol. 2. Niemiecko-Polskie Spotkania Integracyjne. Das Wort über die Grenzen vol. 2 Deutsch-Polnische Integrationstreffen. Tłum./Übers.: Freyer, Krzysztof. Gubin, Wydawnictwo Prywatne

Skrycki, Radosław: Chojna. Impresje sprzed wieku. Königsberg in der Neustadt. Bilder aus einer vergangenen Zeit., Tłum./Übers.: Salzer, Torsten. Szczecin, Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość. ISBN: 978-83-932445-8-4

Stadtheimaten. Deutsch-polnische Einblicke. Miejskie ojczyzny. Niemiecko-polskie punkty widzenia. Red./Hrsg.: Sulzer, Jürg. Berlin, Jovis Verlag. ISBN: 978-3-86859-082-1

Stanisławski, Krzysztof: WERNER HERZOG. (WERNER HERZOG). Tłum./Übers.: Apanowicz, Maria. Opole, Stowarzyszenie Kampania Artystyczna. ISBN: 978-83-62962-068

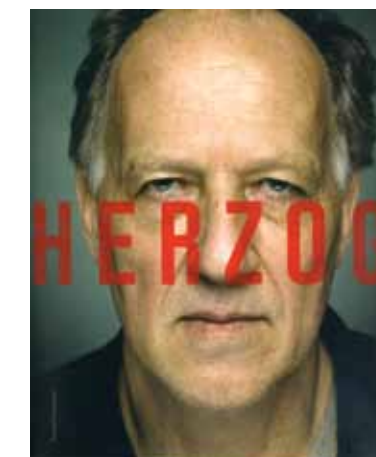
Struck, Bernard: Nie Zachód, nie Wschód. Francja i Polska w oczach niemieckich podróżnych w latach 1750-1850 [Nicht Ost und nicht West. Frankreich und Polen in der Wahrnehmung deutscher Reisender zwischen 1750 und 1850]. Tłum./Übers.: Owczarek, Zdzisław; Zielnik-Kołodzińska, Róża. Warszawa, Wydawnictwo Neriton. ISBN: 978-83-7543-233-7

Sprache im Kulturkontext. Festschrift für Alicja Nagórko. [Język w kontekście kulturowym. Książka jubileuszowa dla Alicji Nagórko]. Red./Hrsg.: Burkhardt, Hanna; Hammel, Robert; Łaziński, Marek. Frankfurt am Main, PETER LANG Verlag. ISBN: 978-3-631-61877-6

Śladami Otwocka i Lennestadt na granicy UE. An der Grenze der EU: auf den Spuren der Städte Otwock und Lennestadt. Red./Hrsg.: Przyłuska, Elżbieta. Tłum./Übers.: Lysko, Sylwia. Otwock, Stowarzyszenie Plastycy Ziemi Otwockiej. ISBN: 978-83-930252-1-2

T

Thomas Bayrle. Helkre Bayrle. Red./Hrsg.: Denegri, Dobrila. Tłum./Übers.: Kapelska, Paulina; Ujma, Monika. Toruń, Centrum Sztuki Współczesnej Znaki Czasu. ISBN: 978-83-62881-32-1

Tomala, Mieczysław: Deutschland – meine Leidenschaft. Hass zerstört – Versöhnung heilt (Niemcy – moją pasją). Tłum./Übers.: Tomala, Karin; Utri, Reinhold. Warszawa, Dom Wydawniczy ELIPSA. ISBN: 978-83-7151-082-3

Turowski, Andrzej; Baumgart, Anna: Parowóz dziejów/Zdobywcy Słońca. [Dampflokomotive der Geschichte/ Die Sonneneroberer]. Warszawa, Instytut Wydawniczy Książka i Prasa. ISBN: 978-83-62744-84-8

W

Wojna to męska rzecz? Losy kobiet w okupowanym Krakowie w dwunastu odsłonach. (Krieg ist Männersache? Frauenschicksale im besetzten Krakau in zwölf Aufzügen). Red./Hrsg.: Biedrzycka, Anna. Tłum./Übers.: Seraphim, Peter-Christian. Kraków, Kolegium Wydawnicze Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. ISBN: 978-83-7577-082-7

Wpisani w Ostrów Wielkopolski – wybitne postacie w dziejach miasta. [In Ostrów Wielkopolski eingetragen. Bedeutende Persönlichkeiten in der Geschichte der Stadt]. Red./Hrsg.: Kasprzak, Danuta. Ostrów Wielkopolski. ISBN: 978-83-88480-71-3

Wspólne drogi? Transformacja w Polsce i w Niemczech. Gemeinsame Wege? Transformation in Deutschland und Polen. Red./Hrsg.: Bojenko-Izdebska, Ewa; Mazurek, Kamila; Priesmeyer-Tkocz, Weronika. Berlin, Osteuropa Zentrum Berlin Verlag. ISBN 978-3-942437-08-0

Z

Zwischen Usedom und Uznam. Die Geschichte der deutsch-polnischen Grenze 1945-1951. Między Usedom i Uznam. Historia granicy polsko-niemieckiej 1945-1951. Red./Hrsg.: Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge e.V. Tłum./Übers.: Łobodziński, Andrzej; Sikora, Kinga; Siemiątkowski, Mariusz. Kassel.

Sprawozdanie finansowe

Opinia niezależnego biegłego rewidenta dla Rady Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (zwanej dalej „Fundacją”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Zielnej 37, obejmującego wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans na dzień 31 grudnia 2012 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 419.094.812,36 zł, rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. wykazujący zysk netto w kwocie 4.382.971,81 zł, zestawienie zmian w funduszu własnym, rachunek przepływów pieniężnych za ten rok obrotowy oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności jednostki oraz prawidłowości ksiąg rachunkowych odpowiedzialny jest Zarząd

Fundacji. Zarząd Fundacji oraz Członkowie Rady Fundacji są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności jednostki spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2013 r., poz. 330).

Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie opinii o zgodności, we wszystkich istotnych aspektach, tego sprawozdania finansowego z wymaganymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do:

- a. przepisów rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości;
- b. krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Fundację oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- a. przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Fundacji na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz wyniki działalności za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. zgodnie z

obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasadami rachunkowości określonymi w Ustawie o Rachunkowości;

- b. jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Fundację przepisami prawa oraz Statutem Fundacji;

- c. zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z wymaganymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Fundacji za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. uwzględniają rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 r., w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności Fundacji (Dz.U. z 2001 r., Nr 50 poz. 59 z późn. zm.) i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Witold Rogacki

Kluczowy Biegły Rewident

Numer ewidencyjny 11485

Warszawa, 5 czerwca 2013 r. ●

Bilans

Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie
wg stanu na 31.12.2012 r.

Suma w zł na:

	Aktywa	31.12.2012	31.12.2011
A	Aktywa trwałe	134 155 187,55	127 388 894,24
I.	Wartości niematerialne i prawne	92 769,07	21 972,08
	1. Koszty zakończonych prac rozwojowych		
	2. Wartość firmy		
	3. Inne wartości niematerialne i prawne	92 769,07	21 972,08
	4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne		
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	5 681 649,86	5 809 094,25
	1. Środki trwałe	5 681 649,86	5 809 094,25
	a) grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	143 430,25	147 504,09
	b) budynki, lokale, obiekty inżynierii	4 994 289,80	5 150 502,59
	c) urządzenia techniczne i maszyny	291 075,67	395 139,33
	d) środki transportu	158 840,58	
	e) inne środki trwałe	94 013,56	115 948,24
	2. Środki trwałe w budowie		
	3. Zaliczki na środki trwałe w budowie		
III.	Należności długoterminowe		
IV.	Inwestycje długoterminowe	126 673 872,27	119 773 345,33
	1. Nieruchomości	63 824 965,22	65 816 176,92
	2. Wartości niematerialne i prawne		
	3. Długoterminowe aktywa finansowe	62 848 907,05	53 957 168,41
	- udziały lub akcje		
	- inne papiery wartościowe	62 848 907,05	53 271 892,41
	- udzielone pożyczki		685 276,00
	- inne długoterminowe aktywa finansowe		
	4. Inne inwestycje długoterminowe		

Suma w zł na:

	Aktywa	31.12.2012	31.12.2011
V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 706 896,35	1 784 482,58
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 706 896,35	1 784 482,58
B	Aktywa obrotowe	284 939 624,81	287 488 017,20
I.	Zapasy	1 900,00	122 500,00
	1. Materiały		
	2. Półprodukty i produkty w toku		
	3. Produkty gotowe		
	4. Towary		
	5. Zaliczki na dostawy	1 900,00	122 500,00
II.	Należności krótkoterminowe	699 690,94	566 457,94
	1. Z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty	690 458,04	562 686,46
	- do 12 m-cy	690 458,04	562 686,46
	- powyżej 12 m-cy		
	2. Z tytułu podatków, dotacji, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych; innych świadczeń		
	3. Inne należności	9 232,90	3 771,48
	4. Należności dochodzone w drodze sądowej		
III.	Inwestycje krótkoterminowe	279 234 157,99	279 508 004,26
	1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	172 993 712,77	261 924 177,08
	- udziały lub akcje		
	- inne papiery wartościowe		8 843 650,00
	- udzielone pożyczki	0,00	
	- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	172 993 712,77	253 080 527,08
	2. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	106 240 445,22	17 583 827,18
	- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	3 640 194,95	2 583 827,18
	- inne środki pieniężne	102 600 250,27	15 000 000,00
	- inne aktywa pieniężne		
	3. Inne inwestycje krótkoterminowe		
IV.	„Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe”	5 003 875,88	7 291 055,00
	AKTYWA RAZEM	419 094 812,36	414 876 911,44

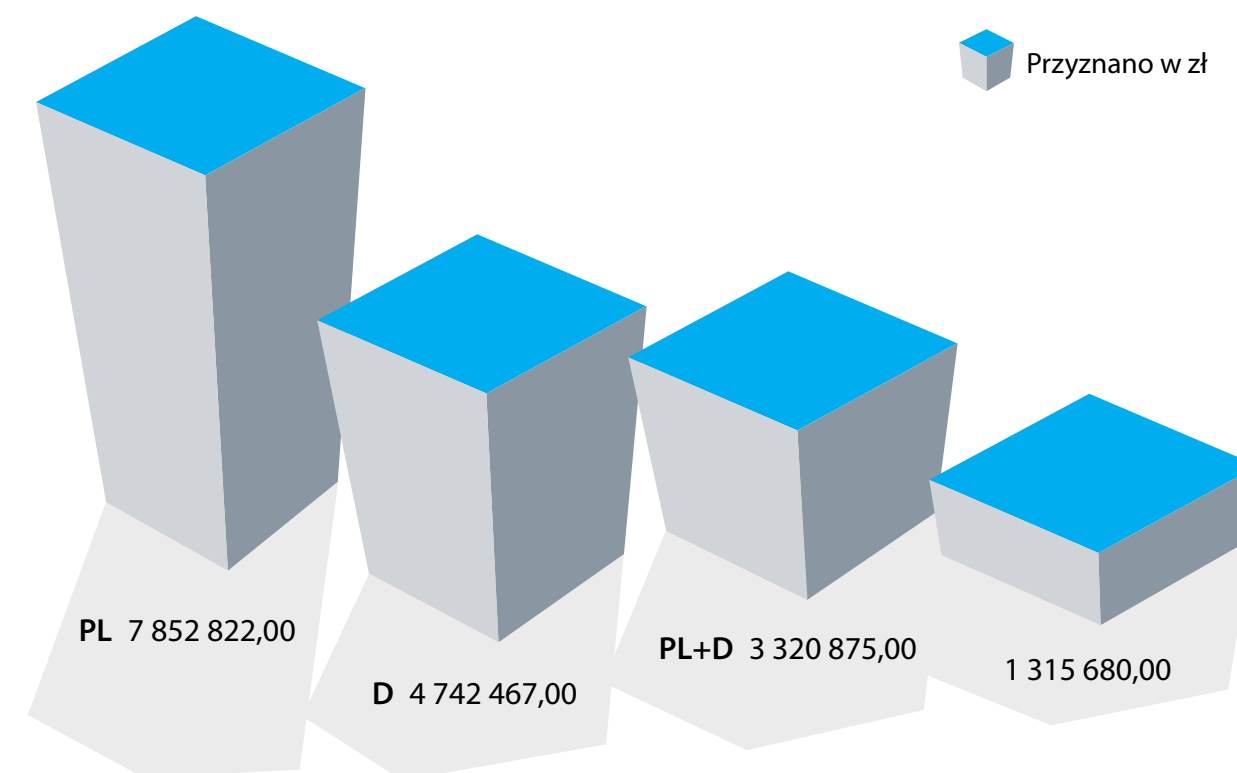
Suma w zł na:

Pasywa		31.12.2012	31.12.2011
A.	Fundusz własny	417 374 403,66	412 991 431,85
I.	Fundusz podstawowy	412 991 014,05	414 898 303,79
II.	Fundusz z aktualizacji wyceny	417,80	417,80
III.	Zysk (strata) netto za rok obrotowy	4 382 971,81	-1 907 289,74
B.	Zobowiązania i rezerwy	1 720 408,70	1 885 479,59
I.	Rezerwy na zobowiązania	0,00	19 000,00
	1. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	2. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	0,00	0,00
	- długoterminowe		
	- krótkoterminowe		
	3. Pozostałe rezerwy	0,00	19 000,00
	- długoterminowe		
	- krótkoterminowe		19 000,00
II.	Zobowiązania długoterminowe	717 967,39	1 073 944,31
	1. Kredyty i pożyczki		
	2. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
	3. Inne zobowiązania finansowe		
	4. Inne	717 967,39	1 073 944,31
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	975 795,47	763 850,79
	1. Kredyty i pożyczki		
	2. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
	3. Inne zobowiązania finansowe		
	4. Z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności	297 668,33	421 678,27
	- do 12 miesięcy	297 668,33	421 678,27
	- powyżej 12 miesięcy		
	5. Zaliczki otrzymane na dostawy		
	6. Zobowiązania wekslowe		
	7. Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	196 478,08	159 449,99
	8. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	32 272,65	17 892,29
	9. Inne zobowiązania	413 318,51	139 815,80
	10. Fundusze specjalne	36 057,90	25 014,44
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	26 645,84	28 684,49
	1. Ujemna wartość firmy		
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	26 645,84	28 684,49
	- długoterminowe		
	- krótkoterminowe	26 645,84	28 684,49
PASYWA RAZEM		419 094 812,36	414 876 911,44

Dotacje przyznane w roku 2012

A. Dotacje w podziale na kraje realizacji

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy przyznanych kwot
Polska	299	7 852 822	45,57%
Niemcy	157	4 742 467	27,52%
Polska i Niemcy	91	3 320 875	19,27%
Poza klasyfikacją (także poza Polską i Niemcami)	12	1 315 680	7,64%
Razem	559	17 231 844	100,00%

B. Dotacje realizowane w Polsce w podziale na województwa

Suma dotacji na projekty realizowane w Polsce – 100%

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
więcej niż jedno województwo	16	1 115 880	14,21%
dolnośląskie	29	1 024 340	13,04%
kujawsko-pomorskie	7	78 700	1,00%
lubelskie	7	79 700	1,02%
lubuskie	17	193 700	2,47%
łódzkie	12	115 952	1,48%
małopolskie	28	876 600	11,16%
mazowieckie	64	1 826 202	23,26%
opolskie	21	307 514	3,92%
podkarpackie	1	5 000	0,06%
podlaskie	4	37 000	0,47%
pomorskie	16	344 800	4,39%
śląskie	17	408 578	5,20%
warmińsko-mazurskie	11	195 700	2,49%
wielkopolskie	20	705 420	8,98%
zachodniopomorskie	29	537 736	6,85%
Razem Polska	299	7 852 822	100,00%

C. Dotacje realizowane w Niemczech w podziale na kraje związkowe

Suma dotacji na projekty realizowane w Niemczech – 100%

Region	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
Badenia-Wirtembergia	5	34 030	0,72%
Bawaria	17	259 710	5,48%
Berlin	20	954 282	20,12%
Brandenburgia	10	262 920	5,54%
Brema	1	84 000	1,77%
Dolna Saksonia	14	188 980	3,98%
Hamburg	4	53 880	1,14%
Hesja	5	133 350	2,81%
Meklemburgia-Pomorze Przednie	9	177 920	3,75%
Nadrenia Północna-Westfalia	19	382 695	8,07%
Nadrenia-Palatynat	5	70 458	1,49%
Saksonia	12	313 440	6,61%
Saksonia-Anhalt	3	18 500	0,39%
Szlezwik-Holsztyn	3	64 890	1,37%
Turyngia	3	26 800	0,57%
Niemcy (więcej niż jeden Land)	27	1 716 612	36,20%
Razem Niemcy	157	4 742 467	100,00%

Rada FWPŃ

Zarząd FWPŃ

wg stanu na listopad 2012

Rada

Współprzewodniczący

Marek Krzakała

Posel na Sejm RP, członek klubu parlamentarnego Platformy Obywatelskiej, germanista, przewodniczący Polsko-Niemieckiej Grupy Parlamentarnej, członek delegacji do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

Markus Meckel

Deputowany do Bundestagu w latach 1990–2009, w latach 1994–2009 przewodniczący Niemiecko-Polskiej Grupy Parlamentarnej i zastępca rzecznika ds. polityki zagranicznej frakcji SPD w Bundestagu. Przewodniczący Rady Federalnej Fundacji Badań nad Dyktaturą SED.

Członkowie

dr Thorsten Hutter

Od 1990 r. w niemieckim MSZ, 1992–2003 w ambasadach Niemiec w Waszyngtonie, Seulu i Nairobi, 1997–2000 w Referacie ds. Rosji, Ukrainy, Białorusi i Mołdawii niemieckiego MSZ, 2006–2010 z-ca kierownika Wydziału Politycz-

nego Ambasady Niemiec w Moskwie, od 2010 r. kierownik Referatu ds. Europy Środkowej w niemieckim MSZ.

Hartmut Koschik

Deputowany do Bundestagu z ramienia CSU, od 2009 r. parlamentarny sekretarz stanu w Federalnym Ministerstwie Finansów, od 1990 r. członek Niemiecko-Polskiej Grupy Parlamentarnej, w latach 2005–2009 sekretarz parlamentarny Grupy Krajowej CSU w Bundestagu.

dr hab. Jerzy Kranz

Profesor Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie. 1971–1975 redaktor Agence France-Presse; 1975–1990 pracownik naukowy Instytutu Nauk Prawnych PAN. 1990–1995 radca, a następnie radca-minister pełnomocny Ambasady RP w Republice Federalnej Niemiec; 1995–1998 wicedyrektor Centrum Stosunków Międzynarodowych w Warszawie. 1998–2002 dyrektor Departamentu, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a następnie ambasador w Republice Federalnej Niemiec. W latach 2003–2008 profesor Szkoły Głównej Handlowej oraz Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera.

Michael Georg Link

Deputowany do Bundestagu, od stycznia 2012 r. minister stanu w niemieckim MSZ, członek Komisji Bundestagu ds. Unii Europejskiej i Komisji Spraw Zagranicznych Bundestagu, rzecznik frakcji FDP ds. budżetu i finansów Unii Europejskiej.

dr Henryka Mościcka-Dendys

Od kwietnia 2013 r. podsekretarz stanu w MSZ. W służbie dyplomatycznej od 2002 r. W latach 2007–2011 I sekretarz, a następnie radca w Ambasadzie RP w Berlinie, od sierpnia 2012 r. dyrektor Departamentu Polityki Europejskiej w MSZ. Wcześniej m.in. naczelnik Wydziału Koordynacji w Departamencie Unii Europejskiej MSZ oraz ekspert w biurze Komisarza ds. demokratycznego rozwoju Rady Państw Morza Bałtyckiego (w 2003 r.).

Rainer Steenblock

1994–2009 Deputowany do Bundestagu, od 2002 r. rzecznik ds. polityki europejskiej frakcji Bündnis 90/Die Grünen w Bundestagu, 2002–2009 członek Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy oraz OBWE. Od 2009 r. prezydent European Integration Strategy Association (EISA).

prof. dr hab. Andrzej Zoll

Prawnik, od 2009 r. przewodniczący Komisji Kodyfikacyjnej prawa Karnego, a od 2011 r. Komisji Etyki w Nauce, były przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej, były sędzia i prezes Trybunału Konstytucyjnego, od 2000 r. do 2006 r. Rzecznik Praw Obywatelskich, wykładowca akademicki, współautor polskiego kodeksu karnego z 1997 r., dr honoris causa Uniwersytetu w Moguncji.

Zarząd

Współprzewodniczący

dr Andrzej Grajewski

Doktor nauk politycznych, historyk, kierownik Działu Zagranicznego tygodnika „Gość Niedzielny”, od 1999 do 2006 r. członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej, członek Polsko-Rosyjskiej Grupy ds. Trudnych oraz Forum Polsko-Czeskiego. Zasiada w Międzynarodowej Radzie Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia.

dr Johannes von Thadden

Członek zarządu europejskiego koncernu kosmicznego Astrium. Od lat zaangażowany we współpracę polsko-niemiecką. Zasiada m.in. w Federalnym Zarządzie Towarzystw Polsko-Niemieckich. Studiował ekonomię, historię i nauki polityczne, pracę doktorską napisał o Polsce 1945–1980. 2004–2007 dyrektor zarządzający CDU.

Członkowie

Frank Elbe

Prawnik i dyplomata. 1972–1976 konsul w Ambasadzie RFN w Warszawie. Uczestnik negocjacji dwa plus cztery w sprawie zjednoczenia Niemiec, negocjacji w sprawie traktatu granicznego i traktatu o dobrosąsiedzkich stosunkach z Polską. 1980–1983 radca do spraw politycznych w Ambasadzie RFN w Londynie. Ambasador Niemiec w Polsce (1999–2003), Indiach (1993–1997), Japonii (1997–1999) i Szwajcarii (2003–2005). Od 2005 r. adwokat oraz wykładowca na Uniwersytecie w Bonn.

dr Albrecht Lempp

Tłumacz literatury polskiej na język niemiecki, doktor nauk humanistycznych, zasiadał w radzie Fundacji Kultury Haus Europa, pracował w Deutsches Polen-Institut w Darmstadt, od 1998 do 2003 roku z ramienia Ministerstwa Kultury odpowiedzialny za promocję literatury polskiej za granicą najpierw jako szef Zespołu Literackiego polska2000 a następnie jako wicedyrektor Instytutu Adama Mickiewicza. W latach 2003–2012 członek Zarządu i dyrektor zarządzający FWPN. Zmarł 19 listopada 2012 r. w Warszawie.

Małgorzata Ławrowska

Dyrektor zarządzająca, koordynator programów współpracy międzynarodowej, specjalista ds. public relations. Od 2007 r. w służbie dyplomatycznej, do 2010 r. kierownik Wydziału ds. Dyplomacji Publicznej w Ambasadzie RP w Berlinie.

prof. dr hab. Robert Traba

Historyk, politolog, kulturoznawca, założyciel olsztyńskiego stowarzyszenia Wspólnota Kulturowa „Borussia”. Od 2006 r. dyrektor Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie, honorowy profesor na Freie Universität w Berlinie, od 2007 r. współprzewodniczący Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej.

Zespół pracowników Biura FWPN

wg stanu na grudzień 2012

Dyrektorzy – członkowie Zarządu

Małgorzata Ławrowska**Pracownicy****Beata Sobczak**

kierownik organizacyjny

Aneta Jędrzejczak

specjalista ds. projektów Zarządu/asystentka Zarządu

Karolina Wiśniewska

obsługa sekretariatu

Opracowywanie i nadzór realizacji projektów:

Grażyna Babul

menadżer projektów

Ewa Baran

główny menadżer projektów

Anna Cieszewska

główny menadżer projektów

Iwona Fus

menadżer projektów

Małgorzata Gmter

menadżer projektów

Barbara Owsiak

menadżer projektów, pełnomocnik ds. Polsko-Niemieckich Dni Mediów

Tomasz Markiewicz

menadżer projektów

Magdalena Przedmojska

menadżer projektów

Monika Różalska

menadżer projektów

Izabella Sulik

menadżer projektów

Księgowość:**Anna Łaniecka**

główna księgowa

Elżbieta Gemeier

zastępca głównej księgowej

System komputerowy:**Janusz Rolecki**

administrator komputerowego systemu informacyjnego

Projekty w dziedzinie mediów:**Paul-Richard Gromnitza**

redaktor stron internetowych

Dorota Katner

redaktorka stron internetowych

Biuro w Berlinie**Joanna Czudec**

kierownik biura FWPN w Berlinie

Karoline Gil

menadżer projektów

Obsługa Centrum Konferencyjnego Zielna:

Marcin Szota

zarządzający Centrum Konferencyjnym

Agnieszka Czuj

asystentka zarządzającego Centrum Konferencyjnym

Katarzyna Opalińska

asystentka zarządzającego Centrum Konferencyjnym

Magdalena Pawińska

asystentka zarządzającego Centrum Konferencyjnym

Obsługa Centrum Zielna:**Tadeusz Stolarski**

specjalista ds. zarządzania infrastrukturą Centrum Zielna

Aktualny wykaz pracowników Biura FWPN wraz z numerami telefonów i adresami e-mail jest dostępny na stronie www.fwppn.org.pl

Centrum Konferencyjne Zielna

Centrum Konferencyjne Zielna

to pięć sal konferencyjnych o powierzchni od 20 do 250 m. kw. oraz sześć sal szkoleniowych od 16 do 50 m. kw.

Każda z sal konferencyjnych, zależnie od potrzeb, może być dowolnie zaaranżowana jako sale szkoleniowe, sale seminaryjne czy warsztatowe. Wszystkie sale konferencyjne wyposażone są w nagłośnienie, system tłumaczenia symultanicznego, system dyskusyjny, system prezentacji obrazu, dostęp do sieci internetowej dla uczest-

ników spotkania, oraz inny sprzęt i urządzenia ułatwiające efektywne prowadzenie konferencji, szkoleń, seminariów, innych spotkań. Wszystkie sale są klimatyzowane i widne z możliwością zaciemnienia.

Siedem lat działania Centrum Konferencyjnego Zielna to ponad 3 000 spotkań i ponad 175 000 ich uczestników.

Od 2013 roku otworzyliśmy również sale szkoleniowe. Wszystkie sale są wyposażone w projektor i flipchart .

Oferujemy

- najlepszą lokalizację – ściśle centrum Warszawy – skrzyżowanie Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej, bezpośrednio przy stacji Metra Świętokrzyska,
- wysoki standard wykończenia (klasa a2),
- dostępność dla niepełnosprawnych.

Zapewniamy niską cenę, fachową obsługę, wysoki standard, catering, pomoc w organizacji Państwa przedsięwzięcia.

Właścicielem Centrum Zielna jest Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Więcej informacji:
www.centrumzielna.pl

Kontakt:
Marcin Szota
Centrum Zielna
ul. Zielna 37, 00-108 Warszawa
e-mail: konferencja@centrumzielna.pl
tel. (+48) 22-338 62 70

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej **Sprawozdanie z działalności za rok 2012**

Opracowanie informatyczne:

Janusz Rolecki

Redakcja:

Tomasz Markiewicz

Współpraca redakcyjna:

Iwona Fus, Małgorzata Gmitter, Heinz Rosenau

Tłumaczenie:

Silke Lent

Elżbieta Michałowska

Fotografie:

Archiwum FWPN

Opracowanie graficzne i skład:

Babaloo Kinga Salwińska

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

ul. Zielna 37

00-108 Warszawa

fwpn@fwpn.org.pl

www.fwpn.org.pl

www.sdpz.org

www.centrumzielna.pl